

Xəbər
Dollar kreditlərinə görə kompensasiya belə ödənəcək - təfərrüat
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 3 aprel 2019-cu il Çərşənbə № 69 (7239) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

İşğalçıya 3 il öncəki Lələtəpə dərsi - böyük zəfərin anonsu

"4 günlük" aprel müharibəsindən 3 il ötür; düşmən hələ də ondan nəfice çıxarmayıbsa, davamı mütləq gələcək; **politoloq:** "Ermənistan müharibə aparmaq iqtidarında deyil, çünki..."

yazısı səh.11-də

Azərbaycanlılarla gürcülər arasında gərginliyi kimlər körükləyir?

yazısı səh.7-də

Qan Turalı:

"Mirzə Cəlili Rəsulzadəyə qoşulmadığına görə təftiş etmək hansı insafdandır?"

yazısı səh.13-də

ATƏT-in Qarabağdakı "canişini" ilə bağlı ilginç faktlar

yazısı səh.8-də

Mehri dəhlizi əvəzinə, Laçın dəhlizi - ermənilərin fitnəkar planı

yazısı səh.10-də

"Xalq artistləri arasında narkotik qəbul edənlər var" - iddia

yazısı səh.15-də

"Gəncə işi": Elmar Vəliyevə sui-qəsdə bağlı məhkəmə yubandır

yazısı səh.3-də

Azərbaycanda "qırğın kimi" bələdiyyə seçkiləri - ekspertlər danışdı

yazısı səh.10-də

Bakıya yeni ingilis səfiri gəlir - Britaniya siyasətində Azərbaycanın yeri

yazısı səh.12-də

Hacı Qalibin adı yenə torpaq qalmaqalında

yazısı səh.14-də

PREZİDENT ƏLİYEVİN QƏLƏBƏ VİDEOÇARXI, PAŞINYANIN PUTİNƏ HESABATI

Azərbaycan müharibə hazırlığını bitirib; erməni nəşri Vyanadan dərhal sonra Putinə zəng vurub məruzə edən erməni baş naziri yıxıb sürüdü; **rusiyalı tanınmış ekspert:** "Qarabağ konfliktini müharibəsiz çözmək mümkün olmayacaq..."

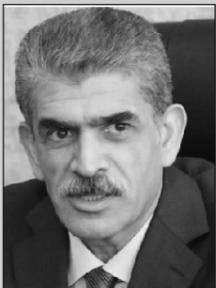

yazısı səh.9-də

Müsavət və Milli Şuranın virtual "mitinq müharibəsi"

Tərəflər sosial şəbəkədə bir-birinin ünvanına ən ağır ittihamlar, tənqidlər, hətta təhqirlər səsləndirir

yazısı səh.6-də

Süleyhəddin Əkbər:
"Azərbaycanın yerləşdiyi regionunda geopolitik qarşdurma kəskinləşib"

yazısı səh.5-də

Bəxtiyar Sadiqov

İqtidar deputatı əfvə düşən gəncin həbsindən danışdı

yazısı səh.7-də

Hüseyin Abdullayevə görə həbs edilən üç nəfər ev dustaqlığına buraxıldı

yazısı səh.3-də

Culfaya yeni icra başçısı təyin edildi

Prezident İlham Əliyev S.Ç.Hacıyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Siyam Çerkəz oğlu Hacıyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Qarabağ və 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvlərinin banklara olan borcu bağışlanacaq

“Azərbaycan Banklar Assosiasiyası” (ABA) İctimai Birliyinin Rəyasət Heyətinin geniş tərkibdə iclası keçirilib.

ABA-dan verilən məlumata görə, iclasda yekdilliklə Qarabağ müharibəsi və 20 Yanvar şəhidlərinin bir nəfər ailə üzvlərinin banklara 360 gündən artıq gecikməsi olan 1000 manata kreditlərinin (faiz borcu daxil olmaqla) bankların öz vəsaitləri hesabına ödənilməsi barədə qərar qəbul edilib.

Bundan başqa, banklara bu istiqamətdə əlavə güzəşt imkanlarının araşdırılması tövsiyə olunub.

Azərbaycanda məhbus sayı Avropa ölkələrindən 2 dəfə çoxdur

Rusiya hər 100 min sakinə düşən məhbus sayına görə Avropa lideridir. Modern.az xəbər verir ki, bu barədə Lozanna Universitetinin ekspertlərinin Avropa Şurası üçün hazırladığı hesabatda deyilir. 2017-2018-ci ilin yanvarına olan

məlumatla əsasən, Rusiyada hər 100 min sakinə 418,3 məhbus düşür. Azərbaycanda bu göstərici 100 min sakin üçün (235), Gürcüstanda (252) və Avropada orta göstəricidən (102,5) xeyli yüksəkdir.

Ən az məhkum olan ölkələr San Marino (hər 100 min sakinə 18 məhbus), Lixtinqşteyn (31,5) və İslandiya (47) olub.

Xatırladaq ki, 2015-ci ilin analoji hesabatında Azərbaycanda məhbus sayı hər 100 min nəfər üçün 249-a çatmışdı.

Abunə daha sərfəlidir - “Yeni Müsavat” abunə kampaniyasını davam etdirir

“Yeni Müsavat” qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - 48 qəpiyə başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa “Qaya” Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

“Tural Abbasliya əl qaldırmamışam” - İsgəndər Həmidov

Aprelin 1-də Azərbaycan Xalq Hərəkatının (AXH) növbəti iclası keçirilib. İclas zamanı gərginlik yaşanıb. Belə ki, sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri Nemət Pənahlının hərəkatın idarə heyəti üzvlüyündən çıxarılması məsələsini qoyub. AXH-nin dönəm sədri, AĞ Partiya başkanı Tural Abbaslı, VIP sədri Əli Əliyev və keçmiş hərəkatçı Bəxtiyar Tuncay N.Pənahlının çıxarılmasının əleyhinə, digər üzvlər lehinə olublar. Səsvərə nəticəsində N.Pənahlı AXH-dən uzaqlaşdırılıb.

Davam edən iclas zamanı Tural Abbaslı və İsgəndər Həmidov arasında gərginlik daha da böyüyüb. Görüntülərdən görüldüyü kimi İsgəndər Həmidov Tural Abbasliya əl qaldırmaq həddinə gəlib. AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı mətbuata açıqlamasında sabiq nazirin onu hərəkatdan uzaqlaşdırmaq istədiyini deyib.

Modern.az məsələ bağlı etirafı məlumat almaq üçün sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidovla əlaqə saxlayıb. İsgəndər

Həmidov deyib ki, Tural Abbaslı ilə onun arasında ciddi bir qalmaqal yaşanmayıb.

“Məsələləri müzakirə etməmişəm, onun öz fikri var, mənim öz fikrim. Mən heç kimə əl qaldırmamışam. Olmayan bir şey haqqında danışmağım düzgün olmaz”. İ.Həmidov daha sonra əlavə

edib: “Tural Abbaslı mənim onu Azərbaycan Xalq Hərəkatından çıxarmağımla bağlı fikir irəli sürərsə, buna özü cavab verməlidir. Mənim Tural Abbasliya heç bir mənfə münasibətim yoxdur, sadəcə olaraq məsələlərin müzakirəsi zamanı fikir ayrılığımız olub, bu da normaldır”.

Tonoyanın son hərəkəti Vyana görüşünün nəticəsinə uyğun gəlmir - Rəsmi Bakı

“Ermənistan rəhbərliyinin son bəyanatları və hərəkətləri, o cümlədən işğalçı ölkənin müdafiə nazirinin “yeni ərazilər tutmaq üçün yeni müharibə” formulasını təqdim etməsi tamamilə qəbul edilməzdir”.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Mətbuat Xidməti İdarəsinin şərhində belə deyilir.

“Hesab edirik ki, bu kimi addımlar iki ölkə rəhbərləri səviyyəsində baş tutmuş Vyana görüşü və onun nəticəsində qəbul edilmiş birgə bəyanata uyğun gəlmir.

Təkrar edirik ki, bu kimi təxribatlar uzun illər ərzində aparılan danışıqlar prosesini və ATƏT-in Minsk Qrupunu həmsədrlərin fəaliyyətini ciddi sual altına qoyur. Vurğulamaq istədik ki, belə təhlükəli ritorikanın mümkün mənfə nətəcələrinə görə bütün məsuliyyət Ermənistan tərəfinin üzərindədir”, - deyər Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bəyan edib.

İran sərhədində daha bir əməliyyat - 4 nəfər tutuldu

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi istiqamətində həyata keçirdiyi əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Azərbaycan ərazisinə narkotik vasitələrin qeyri-qanuni gətirilməsinin qarşısı

alınıb. DSX-dən verilən məlumata görə, xidmətin Sərhəd Qoşunlarının “Horadiz” sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində martın 22-də Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti sahəsində aşkar edici qurğudan dövlət sərhədinin pozulması barədə signal daxil olub.

Sərhəd zastavası dərhal “silaha” komandası ilə qaldırılaraq həmin sahə istiqamətində hərəkət edib və İrandan Azərbaycana doğru 2 nəfərə məxsus ayaq izləri aşkarlanıb.

Dövlət sərhədinin pozulması ilə əlaqədar Daxili İşlər Nazirliyinin Füzuli rayon şöbəsinin əməkdaşları ilə birgə keçirilmiş kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 23 mart tarixində saat 07:00 radələrində Horadiz-Bakı avtomobil yolunun Füzuli rayonu Aşağı Yağlıvənd kəndi hissəsində “Opel” markalı avtomobildə olan 1 nəfər İran vətəndaşı 1993-cü il təvəllüdü Xeyrabadı Səccad Qurban oğlu, 2 nəfər Azərbaycan vətəndaşı 1989-cu il təvəllüdü İlyasov Zöhrab Şərafəddin oğlu və 1992-ci il təvəllüdü Əliyev Toğrul İsa oğlu şübhəli şəxs qismində saxlanılıblar.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində daha bir nəfər İran vətəndaşı Cəfəri Fərhad Nəzi oğlu tutulub, əraziyə baxış zamanı ümumi çəkisi 3 kq 995 qr olan (1 kq 995 qr kokos, 2 kq mariyuana və 1510 ədəd metadon həbi) narkotik vasitə aşkar olunaraq götürülüb.

Qeyd olunan fakt üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

UNIKAL
həftəlik
24 səhifə
ilə görüşünüze gəlir.

Hər şənbə köşklərdən almağı unutmayın!

Masallıda qətlə yetirilmiş 25 yaşlı gəncin meyitini hissələrə bölüb 3 rayonda basdırdılar

Azərbaycanda 25 yaşlı oğlan öldürülüb, meyit hissələrə bölünərək üç rayonda basdırılıb. Qətl hadisəsi Masallı rayonunda baş verib.

Məlumatla görə, 2018-ci ilin dekabr ayında Cəlilabad rayonu, Göytəpə şəhərində R.Kazimovun yaşadığı mənzildən televizor və oyun aparatı oğurlanıb. Hadisəni törətmiş Teymur Məmmədov və Cəlilabad sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Əli Ələkbərli tutulub, onun həmyerlisi Sahib Mahmudov isə müəyyən edilib.

Bir müddət sonra - bu ilin yanvar ayının 28-də S.Mahmudovun yaxınları polise müraciət edərək onun itkin düşdüyünü bildirib. O, həmin gündən itkin düşmüş şəxs kimi axtarıb verilib.

Bu il martın 28-də Ə.Ələkbərliyə narkotik maddə götürülüb və o, tutulub. Onun ətrafında aparılmış əməliyyat tədbirləri nəticəsində Ə.Ələkbərliyə yanvarın 25-də Masallı rayonunda yerləşən “ADU Piramida” istirahət mərkəzində S.Mahmudovu bıçaqla qətlə yetirdiyi məlum olub. Məlum olub ki Ə.Ələkbərli meyiti Altay Ağamalızadə adlı tanışının köməyi ilə avtomobilə qoyaraq Neftçala rayonuna aparıb. Orada meyit yandırılıb. Meyitin tam yanmadığını görə Ə.Ələkbərli və A.Ağamalızadə cəsədi avtomobilə İmişli rayonuna aparıb. İmişli rayonunda meyit balta ilə hissələrə bölünüb. Həmin şəxslər meyitin hissələrini İmişli, Cəlilabad və Yardımlı rayonlarının ərazilərində basdırdılar. Hazırda A.Ağamalızadə və Ə.Ələkbərli saxlanılıb, onlara qarşı Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə cinayət işi açılıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz

ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Culfaya yeni icra başçısı təyin edildi

Prezident İlham Əliyev S.Ç.Hacıyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Siyam Çerkəz oğlu Hacıyev Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı təyin edilib.

Qarabağ və 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvlərinin banklara olan borcu bağışlanacaq

“Azərbaycan Banklar Assosiasiyası” (ABA) İctimai Birliyinin Rəyasət Heyətinin geniş tərkibdə iclası keçirilib.

ABA-dan verilən məlumata görə, iclasda yekdilliklə Qarabağ müharibəsi və 20 Yanvar şəhidlərinin bir nəfər ailə üzvlərinin banklara 360 gündən artıq gecikməsi olan 1000 manata kreditlərinin (faiz borcu daxil olmaqla) bankların öz vəsaitləri hesabına ödənilməsi barədə qərar qəbul edilib.

Bundan başqa, banklara bu istiqamətdə əlavə güzəşt imkanlarının araşdırılması tövsiyə olunub.

Azərbaycanda məhbus sayı Avropa ölkələrindən 2 dəfə çoxdur

Rusiya hər 100 min sakinə düşən məhbus sayına görə Avropa lideridir. Modern.az xəbər verir ki, bu barədə Lozanna Universitetinin ekspertlərinin Avropa Şurası üçün hazırladığı hesabatda deyilir. 2017-2018-ci ilin yanvarına olan

məlumatla əsasən, Rusiyada hər 100 min sakinə 418,3 məhbus düşür. Azərbaycanda bu göstərici 100 min sakin üçün (235), Gürcüstanda (252) və Avropada orta göstəricidən (102,5) xeyli yüksəkdir.

Ən az məhkum olan ölkələr San Marino (hər 100 min sakinə 18 məhbus), Lixtinqşteyn (31,5) və İslandiya (47) olub.

Xatırladaq ki, 2015-ci ilin analoji hesabatında Azərbaycanda məhbus sayı hər 100 min nəfər üçün 249-a çatmışdı.

Abunə daha sərfəlidir - “Yeni Müsavat” abunə kampaniyasını davam etdirir

“Yeni Müsavat” qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - **48 qəpiyə** başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa “Qaya” Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

“Tural Abbasliya əl qaldırmamışam” - İsgəndər Həmidov

Aprelin 1-də Azərbaycan Xalq Hərəkatının (AXH) növbəti iclası keçirilib. İclas zamanı gərginlik yaşanıb. Belə ki, sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov Milli Dövlətçilik Partiyasının sədri Nemət Pənahlının hərəkatın idarə heyəti üzvlüyündən çıxarılması məsələsini qoyub. AXH-nin dönəm sədri, AĞ Partiya başkanı Tural Abbaslı, VIP sədri Əli Əliyev və keçmiş hərəkatçı Bəxtiyar Tuncay N.Pənahlının çıxarılmasının əleyhinə, digər üzvlər lehində olublar. Səsvərə nəticəsində N.Pənahlı AXH-dən uzaqlaşdırılıb.

Davam edən iclas zamanı Tural Abbaslı və İsgəndər Həmidov arasında gərginlik daha da böyüyüb. Görüntülərdən görüldüyü kimi İsgəndər Həmidov Tural Abbasliya əl qaldırmaq həddinə gəlib. AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı mətbuata açıqlamasında sabiq nazirin onu hərəkatdan uzaqlaşdırmaq istədiyini deyib.

Modern.az məsələ bağlı etirafı məlumat almaq üçün sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidovla əlaqə saxlayıb. İsgəndər

Həmidov deyib ki, Tural Abbaslı ilə onun arasında ciddi bir qalmaqal yaşanmayıb.

“Məsələləri müzakirə etməmişəm, onun öz fikri var, mənim öz fikrim. Mən heç kimə əl qaldırmamışam. Olmayan bir şey haqqında danışmağım düzgün olmaz”. İ.Həmidov daha sonra əlavə

edib: “Tural Abbaslı mənim onu Azərbaycan Xalq Hərəkatından çıxarmağımla bağlı fikir irəli sürübsə, buna özü cavab verməlidir. Mənim Tural Abbasliya heç bir mənfə münasibətim yoxdur, sadəcə olaraq məsələlərin müzakirəsi zamanı fikir ayrılığımız olub, bu da normaldır”.

Tonoyanın son hərəkəti Vyana görüşünün nəticəsinə uyğun gəlmir - Rəsmi Bakı

“Ermənistan rəhbərliyinin son bəyanatları və hərəkətləri, o cümlədən işğalçı ölkənin müdafiə nazirinin “yeni ərazilər tutmaq üçün yeni müharibə” formulasını təqdim etməsi tamamilə qəbul edilməzdir”.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Mətbuat Xidməti İdarəsinin şərhində belə deyilir.

“Hesab edirik ki, bu kimi addımlar iki ölkə rəhbərləri səviyyəsində baş tutmuş Vyana görüşü və onun nəticəsində qəbul edilmiş birgə bəyanata uyğun gəlmir.

Təkrar edirik ki, bu kimi təxribatlar uzun illər ərzində aparılan danışıqlar prosesini və ATƏT-in Minsk Qrupunu həmsədrlərin fəaliyyətini ciddi sual altına qoyur. Vurğulamaq istədik ki, belə təhlükəli ritorikanın mümkün mənfə nətəcələrinə görə bütün məsuliyyət Ermənistan tərəfinin üzərindədir”, - deyər Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bəyan edib.

İran sərhədində daha bir əməliyyat - 4 nəfər tutuldu

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi istiqamətində həyata keçirdiyi əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Azərbaycan ərazisinə narkotik vasitələrin qeyri-qanuni gətirilməsinin qarşısı

alınıb. DSX-dən verilən məlumata görə, xidmətin Sərhəd Qoşunlarının “Horadiz” sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində martın 22-də Füzuli rayonunun Böyük Bəhmənli kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti sahəsində aşkar edici qurğudan dövlət sərhədinin pozulması barədə signal daxil olub.

Sərhəd zastavası dərhal “silaha” komandası ilə qaldırılaraq həmin sahə istiqamətində hərəkət edib və İrandan Azərbaycana doğru 2 nəfərə məxsus ayaq izləri aşkarlanıb.

Dövlət sərhədinin pozulması ilə əlaqədar Daxili İşlər Nazirliyinin Füzuli rayon şöbəsinin əməkdaşları ilə birgə keçirilmiş kompleks əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 23 mart tarixində saat 07:00 radələrində Horadiz-Bakı avtomobil yolunun Füzuli rayonu Aşağı Yağlıvənd kəndi hissəsində “Opel” markalı avtomobildə olan 1 nəfər İran vətəndaşı 1993-cü il təvəllüdü Xeyrabadı Səccad Qurban oğlu, 2 nəfər Azərbaycan vətəndaşı 1989-cu il təvəllüdü İlyasov Zöhrab Şərafəddin oğlu və 1992-ci il təvəllüdü Əliyev Toğrul İsa oğlu şübhəli şəxs qismində saxlanılıblar.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində daha bir nəfər İran vətəndaşı Cəfəri Fərhad Nəzi oğlu tutulub, əraziyə baxış zamanı ümumi çəkisi 3 kq 995 qr olan (1 kq 995 qr kokos, 2 kq mariyuana və 1510 ədəd metadon həbi) narkotik vasitə aşkar olunaraq götürülüb.

Qeyd olunan fakt üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

UNIKAL
 həftəlik
 24 səhifə
 ilə görüşünüze gəlir.

Hər şənbə köşklərdən almağı unutmayın!

Masallıda qətlə yetirilmiş 25 yaşlı gəncin meyitini hissələrə bölüb 3 rayonda basdırdılar

Azərbaycanda 25 yaşlı oğlan öldürülüb, meyit hissələrə bölünərək üç rayonda basdırılıb. Qətl hadisəsi Masallı rayonunda baş verib.

Məlumatla görə, 2018-ci ilin dekabr ayında Cəlilabad rayonu, Göytəpə şəhərində R.Kazimovun yaşadığı mənzildən televizor və oyun aparatı oğurlanıb. Hadisəni törətmiş Teymur Məmmədov və Cəlilabad sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Əli Ələkbərli tutulub, onun həmyerlisi Sahib Mahmudov isə müəyyən edilib.

Bir müddət sonra - bu ilin yanvar ayının 28-də S.Mahmudovun yaxınları polise müraciət edərək onun itkin düşdüyünü bildirib. O, həmin gündən itkin düşmüş şəxs kimi axtarıb verilib.

Bu il martın 28-də Ə.Ələkbərliyə narkotik maddə götürülüb və o, tutulub. Onun ətrafında aparılmış əməliyyat tədbirləri nəticəsində Ə.Ələkbərliyə yanvarın 25-də Masallı rayonunda yerləşən “ADU Piramida” istirahət mərkəzində S.Mahmudovu bıçaqla qətlə yetirdiyi məlum olub. Məlum olub ki Ə.Ələkbərli meyiti Altay Ağamalızadə adlı tanışının köməyi ilə avtomobilə qoyaraq Neftçala rayonuna aparıb. Orada meyit yandırılıb. Meyitin tam yanmadığını görə Ə.Ələkbərli və A.Ağamalızadə cəsədi avtomobilə İmişli rayonuna aparıb. İmişli rayonunda meyit balta ilə hissələrə bölünüb. Həmin şəxslər meyitin hissələrini İmişli, Cəlilabad və Yardımlı rayonlarının ərazilərində basdırdılar. Hazırda A.Ağamalızadə və Ə.Ələkbərli saxlanılıb, onlara qarşı Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə cinayət işi açılıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz

ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

2016-cı ilin bu günlərində 4 günlük aprel müharibəsi çərçivəsində baş verən Lələtəpə əməliyyatından 3 il ötür. Bu əməliyyatdan sonra Lələtəpə kimi strateji yüksəkliyi Azərbaycan ordusu düşməndən geri almaqla 1994-cü ildə azad edilən Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin təhlükəsizliyini təmin etdi.

Lələtəpə əməliyyatının Azərbaycan önəmi hər zaman yüksək dəyərləndirilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli daha geniş əməliyyata ehtiyacın olduğunu söylədi: "Üç il öncəki Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun bir gecədə asanlıqla düşmənin mövqələrinə keçdiyini göstərdi. Ermənilərin bəh-bəhlə danışdığı müdafiə redutunu asanlıqla keçdik. Çox az da olsa işğal olunmuş ərazilərimizin bir hissəsini qaytardıq. Aprel müharibəsi tarixə Azərbaycan ordusunun uğuru kimi düşdü. Əsas müsbət nəticələr bunlar oldu. Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun və Azərbaycan xalqının ruhunun ən yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Vəziyyətin dəyişməsi üçün gərək düşməndən ən azı 1-2 rayon qaytaraq. Belə bir əməliyyatdan daha geniş əməliyyata hava-su kimi ehtiyac var. Mən şəxsən bu il buna oxşar, amma daha böyük miqyasda əməliyyat gözləyirəm. Əlbəttə aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır. Bu il Qarabağ münaqişəsinin sınıma ili ola bilər, hər şey Azərbaycanın xeyrinə olmalıdır".

Hərbi-siyasi icmalçı Ramil Məmmədli Lələtəpə əməliyyatının üzə çıxardığı həqiqətlərdən söz açdı: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 23 il ərzində Ermənistanın gücləndirdiyi müdafiə xəttini qısa vaxtda məhv edərək irəliləyə bildi. Bu çox vacib məqamdır. Yeni ermənilərin keçmiş müdafiə naziri olan Seyran Ohanyanın adı ilə məşhurlaşdırdıqları "Ohanyan xətti" adlandırılan mü-

3 il öncəki Lələtəpə əməliyyatı hansı həqiqətləri üzə çıxardı?

Əhəd Məmmədli: "Aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır"
Ramil Məmmədli: "Qələbə bizə daha yaxındır"

həndis-istehkam səddi bir neçə saatda cəbhənin bir neçə istiqamətində darmadağın edilib. Əminəm ki, bu həmin istiqamətdə sonrakı uğurlarımızın başlanğıcı olacaq. Çünki 2016-cı ilin aprel 1-dən 2-nə keçən gecə həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində Cəbrayıl rayonu istiqamətində Lələtəpə yüksəkliyinin ordumuz tərəfindən işğaldan azad edilməsi bir neçə km ərazini nəzarətdə saxlamağa imkan yaradı. Bu yüksəklik uğrunda 1994-cü ildə ağır döyüşlər gedib. Lakin Ermənistan hərbi birləşmələri Lələtəpəni özlərində saxlaya bilməyib. Ancaq ordumuz Lə-

lətəpə yüksəkliyini geri qaytararaq Cəbrayıl Mehdi, Horadiz və Qazaxlar kəndi istiqamətində hərbi üstünlüyü artırdı. Həmin istiqamətdə yaşayış məntəqələrimizin davamlı atəşə məruz qalmasına qarşısı alındı. Bu sonrakı hərbi əməliyyatlarda manevr imkanlarımızı da genişləndirəcək. Unutmayaq ki, 1994-cü ildə ordumuzun Arazboyu irəliləməsinin qarşısını alan məqamlardan biri də Lələtəpənin ermənilərin əlində olması olub. Əsas məqamlardan biri də Ermənistan ordusunun əks-hücum imkanları və bunu dəstəkləyən texnikası zəifdir. Elə buna

görə də bir neçə saat ərzində Azərbaycan Ordusunun geri aldığı mövqələri ermənilər 3 gün dayanmadan əks-hücum həyata keçirənlər də geri qaytara bilmədilər. Apreldə ordumuzun qazandığı qələbə Ermənistanın daxili siyasi çəkişmənin alovlanmasına da təkan verdi. Bu məğlubiyyətə görə, qısa müddətdə Ermənistan Ordusunun hərbi rəhbərliyi işdən qovuldu. Azərbaycan hərbi gücünü və mövqeyini açıq şəkildə göstərdi, qələbə ümidimizi artırdı, Azərbaycanı məğlub durumdan çıxardı. Bu tipli əməliyyatların olması istisna olunmur. Proseslər və Ermənis-

tanın danışıqlardakı mövqeyi, daha doğrusu yayınması bunu deməyə əsas verir. Azərbaycan

□ Cavansir ABBASLI,
Musavat.com

Hüseyin Abdullayevə görə həbs edilən üç nəfər ev dustaqlığına buraxıldı

Sabiq deputatın məhkəməsi aprel 9-na təyin edilib

Aprel 2-də Bakı Hərbi Məhkəməsində sabiq deputat Hüseyin Abdullayev, onun anası Zeynəb Abdullayeva, Həbib İbrahimov, Xalid Əliyev, Namiq Babayev, İntiqam Süleymanov, Pərviz Kazimov, Zaur Quliyev və Nazim Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb.

"Report"un xəbərinə görə, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Daha sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşları, iş üzrə təqsirləndirilən H.İbrahimov, Z.Quliyev və P.Kazimovun vəkilləri vəsatət qaldıraraq onların barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz edilməsini istəyib.

Vəsatətlər təmin olunub, hər üç şəxs ev dustaqlığına buraxılıb.

Məhkəmənin baxış iclası aprel 9-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, rəsmi məlumata görə, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən, müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında Cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək, ümumilikdə, 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin Cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib.

Təqsirləndirilən şəxslərdən bəziləri Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşlarıdır. Bu səbəbdən cinayət işi Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

İş üzrə zərərçəkmiş şəxs qismində 28 nəfər tanınır.

"Gəncə işi": Elmar Vəliyevə sui-qəsdə bağlı məhkəmə yubanır

Hadisələrlə bağlı digər tutulanlar məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir

Gəncə hadisələri - istər 3 iyul 2018-ci ildə şəhərin icra başçısı Elmar Vəliyevə sui-qəsd, istərsə də iyulun 10-da 2 polis əməkdaşının ölümü ilə müşayiət olunan hadisələrə görə tutulanların məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir.

Hazırda Sabunçu məhkəməsində aparılan 4 cinayət işlərindən heç biri bərbəşə Elmar Vəliyevə sui-qəsdə əlaqəli deyil. Sabiq icra başçısına qarşı olayla bağlı prosesin nə vaxt başlayacağı da ictimaiyyətə açıqlanmışdır. Martın 30-da Siyasi Məhbusların Monitorinq Mərkəzi Müsavat Partiyasının qərargahında "Gəncə işi" ilə bağlı ictimai dinləmələr təşkil edib. Dinləmələrdə övladlarının, qohumlarının işgəncələrə məruz qaldığı iddia edən onlarla insan iştirak edib.

Bu il fevralın 7-də Baş Prokurorluqda Mərkəzi Aparatın, Respublika Hərbi, Naxçıvan Muxtar Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikası Hər-

bi və Bakı şəhər prokurorluqlarının rəhbər heyətinin, rayon (şəhər) və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə prokurorluq orqanlarının 2018-ci ildə görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib. Həmin iclasda baş prokuror Zakir Qaralov deyib ki, Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində respublikada böyük

ictimai rezonansa səbəb olan bir sıra cinayət işinin istintaqı müvəffəqiyyətlə aparılıb. Bu işlər sırasında Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına qarşı törədilmiş terror aktı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, terrorçuluq və sair xüsusilə ağır cinayət əməlləri törətdiklərinə görə istintaq edilən iş üzrə ümumilikdə 29 nəfərin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olu-

naraq barələrində həbs qətimkan tədbirlərinin seçilməsi təmin edilmiş, həmin şəxslərdən 11-i barəsində beynəlxalq axtarış elan olunmaqla hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Bundan başqa, radikal diniyönlü bir qrup şəxs tərəfindən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısında zorakılıq aktları, hakimiyyət nümayəndələrinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişas törədilməsi, 2 polis əməkdaşının qəsdən öldürülməsi və sair faktlar üzrə ibtidai istintaqı aparılan cinayət işi üzrə 59 nəfər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunmaqla barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş, 1 nəfər barəsində isə həbsli axtarış elan olunub. Həmin cinayət işinin materiallarından 51 şəxs barəsində 6 cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq aidiyyəti üzrə baxılmaları üçün Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Məhkəmənin Gəncədə deyil, Bakıda keçirilməsi də proseslərə az adamın gəlməsi məqsədilə düşünüldüyü iddiaların ortaya çıxmasına yol açıb. İş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin hamısı dövlət hesablı vəkillə təmin olunub. Həmin vəkillər ictimaiyyətin, jurnalistlərin dəstəyindən yararlanmır, mediaya danışmağa üstünlük verirlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər regionda baş verən siyasi proseslər, Qarabağ məsələsi ilə bağlı yaranmış mövcud durum, Azərbaycanın hazırkı situasiyada mövqeyinin necə olması və digər aktual mövzularla bağlı "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırır.

- Sülhəddin bəy, Azərbaycanın da yerləşdiyi regionda hazırkı geopolitik durumu necə təsvir etmək mümkündür?

- Xatırlayırınsızsa, sizin qəzetə müsahibəmdə bildirmişdim ki, 2014-cü ilin Ukrayna böhranından sonra geopolitik qarşıdurma həm qlobal, həm də regional miqyasda həlledici mərhələyə daxil olub. Bu baxımdan bizim regionumuz da daxil olmaqla dünyada və qonşu regionda gedən proseslərə bu kontekstdən baxmaq lazımdır. Çünki proseslər təhlil olunarkən faktorlar iki qrupa bölünür. Üst səviyyəli və alt səviyyəli faktorlar. Üst səviyyəli faktorlar geopolitik, geostrateji, geoeconomik, geokültürəldir. Alt səviyyəli faktorlar siyasi, iqtisadi, hərbi və mədəni faktorlardır. Yeni üst səviyyəli faktorları nəzərə almadan nə qlobal, nə regional, nə də lokal-yerli səviyyədə gedən prosesləri tam qiymətləndirmək mümkün deyil.

Dünyada qlobal regional miqyasda geopolitik qarşıdurma Ukrayna böhranından sonra həlledici mərhələyə daxil olub. Azərbaycan da kritik subregionlardan birində yerləşdiyinə görə həm Avroatlantik məkanın bir parçasıdır, yeni Avropa təhlükəsizlik sisteminin bir parçasıdır, postsovet məkanının bir parçasıdır, GUAM-in bir parçasıdır, Qafqaz və Mərkəzi Asiyanın bir parçasıdır. Müəyyən mərkəzlərin baxımına görə isə yaxın Şərqi bir parçasıdır. Hansı mərkəzdən baxmağından asılı olaraq Azərbaycana regional yanaşma da deyilir. Bu baxımdan Azərbaycanın, onun yerləşdiyi subregionun durumuna qiymət verərək haradan baxmağımıza bağlıdır. Ümumi yanaşsaq, təbii ki, Azərbaycanın yerləşdiyi Cənubi Qafqaz Xəzər regionunda geopolitik qarşıdurma kəskinləşib. Bu kəskinləşmə özünü həm bu ölkələrin xarici siyasi vektorunda göstərir, eyni zamanda onların ərazisində olan münafişələrə yanaşmada göstərir. Yeni eger bir regiona və ya ölkəyə xarici təzyiq artırsa, ilk növbədə bu, özünü harada göstərəcək? Ölkə daxilindəki və ya ölkələr arasındakı sınıma xətlərində. Bizim ölkənin də daxil olduğu subregionda əsas sınıma xətləri Gürcüstan və Azərbaycan ərazisində olan konflikt zonalarıdır. Ona görə də xarici təzyiq artdıqca həm Gürcüstanda, həm də Azərbaycanda vəziyyət də dəyişir. Buraya əlavə etsək ötən il Ermənistanda baş verən siyasi dəyişiklikləri, o zaman vəziyyət bir qədər dəyişir. İndi Azərbaycanın da cəlb olunduğu münafişə ətrafında vəziyyətin bu qədər gərginləşməsinin başlıca səbəbi qlobal və regional geopolitik inkişafı bağlıdır. Artıq tərəflərdən öz seçimini etmələri, tərəf seçmələri tələb olunur. Yeri gəlmişkən, ötən həftə bir qrup Azərbaycan deputatının ABŞ-a səfər etməsi və orada açıq şəkildə Azərbaycana geopolitik xarici təzyiq olduğunu bəyan edib dəstək istəmələri də dediyim bu yaranmış vəziyyətin nəticəsidir.

- Gürcüstanda Qara dənizə NATO gəmilərinin gəlməsi ilə eyni vaxtda Rusiya Xəzərdə təlimlərə başladı. Proseslərin

"Azərbaycanın yerləşdiyi regionunda geopolitik qarşıdurma kəskinləşib"

Sühhəddin Əkbər: "Ötən həftə bir qrup deputatın ABŞ-a səfər etməsi və orada Azərbaycana geopolitik xarici təzyiq olduğunu bəyan edib dəstək istəmələri yaranmış vəziyyətin nəticəsidir"

bu cür gedişatı Azərbaycanın iki nəhəng güc arasında sıxılması təhlükəsini yarada bilər?

- Azərbaycan həm geopolitik, həm geostrateji, həm geoeconomik, həm geokültürəlx baxımdan sərhəd zonasında yerləşir. Ölkəmiz Avropa ilə Asiyanın, Rusiya ilə İranın, Qara dənizlə Xəzər dənizinin arasında, xristian dünyası ilə islam dünyasının sərhədində yerləşir. Bunu nəzərə almaq lazımdır. O baxımdan Azərbaycan geopolitik mövqeyinə görə çox həssas, xarici təsirlərə açıq bir mövqedədir. Buraya əlavə etsək Azərbaycanın müstəqilliyini nisbətən yeni qazanmasını, ərazinin bir hissəsində suverenliyini itirməsini o zaman görürük ki, ölkəmizin xarici təsirlərə həssaslığı daha da artır. Belə həssas regionlarda yerləşən dövlətlər ümumiyyətlə, daxili gücünü durmadan artırmalıdır və beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı layiqli yer tutmalıdır. Əks halda belə mürəkkəb coğrafiyaya ayaq üstə qalma mümkün olmaz. Bu da onu göstərir ki, Azərbaycan gec də olsa yubanmadan demokratiyaya keçid etməlidir. Demokratik seçkilər keçirilməlidir. Xarici təsirlərə müqavimət hərəkətinə xalq cəlb etmək lazımdır. Hakimiyyətin təkəvüləməsi göstərməsi mümkün deyil. Xalqın gec də olsa, səhnəyə çıxarılması vaxtdır. Bunu isə daxilə milli birlik hesabına əldə etmək mümkündür. Deməli, Azərbaycan qarşısında iki strateji vəzifə durur: 1. Xalqın siyasi səhnəyə çıxması, milli birliyin əldə olunması, daxili gücün artırılması. 2. Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı layiqli yer tutması. Bu da etibarlı müttəfiqlər qazanmaqla, güclü koalisiyalar yaratmaqla, mövcud bloklara qoşulmaqla

mümkündür. Ona görə də diqqət edirsinizsə, artıq rəsmi Bakı da bu gerçəkliyi qəbul etmiş görünür. Məncə artıq seçim etmək məcburiyyətində qaldığımızı əmin olmağa başlayıblar. İlk növbədə Azərbaycan strateji seçimini etməlidir.

Rusiyanın isə Xəzərdə rəqibi yoxdur. İndi Rusiyanı əsas narahat edən proseslər Qara dəniz və Azov akvatoriyasında baş verir. NATO-nun burada aktivliyinin artması da təsadüfi deyil.

- Azərbaycan hərbi bloklara,

yəndə və regiondan çəkilmək zərurətində qalanda onun digər hamiləri ortaya çıxacaq. Amerika kimi, Fransa kimi dövlətlər... Azərbaycan öz müstəqilliyini elan etdiyinə, rus qoşunlarını öz ərazisindən çıxardığına görə Qarabağ müharibəsi Rusiyanın Azərbaycana qarşı Ermənistanın əli ilə apardığı vəkəlet müharibəsidir. Problemin adını düzgün qoymaq lazımdır. Əks halda o problemi həll edə bilməzən. Azərbaycan qeyd etdiyim böyük gücə qarşı ancaq hərbi müttəfiqləri ilə birlikdə, bloklara

ciddi şəkildə qoymalı, bu məsələdən bir santimetr belə kənara çəkilməməlidir. Gec də olsa Azərbaycan konseptual olaraq öz yanaşmasını dəyişməlidir və ortaya BMT TŞ-nin qəbul etdiyi 822 sayılı qətnamədəki yanaşmanı qoymalıdır. Danışıqların əsas predmeti bu olmalıdır-Ermənistan işğalçı qüvvələrinin qeyd-şərtsiz Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi məsələsi. Bu məsələ həll olunmayınca, başqa heç bir danışığa gedilməməlidir. Azərbaycan BMT-nin

nistan hakimiyyəti çox gözəl bilir. Ona görə də David Tonoyan o cür bəyanat verir. Tonoyanın o bəyanatı məhz Vaşinqtondan səsləndirməsi isə "biz Vaşinqtondan razılıq almışıq" məsajıdır. Ermənilər Azərbaycana bu yolla təzyiq edirlər və demək istəyirlər ki, Azərbaycan danışıqlarda ortaya qoyulan hansısa variantı razılıq verməyə yeni müharibə başlaya bilər.

- **Bəs, Qərbi Azərbaycanı Rusiyanın hərbi iştirakına razı olar?**

- Qərb onsuz da regionda mövqeyi güclü olan Rusiyanın bundan da daha artıq güclənməsini istəmir. Ona görə də çalışır ki, heç olmasa danışıqlar prosesi davam eləsin və Rusiyanın istəyi baş tutmasın. Qərb indiki halda maraqlıdır ki, danışıqlarda imitasiya prosesi davam eləsin.

- **AMİP lideri Etibar Məmmədov deyib ki, lokal əməliyyatlarla düşməni dincik verməmək lazımdır. Düşməni bu ərazilərdə məskunlaşmağa, rahat yaşamağa imkan vermək olmaz. Siz necə hesab edirsiniz?**

- Müharibə qərarı vermək hər bir dövlət üçün ən çətin müəkkəb qərardır. Nəzərə almaq lazımdır ki, müasir dövrdə artıq müharibələr strateji xarakter alıb. Müharibələr əvvəlki klassik müharibələr deyil. Müharibələr indi uzun müddətli gedir, hərtərəfidir və dərinir. Ona görə də Azərbaycan strateji seçim etməlidir və müharibə ilə bağlı strateji qərarını verməlidir. Azərbaycan bu müharibəyə strateji müharibə kimi baxmalıdır. Həm geopolitik, həm geostrateji, həm geoeconomik, həm geokültürəlx üst səviyyədə hazırlaşmalıdır. Alt səviyyədə də siyasi diplomatik, iqtisadi, hərbi, sosial mədəni hazırlığı olmalıdır.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Hökm deyil indidən elan edilsin ki, Azərbaycan Avropa İttifaqına və NATO-ya üzv olacaq"

xüsusən də də KTMT-yə qoşulmaq niyyətində olmadığını bu yaxınlarda ortaya qoydu. Amma Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq sazişi imzalamaq üçün hazırlıqlar gedir. Bu, Azərbaycanın üzünü daha çox Avropaya tutması hesab edilməlidir?

- Bu yaxınlarda prezident İlham Əliyev müsahibəsində dedi ki, Azərbaycanın xarici siyasətinə balans siyasəti demək düzgün deyil, rəsmi Bakı Azərbaycan xalqının milli maraqlarına əsaslanan siyasət aparır. İndiki vaxtda isə Azərbaycanın milli maraqlarını onu tələb edir ki, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində öz layiqli etibarlı yerini tutsun. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkətinə qoşulmaqla, orada aktivlik göstərməklə beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yer tuta bilməz. Xüsusən ona görə ki, ölkəmiz xarici təsirlərə çox həssas və açıq olan geopolitik mövqedə yerləşir, yeni müstəqillik əldə edib, ərazisinin müəyyən hissəsi işğal altındadır. Azərbaycan Rusiya kimi böyük hərbi gücün qarşısında duruş gətirmək üçün öz seçimini etməlidir. Bu gün Ermənistanın hamisi Rusiyadırsa, sabah Rusiya zəiflə-

qoşulmaqla dura bilər. Ona görə də Azərbaycan öz strateji seçimini etməlidir, demokratik inkişaf yolu tutmalıdır və Avropa İttifaqına, NATO-ya üzvlük yolunu seçməlidir. Hökm deyil indidən elan edilsin ki, Azərbaycan Avropa İttifaqına və NATO-ya üzv olacaq. Ən azı GUAM ölkələrinin gətirdiyi yol gedilməlidir.

- **Ötən həftə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan arasında Vyanada ilk rəsmi görüş oldu. Bu danışıqlardan cəmi bir neçə saat sonra Ermənistan müdafiə naziri David Tonoyan Amerikada çıxışında faktiki olaraq Azərbaycanı yeni əraziləri işğalla hədələdi. Bu gün isə Nikol Paşinyan müdafiə nazirinin düzgün hərəkət etdiyini bildirdi. Bütün bunlar bundan sonra Ermənistanla sülh danışıqlarının aparılmasının mənasız olduğunu, müharibədən başqa yol qalmadığını ortaya çıxarıb?**

- Danışıqlar prosesinə konseptual yanaşma yanlışdır. Elçibəy hakimiyyəti dövründə Azərbaycan danışıqlar prosesinə böyük üstünlük əldə etmişdi. Kəl-

bərin işğalından sonra hakimiyyət beynəlxalq birlikdən birmənalı dəstək qazanmışdı. Rusiyanın regionda güclənməsini istəməyən, regionda yeni müstəqil dövlətlərin daxili işlərinə qarışmasını istəməyən güclərin dəstəyini Azərbaycan o dövrdə qazana bilmişdi. Elçibəy hakimiyyəti konkret olaraq ABŞ-ın dəstəyini əldə edə bilmişdi və nəticədə 822 sayılı qətnamənin BMT Təhlükəsizlik Şurasında qəbul olunmasına nail olunmuşdu. Həmin qətnamədə birmənalı şəkildə erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması qoyuldu. Azərbaycan hakimiyyəti indi danışıqlar prosesində bu tezisdən tutmalı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsi məsələsini çox

tiq etibarlı deyil. Ona görə də Rusiya bölgədə hərbi iştirakını gücləndirmək istəyir. Ermənistanda onun legitim hərbi iştirakı olsa da Azərbaycanda legitim hərbi iştirakı yoxdur. Odur ki, "rus ayısının" min bir oyunu Azərbaycanda legitim hərbi iştirakı nail olmaqdır. Bunu da iki yolla edə bilərlər. Ya Azərbaycan və Ermənistan hər hansı bir aralıq sülh sazişinə razı olmalıdır və sülhməramlı qüvvələr adı altında Rusiya sülhməramlı qüvvələri bölgəyə gəlməlidir, ya da cəbhədə bir təxribat olmalıdır və vəziyyət gərginləşdirilməlidir. Beləliklə də Rusiya humanitar böhranın qarşısını almaq adı ilə-necə ki, Rusiya bunu Gürcüstanda eləmişdi-regiona hərbi müdaxilə etmək istəyini reallaşdırmağa cəhd edə bilər. Bunu da Ermə-

Əxlaqsızlıq yuvası üzərində yaşayan professor

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Mən həyatla bir vaxtlar itin qaçdığı tərəfə, şosseyə doğru qaçdım. Yadımdadır, iri hoppanışlarla qaçırdım, sanki addım atır və uzun müddət, ayaqlarım yerə dəyənəcən uçurdum. Mənə elə gəlirdi uçuram. Azadam"

(Ken Kizi, "Qu quşu yuvası üzərində")

İkinci xoş xəbər Gürcüstandan gəlmişdir. Orada yerli ombudsman parlamentdə hesabat vermiş, 2018-ci ildə ölkədə qeyd alınan yeniyyətə nikahlarından bəhs etmişdir. Məlum olmuşdur ki, ötən il Gürcüstanda yetkinlik yaşına çatmayanlar arasında 715 ana və 23 ata qeydə alınmışdır. Söhbət 18 yaşa çatmadan, qanunsuz evləndirilən yeniyyətlərdən gedir. Sitat: "Erkən nikahlar üzündən orta məktəbi bitirmədən ailə quranların çoxu Kvevo Kartli bölgəsinə düşür, burada isə etnik azərbaycanlılar sayca üstünlükdədir" (mənbə: www.newsgeorgia.ge <http://www.newsgeorgia.ge> saytı).

Düqət elədinizsə, orda nikah yaşı çatmamış ərə verilən qızların sayı bu cür evlənen oğlanlardan müqayisə gəlməyəcək dərəcədə çoxdur. Çünki qızları adətən özlərindən yaşca böyüklərə, yəni, nikah yaşı çatanlara ərə verilir. Bəs biz indi o şəxsləri pedofiliya ilə məşğul sayıb bilərikmi? Yox. Hər xalqın öz adət-ənənəsi vardır. Bizdə qədimdə qızı papaqla vururdular, yıxılmadısa, deyirdilər ərə getmək yaşı çatmışdır. Hətta mənəvi dəyərlərimiz 9 yaşında qızı da ərə verməyə yaxşı baxır. Bəlkə biz o papaq qaydasını yenidən tətbiq edək, qanuna salaq? Respublikamızın şərəfi göylərə ucalсын, yaxın-uzaq ellərdən xoş sorğumuz gəlsin?

Bu arada qəmli xəbər isə bir professordan gəlmişdir, deyir, Bakıda yaşadığım binanın altında 12 əxlaqsızlıq yuvası vardır. Müxbir savadsız olub, binada ümumi neçə mənzilin yerləşdiyini soruşmayıb, o üzdən biz indi orta göstərici qayırmaqda çətinlik çəkirik, bilmirik binanın neçə faizi əxlaqsızlıqla məşğuldur. Hər halda, 12 yuva çoxdur və mənə elə gəlir, artıq biz bu halda yuvalardan yox, hansısa mağara kompleksindən danışmalıyıq. Yuva, deyildiyi kimi, kiçik miqyaslıdır. Sovetin vaxtında bu gözəl "yuva" sözünü adətən kriminal məzmununda işlədirdilər ki, guya SSRİ-də cinayətkarlıq o dərəcədə azdır, yuvada yerləşir. Halbuki, dövlət özü bütöv cinayətkar sistem, rejim idi, ancaq bu bizim tema deyil.

Məncə bir binada 12 əxlaqsızlıq yuvası varsa, o küçyə "Qırmızı fəner" küçəsi adı da vermək olar. Yeri gəlmişkən, bu terminin tarixini oxucularıma çatdırım, savadımız çoxalсын, indən belə aktual olacaqdır. Deyir, Avropanın bir çox liman şəhərlərində qədim dövrlərdən bəri ayağı sürüşkən qadınlar qırmızı fənlə öz müştərilərinə işarə vermişlər. Ər - çox hallarda matros, dənizçi - evdə olmayanda başqa dənizçilər üçün pəncərəyə qırmızı fəner yandırıb qoyurmuşlar ki, buyur, gəl. Yəqin bu qanunu bizdə tətbiq eləsək, küçənin adını "Yaşıl fəner küçəsi" qoymaq lazımdır, çünki yaşıl -svetoforun "yol açıqdır" işığıdır. Bəs siz nə fikirləmişdiniz?

Rəqqasələrin ailə dağıtması temasına da münasibət bildirmək istəyirəm. Bunu hörmətli Xoşqədəm xanım öz verilişində qaldırmışdır, neçə vaxtdır davam edir. O deyir, filankəs mənim ailəmi dağıtdı, bu deyir, sənin ərənin yaxşı kişi olsa, ailəsini qoruyardı, üçüncüsü deyir, gəlin ailə dəyərlərimizi qoruyacaq... Xoşqədəm xanım isə anons etmişdir, deyir, əlimə dəhşətli faktlar keçib, ailə dağıdın daha bir rəqqasə haqda məlumatları açıqlayıb ifşa edəcəyəm.

Sanki ailə dağıtmaq dövlət büdcəsini dağıtmaq kimi bir şeydir. Ya da, nə bilim, belinə qumbara sarıyıb erməni tankının altına uzanırsan, paaart, kafir ordusu cəhənnəmə vasil olur. Gəlin bu evlənmək, ailə dağıtmaq temalarına bu qədər dəhşətli, cahənşümül yük vurmayaq, sonra millətin beli qırılır. Bunlar adi, fərdi məişət problemləridir, yeri gəlmişkən, bizdə qədimdə evlənmək və boşanmaq işlərində böyük sərbəstlik, azadlıq vardı. Hərçənd, son illərin boşanma statistikaları göstərir ki, azərbaycanlılar da bu məsələni çözməyə yaxınlaşıblar, artıq mədəni şəkildə ayrılan, yenidən evlənen, ümumiyyətlə evlənməyən adamların sayı artır. İnsanın heyatda məqsədi "tez evləmək, nəsil artırmaq, dünyada bizdən çox olsun" kimi olmamalıdır. Bu, bakteriya, parazit məramnaməsidir. Dünyada ən çox təbii artım yoxsul ölkələrdədir.

Əlbəttə, indi kimsə gəlib deyə bilər ki, xaçpərəstlər müsəlmanların artmasını istəyirlər, virus yayıb bizi qırmaq, ailələrimizi dağıtmaq fikrindədirlər. O üzdən, həmin adam gəlməmiş, nöqtəni qoyub, qaçıram.

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anjey Kasprşikin açıq və gizli formada erməniləri himayə etməsi barədə informasiyalar getdikcə artmaqdadır.

Ötən həftələrdə Ermənistan rəhbərliyi və Qarabağ separatçıları ilə məhrəm görüşlər keçirən Kasprşik nə Azərbaycan əsgərinin Füzuli istiqamətində şəhid edilməsinə, nə də Ermənistan prezidentinin aprelin 1-dən etibarən Qarabağa gəlməsinə, hətta Talış kəndində "bura qədim erməni torpağıdır" deyərək danışıqların pozulmasına yönəlik açıq təxribatlarına reaksiya verib. Martın 29-da Vyana görüşündə iştirak edən A.Kasprşik görüş ərəfəsində Ermənistan ordusunun Qarabağda hərbi təlimlər keçirməsinin də üstündən sükutla keçmişdi. Odur ki, belə bir diplomatın Qarabağda artıq üçüncü onillikdə fəaliyyət göstərməsi qəbulolunmaz sayılır.

"Bakı ATƏT-dən Anjey Kasprşikin ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə şəxsi nümayəndəsi vəzifəsindən kənarlaşdırılmasını tələb etməlidir". Bunu mətbuat konfransında hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov bildirib.

"Kasprşik uzun illərdir bu vəzifəni tutur və Azərbaycanın mövqeyini və iradlarını təfərrüatı ilə bilir, amma buna baxmayaraq, rəsmi sənədlərdə Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərini "Dağlıq Qarabağ Respublikası" adlandırır" - ekspert deyib. "Biz iradlarımızı ona göndərmişik, Kasprşik Azərbaycan XİN-in ona qarşı doğru terminologiyadan istifadə etmək tələblərini bilir, buna baxmayaraq, erməni terminologiyasından istifadə etməyə davam edir", deyə Ü.Cəfərov əlavə edib.

Ermənistanın müdafiə naziri Tonoyanın hücum addımlarına keçmək zərurəti haqqında bəyanatını şərh edən Ü.Cəfərov deyib ki, bu ölkənin rəhbərliyi maskasını çıxarıb və planlaşdırdıqlarını açıq-aşkar dilə gətirir: "Müdafiə naziri Ermənistan hökumətinin üzvü kimi, öz ölkəsinin rəhbərliyinin mövqeyini dilə gətirir, onun yeni Azərbaycan torpaqlarının işğal edilməsi zərurəti haqqında sözlərini şəxsi mövqə hesab etmək olmaz", - deyə Cəfərov əlavə edib.

A.Kasprşikin bir sıra hallarda Bakının mərkəzində dolaydıgını görənər də var. ATƏT-in Qarabağdakı "ömürlük canişini" daha çox Xankəndində, separatçıların lideri Bako Saakyanla görüşlərdə diqqət çəkir və qəzəb doğurur. 20 ildən çoxdur bu postu tutan ATƏT nümayəndəsi dəfələrlə Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimlə görüşlər keçirib, ancaq işğal zonasına o, Azərbaycan tərəfdən deyil, Ermənistan yolu ilə gəlməyə üstünlük verir. Hesab olunur ki, ATƏT sədrinin şəxsi nümayəndəsi Xankəndinə Azərbaycan tərəfdən gəlmək istəsə, ona şərait yaradılmalıdır. Özü də mütləq şəkkildə!" **T.Abbasov hesab edir ki, bu məqam, ümumiyyətlə,**

Anjey Kasprşik

ATƏT-in Qarabağdakı "canişini" ilə bağlı ilginç faktlar

Qafar Çaxmaqlı: "Kasprşikin xidmətinə ən gözəl erməni qızları seçilib verilmişdi"

verir. Digər tərəfdən, onun separatçı rejimi hətta rəsmi sənədlərdə "respublika" kimi təqdim etməsi barədə məlumatlar sətə reaksiyalara səbəb olub. Düzdür, hələlik nə rəsmi Bakı, nə də A.Kasprşik özü məsələyə reaksiya verməyib. Ancaq ekspertlərin münasibəti çox kəskinidir.

Politoloq Tofiq Abbasov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında ATƏT nümayəndəsi ilə bağlı fikirləri təsdiqlədi: "Dünyanın ən böyük problemimiz olan Qarabağ dərindən strukturunu xırdalamağa çalışsaq, güman ki, Kasprşik məsələsi bir o qədər də böyük müşkül kimi görünməyəcək. Amma ümumilikdə əlbəttə ki, bu məsələnin də dağıdıcı rolu var. Bir halda ki, sülh prosesi yerində addımlayır, onda etiraf etməliyik, bizim zəifliyimiz həmin o xırda məsələlərə göz yummağımızdadır. Şübhəsiz, Kasprşikin verbal özbaşınalıgına son qoyulmalıdır! Çünki o, bitərəf diplomat missiyasını yerinə yetirmək əvəzinə, işğalçı dövlətə dolayı dəstək verib bununla da qaşqın vəziyyət yaradır. Əslində böyük problemlər elə xırda məsələlərdən ibarətdir. Bir halda ki, Minsk Qrupunun həmsədrleri işğalçıya üstüörtülü dəstək verirlər və cənab Kasprşik də bunu leqal formada səsləndirir, deməli, bizim diplomatiya tədbir görməlidir. Özü də mütləq şəkkildə!" **T.Abbasov hesab edir ki, bu məqam, ümumiyyətlə,**

siyasi danışıqlara işgüzar ovcət gətirməkdə həlledici rol oynaya bilər: "Əslində biz dəfələrlə vasitəçilərin, Kasprşik də bu sırada olmaqla, Azərbaycana dair xaincəsinə hərəkət etmələrinin şahidi olmuşuq. Şübhəsiz, demək olar ki, qapalı görüşlərdə Azərbaycan tərəfi bununla bağlı öz etiraz və narazılıgını bildirib və bildirir. Lakin etiraz səsiz yalnız kuluarlarda qalır və onu nə rəsmi diplomatiya, nə də ictimai qüvvələr bilmir, eşitmir. Məhz buna görə rəsmi Bakı, nəhayət, gerek səsini qaldıraraq açıq bəyanat verməklə münasibətini bildirsən. Bunun artıq zəruri olması şübhə doğurmur".

Ermənışünas alim, politoloq Qafar Çaxmaqlı isə bu barədə qəzetimizə danışarkən ilginç fikirlər söylədi: "Vaxtilə Anjey Kasprşikin ermənilərə işləməsi barədə mənim erməni mətbuatından gətirdiyim faktlarla təsdiqlənən yazım da olub. Adını çəkdiyiniz dəyərlə Üzeyir Cəfərovlə birlikdə Dağlıq Qarabağa 2001-ci ildə etdiyimiz səfər zamanı Şuşada Kasprşikə yaradılmış şəraitin ikimiz də şahidi olmuşuq. Kasprşikin xidmətinə ən gözəl erməni qızları seçilib verilmişdi. Ondən sonrakı bütün zamanlarda mən bu şəxsin bizim üçün necə təhlükəli bir şəxs olduğunu dilə gətirmişəm. Sanki Kasprşik Dağlıq Qarabağı "Azərbaycandan qorumaq" üçün göndərilmiş adamdır. Er-

mənilər bu fikirdədir. Mənim 2014-cü ildə çıxan kitabımda ermənilərin Dağlıq Qarabağ və işğal olunmuş digər bölgələrimizə ermənilərin məskunlaşdırılması ilə bağlı rolundan da bəhs edilib". **Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, ATƏT-in Fəxrəddin missiyasına da bu adam təsir etməkdədir və işğal zonasındaki qeyri-qanuni məskunlaşmaya göz yuman şəxsdir:** "Dediym kimi, o, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan qanunlarından missiyasını heyata keçirən birisidir. Rəsmi sənədlərdə separatçı rejimi "respublika" adlandırması isə heç də təsadüfi deyil, o, ermənilərin dik-təsi ilə oturub-durur. Azərbaycan bu adamı çoxdan rədd etməli idi. Amma Azərbaycanın etirazlarına baxmayaraq, ATƏT Kasprşiki illərdir ki, buradakı missiyasının rəhbəri olaraq saxlamaqdadır. Düşünürəm ki, burada ermənilərin rolu az deyil".

Bütün bunlarla bağlı A.Kasprşikin reaksiyasının necə olacağı çox maraqlıdır. Azərbaycan xalqının bədbəxtliyi üzərində öz xoşbəxt həyatını təmin edən adamın missiyasına son verib ölkəsinə dönməsi ən yaxşı seçim olardı...

Xatırladaq ki, 1997-ci ilin yanvarından bu vəzifəni tutan polşalı diplomat ötən müddətdə 23-cü dəfə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi vəzifəsinə təyin olunub.

□ **Qavid TURAN,**
"Yeni Müsavat"

Qan Turalı müasir dövrün "tikanlı və iynəli" yazarlarından biridir. **Kulis.az**-dan gedəndən sonra mediada da az-az görünür. Son günlərdə meyxanaçıları və Mirzə Cəlil barəsində müzakirələrə qoşulanlardan biri də odur. Onunla ədəbiyyat, meyxana və digər mövzularda söhbətləşdik:

"Klassikləri tənqid və təhlil etmək olar, amma inkar etmək gülüncdür"

- **Turalı haraldasan, nə işə məşğulsan?**

- Pedaqoji fəaliyyət, oxu.az saytı üçün məqalələr, ədəbiyyatla məşğulam. Yeni kitabım olan "Ayna"nı nəşriyyata göndərdim. Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişləri ilə istehsal etdiyim filmi təhvil verdik. İş çoxdur...

- **Hansı kitabın çapa gedəcək?**

- "Ayna"dır adı, iki povest və yeddi hekayədən ibarətdir. "Prokurorun üç günü" povest yazmışam. Bu da yeni bir prokuror hekayəsidir. Adı "Casusların xəfiyyəsi"dir, burada II Dünya müharibəsi, Stalin və Rəsulzadə, Mehdi Hüseynzadə arasında baş verən alternativ tarix üslubunda bir hekayədir.

Digər povestim isə "Samir və Samiri"dir. Müsəyyən mənada Fellininin "Şirin həyat" filmi, Quranda və Tövratda olan Samiri əhvalatının müasir versiyasıdır.

- **Sənca, teatrın atan Samir "Dantenin yubileyi"ndəki obrazın əksi deyil?**

- Feyzulla istedadsızdır, onun faciəsi daha çox fərdi faciədir. Samirinin Samiriyə çevrilməsi isə müasir dünyada incəsənətin qarşısında duran sınaqlardan bəhs edir. İncəsənət şouya uduza bilməz, incəsənət əbədidir, şou ötürür. Amma incəsənət adamları uduza bilərlər.

- **Doğrudanmı, incəsənət əbədidir?**

- Biz eger 60-cı illərin mah-nalarını, misal üçün Mirzə Babayevin "Liman" mahnisini bu gün də dinləyiriksə, o illərin artıq əfsanəyə çevrilmiş kinolarına baxırıqsa və 3 il qabaq "Bozbaş"ın çəkdiyi filmləri xatırlamırıqsa, deməli, sənət əbədidir. Onlar 2-3 saatlıq "sənət"dir. Eləcə də meyxanaları da bura qatıram. Bunlar birdəfəlik istifadə üçün hazırlanmış məhsullardır.

- **Belə başa düşdüm, sənətin üçün daha siyasətdən yazmaq dövrü bitib.**

- Maraqsız gəlir. Misal üçün günlərdir "Apple"ın "Apple TV Plus" layihəsi ilə maraqlanıram. Bu platforma həm verilislər, serial və filmlər istehsal edəcək. Başqa bu cür platformalar da vardı. İndi artıq "Apple" bu bazara girir. Artıq kinoteatr, televiziya öz dövrünü başa çatdırır, hər şey internetə transformasiya edir. Mənə bu proseslər daha maraqlıdır, nəinki is-gəndər Həmidovun yaratdığı təşkilat... Nə idi o təşkilatın adı?

- **Azərbaycan Xalq Hərəkatı...**

-Hə... Onu deyirəm. Sizcə bu hərəkətin üçün maraqlıdır?

- **Meyxanadan yazmaq daha maraqlıdır, nəinki siyasətdən?**

- Məhz elədir. Meyxana

müzakirələri mədəniyyət hadisəsidir. Azərbaycan ziyalisinin Axundovdan, Mirzə Cəlildən gələn maarifçilik missiyası var. Qərbdə Kant, Russo, Volter kimi filosoflar bununla məşğul olublar. Bir ziyalı bunlarla məşğul olmalıdır. Meyxanaya gəldikdə isə... Hər zaman ucuz mədəniyyətin alıcısı çox olur, çünki onu istehlak etmək asandır.

Meyxana dinləmək zövq

ilk dövründə poeziyamıza yəni nəfəs gətirmişdir. Rəsim Qaraca da mənim çox sevdiyim bir şairdir.

Əzizim Şəhriyarla polemikaya girmək fikrim də yoxdur. Birce onu deyim ki, Mirzə Cəlil haqda hər cür məntiqdən, intellektdən kənar silsilə yazılar yazan Şəhriyar Del Gerani bir meyxanaçının dahi söz ustası hesab edilərsə, belə hesab edilərəm ki, bu haqda dərin mülahi-

necə bərabər qoyula bilər? Dünyada sözün meyarı bədhətən demək olmayıb. Bədhətən söz demək nə zaman estetik bir kateqoriya olub? Meyxana ölü doğulan bir sənətdir.

- **Turalı, bir məqalədə oxudum ki, Herodot "Tarix" əsərində meyxanadan yazıb, deyib ki, bu coğrafiyadakı massagetlər çoxsaylı və igid tayfadır. Nə dərəcədə doğrudur?**

- Mən başqalarının yerinə cavab verməyi etik saymıram. Özüm üçün vacib bildiklərimi. Elə bu müsahibədə də dediyim kimi. Məsələ bundadır ki, media da bizə, yazıçılara, ziyalılara hazır rəy məşini kimi baxır. Hansısa bir sosial ədalətsizlik varsa, mütləq bir yazıçı kütlənin təkidli tələbi ilə ona münasibət bildirməlidir. Yazıçılıq bu deyil, ziyalılıq bir deyil. Yazıçı

- **Niyə görə?**

- İnkişaf etmiş ölkələrə baxın - Almaniya, Fransa, İngiltərə, Yaponiya, Çin... Həmçinin yüksək mədəniyyəti var. Mədəniyyət bir xalqın varlığını müəyyən edir. Onu təyin edir və ucaldır.

Almaniya II Dünya Müharibəsində darmadağın olmuşdu. Ərazisində ikinci bir alman dövləti yaradılmışdı. Sənaye məhv edilmişdi, inflyasiya pik

"Mirzə Cəlili Rəsulzadəyə qoşulmadığına görə tənqid etmək hansı insafdandır?"

Qan Turalı: "Sabir öləndə demişdi ki, ətimi bu millət yolunda qurban etdim, ömür vəfa etsəydi, sümüklərimi də bu xalqın yolunda qoyardım. Bizə miras qalan dəyər budur..."

tələb eləmir. Küçədən keçəndən Kafkanı versək o heç nə anlamayacaq. Amma alışdıqca, oxuduqca sevecək. Baxın, hamımız ölkədəki o kriminal verilişlərdən şikayət edirik. O qatillərdən, oğruların. Bu mühiti nə yaradır? Kitabsızlıq... Maarifsizlik... Şərqdə ilk operanı biz yaratmışıq, ilk fəlsəfi traktatı biz yazmışıq, Nizami, Füzuli kimi bəşəri şairlərimiz var. Belə mədəniyyətə malik xalqın meyxanadan danışması faciəvidir. Nizami yetişdirən xalq meyxanaçıya şair deyirsə, bu, Nizamidən Səttar Bəhlulzadəyə, Qara Qarayevə qədər mədəniyyətimizə təhqiqdür. Meyxana səbəb deyil, o yalnız nəticədir. O nədanlıqdan, bisavaddıqdan törəyir. Meyxanaları yaranan səbəb də ölkədəki təhsil, savad və maarif problemlidir. Əvvəl bu ancaq bir bölgədə vardı, ANS bu virusu bütün ölkəyə yaydı.

- **Şəhriyar Del Gerani yazır ki, Aydın Xırdalanlı şifahi ədəbiyyatın fədaisi oldu, Azərbaycan yazılı poeziyasına özünü dürtüdüən şeir yazarların 90 faizindən yuxarıdadır onun poetik məqamı. Məsələn, Fikrət Qocadan, Rəsim Qaracadan min yol, yüz köymək daha yaxındır gerçək şeirə, həqiqi poeziyaya.**

- Vəfat etmiş şəxs haqda danışmağı etik saymıram, bu insafdan deyil. Çünki onun ən azı cavab vermək imkanı yoxdur. Mən prinsiplər üzərindən danışmıram, nəzəriyyəni deyirəm. Fikrət Qoca yaradıcılığının

-Meyxana əruz üzərində deyilir. Əruz da bizə ərəblərdən sonra gəlib, Herodot isə ərəblərin bir neçə əsr əvvəl yaşayıb. Bütün bu müqayisələr bisavaddıqdan, nədanlıqdan irəli gəlir.

- **Yəni, hamı Mayakovskini, yaxud Nazim Hikməti oxumalıdır?**

- Bəli... Biz bunun üçün çalışmalıyıq. Hamı Nazim Hikmət poeziyasından zövq alsın deyə... İnsan nədanlığından qürur duymamalıdır. Mən istədim ki, hər evdə klassik musiqi sədası gəlsin, hər evdə Tolstoy oxunsun, Çexovdan söhbət getsin. Bunlar insanlar üçündür. İnsanlara ali hisslər yaşatmaq üçündür.

Sizcə, həyatında cəmi bir dəfə Çexovun bir hekayəsini oxuması insan o Aytacı o cür qəddarlıqla öldürə bilərdimi?

Cəmiyyət bir "vor zakon"un

namus və ləyaqətlə onu narahət edən məsələlərə münasibət bildirməlidir. Lakin yazıçı kütlənin arxasınca qoşulub gəlməz. Vəziyyət o qədər dramatik həll alıb ki, Mirzə Cəlilə qarşı başqa bir cəbhə açılıb. Sən demə, Mirzə Cəlil ADR hökumətində iştirak etməli imiş. Halbuki bu o Mirzədir ki, 1917-ci ildə öz görkəmlə "Azərbaycan" məqaləsini belə tamamlayırdı: "Gəlin, gəlin, ey unudulmuş Vətənin cırıq-mırıq qardaşları!

Gəlin görək beşikdə yad millətlərin sūdünü əmmiş, Vətənimizdən yadırgamış və millətimize ruhundan xəbərsiz bir para millət başçılarımız sizə nə gün ağılayacaqlar. Niyə sakitləş, ey mənim lüt-üryan Vətən qardaşları!?"

O günlərdə Azərbaycan müstəqil də deyildi. Rəsulzadə

həddə idi. Amma almanlar 60-cı illərdə heç üzərindən 20 il keçməmiş Avropanın ən güclüsü olmağı bacardılar. Küllərdən doğuldular. Nəyin sayəsində? Tində oturub meyxana dedilər? Oturub Balabəyə qulaq asdılar?

Almaniyanın ən böyük sərvəti kömür mədənləri deyildi, Almaniyanın ən böyük sərvəti almanlar idi. O alman ki, bəşəriyyətə Bethoven kimi, Hegel kimi, Höte kimi dahilər bəxş etmişdi. O almanı yaradan da Fixte idi, Hesse idi.

Bir rus romanı vardı, "Qələbə" adında. Sovet jurnalisti Potsdam sülh konfransını izləmək üçün Berlində gedir. Orda maşınqayırma fabrikində çalışan almanın evində qalır. Fabrik dağılıb, rus görür ki, alman hər gün işə gedir. Alman onun suallarına həvəssiz cavab ve-

dəfninə yığılan milyonlara baxıb dəhşətə gəlir, bunun səbəbini anlamır. O qızların vide-osuna baxıb dəhşətə gəlir, səbəbini anlamır. Bunun səbəbi cəhalətdir, nədanlıqdır, kitabsızlıqdır. Sabir öləndə demişdi ki, ətimi bu millət yolunda qurban etdim, ömür vəfa etsəydi sümüklərimi də bu xalqın yolunda qoyardım. Bizə miras qalan dəyər budur.

- **Sizə elə gəlmir ki, bizdə yazıçılar, şairlər, xüsusən yeni ədəbi nəsil meyxana, saz kimi daha təhlükəsiz mövzulara belə böyük reaksiya verir, harada ki, kütləni qəzəbləndirən haqsızlıq olur, onun yanından ötüb keçirlər?**

bütün enerjisi, millət sevdası və entuziazmı ilə möhtəşəm bir şəxsiyyət və liderdir. Lakin Mirzə Cəlili Məmməd Əminə qoşulmadığına görə tənqid etmək hansı insafdandır? Bu elə Məmməd Əminin ruhuna hörmətsizlik deyilmi? O Məmməd Əmin ki, həтта kommunist Səməd Vurğuna belə yüksək qiymət verirdi. Çünki o xalqın inkişafında mədəniyyətin rolunu düzgün qavramışdı. Bu gün biz o qavrayışdan, o düşüncədən uzağıq və bu cür diletant fikirlərimizə əli qələm tutan, iki pyes yazan o kişini şahid tuturuq. İncəsənət adamlarını cari polemikalarından uzaq tutmaq lazımdır.

Axırda rus bir gün almanı izləyir. Görür ki, o və fəhlə yoldaşları zavodun içindən dəzgahları çıxarıb təmir edir, ətrafı təmizləyirlər. Yenidən böyük Almaniya qurmaq üçün. Təsəvvür edirsiniz, bu necə möhtəşəm bir xarakter deməkdir. Bu xarakter alman ədəbiyyatı yaratmayıbsa, bəs kim yaradıb. Ya da yaponları yada salın. İki atom bombası atmışdılar başlarına. Amma yaponlar da qısa müddətdə böyük sıçrayışa nail oldular. Nəyin sayəsində? Yaponun sayəsində... Daha gedib Xoşqədəmin verilişində "Sony" axtarmadılar ki...

□ **Emil SALAMOĞLU**
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 69 (7239) 3 aprel 2019

Bir məktəbdə eyni vaxtda 7 müəllimə hamilə qalıb

Amerikanın Kanzas ştatında yerləşən Oak Street Elementary School ibtidai məktəbində eyni vaxtda yeddi müəllimə hamilə qalıb. Bu barədə informasiya saytı KHQ xəbər verib. Məktəb direktoru Ešli Millerin sözlərinə görə, qısa zaman kəsiyində hamilik barədə 15 müəllimədən 7-si məlumat verib. Qadın iddia edir ki, belə halla bütün təcrübəsi boyunca ilk dəfədir rast gəlib. Miller analıq məzuniyyətinə çıxan bütün müəllimələri əvəzləyəcək şəxslər tapıb. O, hətta zərərət edib ki, mümkündür ki, məktəb binasının yanında bir uşaq bağçası da tikmək olar. Müəllimlərdən ikisi bir sutka fasilə ilə mart ayının sonunda ana olublar. Digərləri isə oktyabr ayına qədər müxtəlif zaman kəsirlərində doğum evlərinə gedəcəklər.

"Bu, artıq ağılsızlıq səviyyəsində gülməlidir. Mən düşündüm ki, məktəbdəki hamilələrin sayı üç nəfərdir. Hətta mən bu sayın çox olduğunu düşündüm. Amma daha sonra bizim sayımız dörd nəfər oldu, ardınca beş nəfər, indi isə yeddi nəfər. Hazırda isə komediya" - bunu da hamilə müəllimələrdən olan Tara Conson bildirib. Qadınlar bu durumla bağlı bir-birilə zərərət etsələr də, ümumilikdə yaranmış situasiyadan olduqca şad idilər. Belə ki, bir-birlərinə dəstək verə, hamilikləri ilə bağlı yenilikləri paylaşa bilərlər.

Səhvə yol verib, lotereya qazandı

Amerika sakini lotereya biletində səhvə yol verib və 13.6 min dollar qazanıb. Bu barədə UPI informasiya agentliyi xəbər verib. Rik Forman Amerikanın Kanzas ştatının Uçito şəhərindəndir və etiraf edib ki, ilk dəfədir ki, Racetrax virtual at yarışlarında iştirak edir: "Amma mən səhvə yol verdim və on qaçışı seçdim".

Bu sayaq oyunların həvəskarı olan şəxs qərar verib ki, oyuna hər hansı dəyişiklik etməsin və iştiraka 40 dollar pul qoyub. Son nəticədə Forman böyük cek-pot udub. "Dördüncü qaçış mənim üçün xoşbəxtlik gətirib. Mən səhvə yol verməsəydim, heç qalib

olmayacaqdım", -kişi belə izah edib.

Forman borclarını qapatmağı, pulun qalan hissəsini isə gələcək üçün saxlama-

ğa qərar verib. Uğur qazanan amerikalı eyni zamanda əlavə edib ki, bundan sonra da mütləq virtual oyunlarda iştirak edəcək.

95 yaşa çatıb və öz həyat sirrini açıb

Avstraliyadan olan uzunömürlü fermer öz həyat formülünü açıqlayıb. 95 yaşlı kişi etiraf edib ki, bu illər ərzində bir dəfə də olsun işini atmağı düşünməyib. Rik Pisaturo 1922-ci ildə İtaliyada dünyaya gəlib. İkinci Dünya Müharibəsi zamanı onu antihitler koalisiyasının nümayəndələri əsir götürüblər, ardınca da Avstraliyaya sürgün ediblər. Orada kişi fermada işə düzəlib və həftənin 7 günü səhər gün açıldandan axşama qədər çalışıb. Həmin vaxtdan etibarən onun iş qrafiki dəyişməyib.

50 il ərzində Pisaturo fermalarından birini qurub. Avstraliyanın ən iri donuz "Bəzən mən gecə saat

11-ə qədər çalışıram" deyən fermer bildirib ki, təqaüdə çıxmağı planlaşdırmır və ölənin atasını nümunə götürərək yaşamına davam etmək istəyir. Pisaturonun atası da 101 il yaşayıb və ömrünün son gününə qədər işini dayandırmayıb. "Bütün gün boyu hərəkətsiz uzanmaq və heç nə etməmək doğru deyil. Bu halda adamın üreyi dayana bilər" deyən qoca kişinin sözlərinə görə, uzunömürlülü-yünü və sağlamlığını iş fəaliyyətinə borcludur. Yaşının çoxluğuna baxmayaraq, yaşlı kişi mobil telefonla rahatlıqla istifadə etməyi və email ünvanına gələn məktubları bir neçə dəqiqə ərzində cavablandırıb, iş münasibətlərini tənzimləməyi bacarıb.

QOÇ - Yorulmaq bilmədən çalışın ki, digər işləriniz də sürətlənsin. Fəaliyyətlə bahəm, münasibətlər sisteminə də fikir verməlisiniz. Əmin olmadığınız hansısa məsələ barədə riskə getməyin.

BUGA - Hər məsələdə müəmma axtarmayın. Bütün addımlarınızı reallığa uyğun tərzdə atın. Gün ərzində sağlamlığınıza diqqət artırın. Belə olmadığınız heç bir işə qol qoymayın.

ƏKİZLƏR - Davranışlarınızı elə tənzimləyin ki, kiminsə gözündə kiçilməyəsiz. Əgər kimlərsə ürəyinizdən keçən müsbət fikirləri demək istəyirsinizsə, qətiyyətlə tərəddüd etməyin. Qidanıza fikir verin.

XƏRÇƏNG - Astroloji göstəricilər maraqlı bir mənzərə yaşayacağınızı proqnozlaşdırır. Həm hadisələr, həm də görüşdüyünüz adamlar sizin üçün əhəmiyyətli ola bilər. Amma sağlamlığınızı qorumasınız.

ŞİR - İş müstəvisində yeni layihələrə imza atmaq istəyirsinizsə, bu gündən yaxşısını tapmayacaqsınız. Odur ki, bütün gücünüzü ortalığa qoymalı, boşuna vaxt itirməməlisiniz. Uzaq səfərə çıxmayın.

QIZ - Ətrafınızda baş verən proseslərdən sizə heç bir zərər gəlməyəcək, əksinə bəzi mövqələrinizə bir az da yaxınlaşacaqsınız. Bugünkü danışıqlardan imtina etməyin, çox pul xərcləməyin.

TƏRƏZİ - Naharaqədərki vaxtı səbrlə başa vursanız, hər hansı konfliktdə getməsəniz, qarşınızda duran bu tarix sizi xeyli məmnun edəcək. Fəaliyyətinizdə müsbət dönüşlər də mümkündür.

ƏQRƏB - Bəzi gərginliklərdən keçməli olsanız da, risk etməməklə hər hansı zərərle üzleməyəcəksiniz. İnsanlarla, xüsusən də müdiriyyətlə ehtiyatlı davranın, kimlərsə özəl həyatına qarışmayın.

OXATAN - Qarşınızda təzadlı bir gün durur. İştirakçısı olduğunuz proseslər ən müxtəlif istiqamətlərdə cərəyan edəcək. Situasiyaya uyğun davranmaqla uğurları cəlb edə bilərsiniz.

OĞLAQ - Daxili tərəddüdləriniz bu təqvimdən etibarən arımaya başlayacaq. Sizi narahat edən əksər müşküllərə işıq düşəcək. Bu səbəbdən də hər bir şansa hazır olmalısınız. Sevgi hissələrinizi gizlətməyin.

SUTÖKƏN - Bu gün üzərinizə düşən başlıca vəzifə qarşılıqlı münasibətləri qaydasına salmaqdır. Ünsiyyətdə olduğunuz hər kəslə anlaşılıqlı davranın. Günün ikinci yarısı qazanmaq ehtimalınız da var.

BALİQLAR - Hər mənada uğurlu gündür. Göy qübbəsi müdafiəinizdə durduğu üçün ovqatınız xoş olacaq. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizi artırmaq üçün şans qazanacaqsınız. Vaxt tapıb ziyarətə baş çəkin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

79 yaşlı kişini təsadüfən intihardan xilas etdilər

Nyu-Yorkda yoldan keçən sürücülər bir kişini intihardan xilas ediblər. Baş vermiş hadisənin videosuna "Fox News" diqqət edib. İnsident 31 mart, bazar günü Verrasano-Narrows körpüsünün yaxınlığında baş verib. Sürücülər 79 yaşlı amerikalı körpünün yaxınlığında görüblər və polis çağırblar. Təsadüfən orada hüquq-mühafizə orqanları nümayəndələri olub. Sonuncular və daha bir şahid təqaüdcüyə yaxınlaşaraq, onu xilas ediblər. Təqaüdcü artıq körpünü aşmaq üzrə olarkən saxlanıb. Rolikdən açıq-aydın görünür ki, polislərdən biri əl yelləyərək yardım istəyir. Onlara tərəf daha bir nəfər qaçaraq gəlir və qocanı saxlamağa kömək edir. Tez bir zamanda hadisə yerinə polis də gəlir. Son nəticədə yeddi nəfər həmin şəxsi yaxalayır və onu körpüdən yerə düşürürlər. Xəbərdə qeyd olunur ki, yaşlı kişini yaxınlıqdakı xəstəxanaya yerləşdiriblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2016-cı ilin bu günlərində 4 günlük aprel müharibəsi çərçivəsində baş verən Lələtəpə əməliyyatından 3 il ötür. Bu əməliyyatdan sonra Lələtəpə kimi strateji yüksəkliyi Azərbaycan ordusu düşməndən geri almaqla 1994-cü ildə azad edilən Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin təhlükəsizliyini təmin etdi.

Lələtəpə əməliyyatının Azərbaycan önemi hər zaman yüksək dəyərləndirilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli daha geniş əməliyyata ehtiyacın olduğunu söylədi: "Üç il öncəki Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun bir gecədə asanlıqla düşmənin mövqələrinə keçdiyini göstərdi. Ermənilərin bəh-bəhlə danışdığı müdafiə redutunu asanlıqla keçdik. Çox az da olsa işğal olunmuş ərazilərimizin bir hissəsini qaytardıq. Aprel müharibəsi tarixə Azərbaycan ordusunun uğuru kimi düşdü. Əsas müsbət nəticələr bunlar oldu. Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun və Azərbaycan xalqının ruhunun ən yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Vəziyyətin dəyişməsi üçün gərək düşməndən ən azı 1-2 rayon qaytaraq. Belə bir əməliyyatdan daha geniş əməliyyata hava-su kimi ehtiyac var. Mən şəxsən bu il buna oxşar, amma daha böyük miqyasda əməliyyat gözləyirəm. Əlbəttə aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır. Bu il Qarabağ münaqişəsinin sınıma ili ola bilər, hər şey Azərbaycanın xeyrinə olmalıdır".

Hərbi-siyasi icmalçı Ramil Məmmədli Lələtəpə əməliyyatının üzə çıxardığı həqiqətlərdən söz açdı: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 23 il ərzində Ermənistanın gücləndirdiyi müdafiə xəttini qısa vaxtda məhv edərək irəliləyə bildi. Bu çox vacib məqamdır. Yeni ermənilərin keçmiş müdafiə naziri olan Seyran Ohanyanın adı ilə məşhurlaşdırdıqları "Ohanyan xətti" adlandırılan mü-

3 il öncəki Lələtəpə əməliyyatı hansı həqiqətləri üzə çıxardı?

Əhəd Məmmədli: "Aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır"
Ramil Məmmədli: "Qələbə bizə daha yaxındır"

həndis-istehkam səddi bir neçə saatda cəbhənin bir neçə istiqamətində darmadağın edilib. Əminəm ki, bu həmin istiqamətdə sonrakı uğurlarımızın başlanğıcı olacaq. Çünki 2016-cı ilin aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində Cəbrayıl rayonu istiqamətində Lələtəpə yüksəkliyinin ordumuz tərəfindən işğaldan azad edilməsi bir neçə km ərazini nəzarətdə saxlamağa imkan yaradı. Bu yüksəklik uğrunda 1994-cü ildə ağır döyüşlər gedib. Lakin Ermənistan hərbi birləşmələri Lələtəpəni özlərində saxlaya bilməyib. Ancaq ordumuz Lə-

lətəpə yüksəkliyini geri qaytararaq Cəbrayıl Mehdi, Horadiz və Qazaxlar kəndi istiqamətində hərbi üstünlüyü artırdı. Həmin istiqamətdə yaşayış məntəqələrimizin davamlı atəşə məruz qalmasının qarşısı alındı. Bu sonrakı hərbi əməliyyatlarda manevr imkanlarımızı da genişləndirəcək. Unutmayaq ki, 1994-cü ildə ordumuzun Arazboyu irəliləməsinin qarşısını alan məqamlardan biri də Lələtəpənin ermənilərin əlində olması olub. Əsas məqamlardan biri də Ermənistan ordusunun əks-hücum imkanları və bunu dəstəkləyən texnikası zəifdir. Elə buna

görə də bir neçə saat ərzində Azərbaycan Ordusunun geri aldığı mövqələri ermənilər 3 gün dayanmadan əks-hücum həyata keçirsələr də geri qaytara bilmədilər. Apreldə ordumuzun qazandığı qələbə Ermənistanın daxili siyasi çəkişmənin alovlanmasına da təkan verdi. Bu məğlubiyyətə görə, qısa müddətdə Ermənistan Ordusunun hərbi rəhbərliyi işdən qovuldu. Azərbaycan hərbi gücünü və mövqeyini açıq şəkildə göstərdi, qələbə ümidimizi artırdı, Azərbaycanı məğlub durumdən çıxartdı. Bu tipli əməliyyatların olması istisna olunmur. Proseslər və Ermənis-

tanın danışıqlardakı mövqeyi, daha doğrusu yayınması bunu deməyə əsas verir. Azərbaycan

□ Cavansir ABBASLI,
Musavat.com

Hüseyin Abdullayevə görə həbs edilən üç nəfər ev dustaqlığına buraxıldı

Sabiq deputatın məhkəməsi aprelin 9-na təyin edilib

Aprelin 2-də Bakı Hərbi Məhkəməsində sabiq deputat Hüseyin Abdullayev, onun anası Zeynəb Abdullayeva, Həbib İbrahimov, Xalid Əliyev, Namiq Babayev, İntiqam Süleymanov, Pərviz Kazimov, Zaur Quliyev və Nazim Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb.

"Report"un xəbərinə görə, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Daha sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşları, iş üzrə təqsirləndirilən H.İbrahimov, Z.Quliyev və P.Kazimovun vəkilləri vəsatət qaldıraraq onların barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz edilməsini istəyib.

Vəsatətlər təmin olunub, hər üç şəxs ev dustaqlığına buraxılıb.

Məhkəmənin baxış iclası aprelin 9-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, rəsmi məlumata görə, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən, müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında Cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək, ümumilikdə, 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin Cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib.

Təqsirləndirilən şəxslərdən bəziləri Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşlarıdır. Bu səbəbdən cinayət işi Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

İş üzrə zərərçəkmiş şəxs qismində 28 nəfər tanınır.

"Gəncə işi": Elmar Vəliyevə sui-qəsdə bağlı məhkəmə yubanır

Hadisələrlə bağlı digər tutulanlar məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir

Gəncə hadisələri - istər 3 iyul 2018-ci ildə şəhərin icra başçısı Elmar Vəliyevə sui-qəsd, istərsə də iyulun 10-da 2 polis əməkdaşının ölümü ilə müşayiət olunan hadisələrə görə tutulanların məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir.

Hazırda Sabunçu məhkəməsində aparılan 4 cinayət işlərindən heç biri bərbəşə Elmar Vəliyevə sui-qəsdə əlaqəli deyil. Sabiq icra başçısına qarşı olayla bağlı prosesin nə vaxt başlayacağı da ictimaiyyətə açıqlanmışdır. Martın 30-da Siyasi Məhbusların Monitorinq Mərkəzi Müsavat Partiyasının qərargahında "Gəncə işi" ilə bağlı ictimai dinləmələr təşkil edib. Dinləmələrdə övladlarının, qohumlarının işgəncələrə məruz qaldığı iddia edən onlarla insan iştirak edib.

Bu il fevralın 7-də Baş Prokurorluqda Mərkəzi Aparatın, Respublika Hərbi, Naxçıvan Muxtar Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikası Hər-

bi və Bakı şəhər prokurorluqlarının rəhbər heyətinin, rayon (şəhər) və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə prokurorluq orqanlarının 2018-ci ildə görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib. Həmin iclasda baş prokuror Zakir Qaralov deyib ki, Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində respublikada böyük

ictimai rezonansa səbəb olan bir sıra cinayət işinin istintaqı müvəffəqiyyətlə aparılıb. Bu işlər sırasında Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına qarşı törədilmiş terror aktı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, terrorçuluq və sair xüsusilə ağır cinayət əməlləri törətdiklərinə görə istintaq edilən iş üzrə ümumilikdə 29 nəfərin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olu-

naraq barələrində həbs qətimkan tədbirlərinin seçilməsi təmin edilmiş, həmin şəxslərdən 11-i barəsində beynəlxalq axtarış elan olunmaqla hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Bundan başqa, radikal diniyönlü bir qrup şəxs tərəfindən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısında zorakılıq aktları, hakimiyyət nümayəndələrinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişah törədilməsi, 2 polis əməkdaşının qəsdən öldürülməsi və sair faktlar üzrə ibtidai istintaqı aparılan cinayət işi üzrə 59 nəfər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunmaqla barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş, 1 nəfər barəsində isə həbsli axtarış elan olunub. Həmin cinayət işinin materiallarından 51 şəxs barəsində 6 cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq aidiyyəti üzrə baxılmaları üçün Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Məhkəmənin Gəncədə deyil, Bakıda keçirilməsi də proseslərə az adamın gəlməsi məqsədilə düşünüldüyü iddiaların ortaya çıxmasına yol açıb. İş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin hamısı dövlət hesablı vəkillə təmin olunub. Həmin vəkillər ictimaiyyətin, jurnalistlərin dəstəyindən yararlanmır, mediaya danışmağa üstünlük verirlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Fiziki şəxslərin problemlə kreditləri ilə bağlı tədbirlərə dair prezidentin fevralın 28-də imzaladığı fərmanın icrası istiqamətində daha bir addım atılıb. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası fiziki şəxslərin xarici valyutada olan kreditlərinin əsas məbləğinin devalvasiya nəticəsində manatla artmış hissəsinin ödənilməsi mexanizmini və həmin məbləğə hesablanmış faiz və dəbbə pulu (cərimə, penya) üzrə tətbiq ediləcək güzəştləri müəyyən edən qaydaları açıqlayıb.

Dollar kreditlərinə görə kompensasiya belə ödənəcək-təfərrüat

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası qaydaları açıqladı

izindən çox - kompensasiya əsas kredit borcunun qalığının 30 faizindən az olduqda -kompensasiyanın əsas kredit borcuna nisbətindən az olmaqla.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

Qaydalara əsasən, devalvasiya nəticəsində fiziki şəxsin xarici valyutada olan əsas kredit borcunun artım hissəsi üzrə yaranmış fərq (artan məzənnə fərqi) kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı tərəfindən qarşılandığı hallarda, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək kompensasiya məbləği kredit təşkilatının və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatının qarşıladığı hissə qədər azaldılır. Həmin fiziki şəxslərin siyahısı, habelə kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı tərəfindən qarşılanan məbləğ müvafiq kredit təşkilatı, ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatlarına münasibətdə isə ləğvedici funksiyalarının həvalə olunduğu şəxs tərəfindən Palataya təqdim edilir.

Kompensasiyanın ödənilməsi qaydası

Kompensasiyanın ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə Palata fərmanın 3.2-ci bəndinə uyğun olaraq, ödənişin ümumi məbləğini, ödəniş ediləcək fiziki şəxslərin siyahısını və hər bir fiziki şəxsə ödəniləcək vəsaitin məbləğini müəyyən edir və hər bir kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı üzrə ayrılacaq vəsaitin məbləği barədə məlumatı Maliyyə Nazirliyinə və Mərkəzi Banka təqdim edir.

Maliyyə Nazirliyi bu qaydanın 4.1-ci bəndinə uyğun olaraq, məlumatı aldıqdan sonra həmin vəsaiti müvafiq kredit təşkilatlarının (bank olmayan kredit təşkilatları istisna olmaqla) və poçt rabitəsinin milli operatorunun Mərkəzi Bankdakı hesablarına, habelə ləğvətmə prosesində olan bankların Mərkəzi Bankdakı ləğvətmə hesablarına köçürür. Bank olmayan kredit təşkilatlarına, habelə ləğvətmə prosesində olan bank olmayan kredit təşkilatlarına ödəniş müddəti keçmiş kreditlərin ödənilməsinə yönəldilən kompensasiya onların poçt rabitəsinin milli operatorunda olan hesablarına köçürülür.

Palatanın bu qaydanın

4.1-ci bəndinə əsasən müəyyənləşdirilmiş siyahı üzrə, fərmanın 2-ci hissəsinə uyğun olaraq, kompensasiyanın ödənilməsi aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilir:

- kompensasiya, ilk növbədə, proporsional qaydada fiziki şəxsin bütün kredit təşkilatları və ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatları qarşısında ödəniş müddəti keçmiş əsas kredit borclarının ödənilməsinə yönəldilir;

- bu qaydanın 4.3.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan kredit borcları ödənildikdən sonra, qalan məbləğ fiziki şəxsin sərəncamına verilir.

Bu qaydanın 4.3.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan kredit borclarının fiziki şəxs tərəfindən 2019-cu il martın 1-dən sonra (2019-cu il martın 1-i daxil olmaqla) ödənilməsi müəyyən olduqda, kredit təşkilatı kompensasiyanın ödəniş müddəti keçmiş əsas kredit borcunun ödənilməsinə yönəldilən hissəsinin 5 (beş) iş günü müddətində həmin fiziki şəxsə qaytarılmasına (onun sərəncamına verilməsinə) dair fərmana və bu qaydaya uyğun tədbir görülür.

Bankın müştərisi olan fiziki şəxslərə kompensasiyanın ödənilməsi həmin kompensasiya hesablanmış kreditin verildiyi müvafiq bank vasitəsilə həyata keçirilir.

Bank olmayan kredit təşkilatının və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatının müştərisi olan fiziki şəxslərə kompensasiyanın ödənilməsi poçt rabitəsinin milli operatoru vasitəsilə hə-

yata keçirilir.

Banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru 500 manatdan yuxarı məbləğdə kompensasiyanın verilməsini onlar tərəfindən emissiya edilmiş və kompensasiya veriləcək şəxsin adına olan ödəniş kartlarına köçürməklə həyata keçirirlər. Banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən 500 manat və ondan aşağı məbləğdə kompensasiyalar banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən pul köçürməsi (fiziki şəxsin adına bank hesabı açılmadan nağd pulun onun xeyrinə köçürülməsi əməliyyatı) yolu ilə verilir.

Kompensasiyanın verilməsini həyata keçirən bank və ya poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən həmin ödəniş kartının verilməsinə və həmin ödəniş kartı ilə həyata keçirilən əməliyyatlara, habelə pul köçürməsinə görə komissiyon haqların tutulmasına yol verilmir.

Ödəniş kartları banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən 1 il müddətə emissiya olunur. Ondən sonra kompensasiya əldə etmək üçün müraciət edən fiziki şəxslərə həmin kompensasiyanın ödənilməsi üçün ödəniş kartları bankların və poçt rabitəsinin milli operatorunun müraciət tarixinə qüvvədə olan xidmət haqlarının müqabilində verilir.

Faiz və dəbbə pulu necə silinəcək?

Qaydaların 5-ci bəndinə əsasən kredit təşkilatı fiziki

şəxsin kompensasiya hesablanan əsas kredit borcları üzrə 2019-cu il martın 1-nə hesablanmış faiz və dəbbə pulunun məbləğini müəyyən edir və bu barədə Palataya məlumat verir.

Kredit təşkilatı fiziki şəxsin xarici valyutada olan əsas kredit borcları üzrə bu qaydanın 5.1-ci bəndində nəzərdə tutulan faiz və dəbbə puluna dair kredit təşkilatının tələblərindən aşağıdakı həcmdə imtina edilməsi haqqında qərar qəbul edir:

Fərmana əsasən restrukturizasiya olunacaq vaxtı keçmiş əsas kredit borclarına münasibətdə - hesablanmış faizlər və dəbbə pulları tam şəkildə silinir;

Əsas kredit borcu kompensasiya hesabına ödənilən, lakin fərmana əsasən restrukturizasiya olunmalı kredit borclarının əhatə dairəsinə düşməyən fiziki şəxslərin kredit təşkilatının balansında olan əsas kredit borclarına münasibətdə - faiz borcları kompensasiyanın əsas kredit borcu nisbətində müvafiq olaraq, dəbbə pulları isə tam məbləğdə silinir;

Əsas kredit borcu kompensasiya hesabına ödənilən, lakin fərmana əsasən restrukturizasiya olunmalı kredit borclarının əhatə dairəsinə düşməyən fiziki şəxslərin kredit təşkilatının balansdanke-nar hesablarında olan əsas kredit borclarına münasibətdə - faiz və dəbbə pulları aşağıdakı qaydada silinir:

- kompensasiya əsas kredit borcunun qalığının 30 fa-

Azərbaycan-Avropa İttifaqı müzakirəsi keçiriləcək

2019-cu ilin 4 aprel tarixində Belçika Krallığının paytaxtı Brüssel şəhərində Azərbaycan-Avropa İttifaqı (Aİ) Əməkdaşlıq Şurasının 16-cı iclası keçiriləcək. İclasda Azərbaycan tərəfindən xarici işlər naziri Elmar Məmmədov, Aİ tərəfindən isə xarici siyasət və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndə Federika Moqerini və Avropa qonşuluq siyasəti və genişlənmə danışıqları üzrə komissar Yohannes Han iştirak edəcəklər.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib ki, iclasda Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, Aİ-Azərbaycan tərəfdaşlıq gündəliyinə daxil olan məsələlər, yeni ikitərəfli saziş layihəsi üzrə davam edən danışıqlar, Tərəfdaşlıq Prioritetləri, Şərq Tərəfdaşlığı və digər məsələlər ətrafında müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Rusiya üzərindən neft nəqlini dayandırdı

2019-cu ilin mart ayından Azərbaycan Rusiya vasitəsilə neft tranzitini dayandırdı.

Virtualaz.org xəbər verir ki, bu barədə məlumatı Yanaçq-Energetika Kompleksinin (YEK) Mərkəzi dispetçer idarəsi verib.

YEK-in məlumatlarına əsasən, yanvar-fevral aylarında Azərbaycan neftinin tranzitinin həcmi 249,5 min ton təşkil edib, martda isə tranzit həcmi olmayıb.

Daha öncə "Reuters" agentliyi "SOCAR Trading" şirkətinin başçısı Adnan Əhmədovə istinadən xəbər vermişdi ki, Azərbaycan müvəqqəti olaraq Rusiya vasitəsilə neft olunan neft həcmi Bakı-Tiflis-Ceyhan boru kəmərinə keçirməyi planlaşdırır.

2019-cu ilin ilk 3 ayı ərzində Rusiya ərazisi üzrə neft tranzitinin ümumi həcmi 3,3% artaraq 4,883 milyon ton təşkil edib. Eyni zamanda Qazaxıstan neftinin tranziti 0,9% artıb və 4,035 milyon ton təşkil edib. Türkmənistan neftinin tranzit həcmi isə 189,8 min ton olub.

Rusiya mənbələri xəbər verir ki, Azərbaycan neftinin Bakı-Novorossiysk kəməri ilə nəqlinin dayandırılmasının səbəbi "Transneft" şirkətinin qərarıdır. Belə ki, Rusiyanın tranzit neft kəmərləri inhisarçısı SOCAR-a Azərbaycan neftinin bu ilin aprelindən başlayaraq ilin sonuna qədər Mahaçqala limanı üzərindən ötürülməsinin dayandırılacağı haqda xəbərdarlıq edib. Baxmayaraq ki, Azərbaycan neftinin Rusiya ərazisindən nəqlinə dair müqavilə qüvvədədir. "Transneft" bunun səbəbini göstərmir.

Ancaq neft sahəsindəki mənbələr hesab edirlər ki, ola bilsin səbəb Mahaçqala limanının texniki imkanlarının məhdudluğudur. Çünki "Transneft" Qazaxıstan və Türkmənistan neftinin nəqlinin artması səbəbindən Mahaçqala limanından neft ötürülməsinin öhdəsindən gələ bilmir.

Mənbələr deyiblər ki, Bakı-Tixoretsk magistral neft kəmərləri sisteminin buraxılış imkanları Mahaçqala-Novorossiysk hissəsində tam istifadə olunub. Nəticədə Mahaçqalada əlavə həcmdə neftin qəbulu mümkün deyil.

Xəbər verildiyi kimi, Müsavat Partiyası 7 aprelə, AXCP-dən ibarət olan Milli Şura isə 6 aprelə aksiyaya təyin edib. İlk qərar Müsavatdan gəlib və bundan dərhal sonra MŞ bir gün öncəyə mitinq qərarı verib. Bu da hər iki düşərgəni üz-üzə qoyub.

Tərəflər bir-birinin ünvanına ən ağır ittihamlar, tənqidlər, hətta təhqirlər belə səsləndirirlər. Müsavat MŞ-ni prosesləri ələ almaq üçün tələm-tələsik aksiyaya təyin etməkdə və mitinqlərinə kölgə salmaqda ittiham edir. Əks tərəf isə bunların hər birini təkzib edir və mitinq qərarlarının yarım ay öncədən olduğunu deyir. Təkcə sırası üzvlər səviyyəsində qarşıdurmalar yaşanmır, artıq hər iki müxalif qurumun funksionerləri məsələ ilə bağlı sosial şəbəkələrdə statuslar paylaşmaq yarışına çıxırlar. Hər bir status isə özü ilə bərabər qalmaqal yaradır. MŞ-nin əsas arqumenti budur ki, hökumət icazə verəndə bazar gününə deyil, şənbə günü mitinqlərinə icazə verir. Müsavat tərəfin isə bu, ciddi etirazına səbəb olur.

Fransada mühacir həyatı yaşayan AXCP-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Ədilovun paylaşdığı status gərginliyi daha da artırır. O yazır: "Müsavat funksionerləri ilə mübahisə etmək fikrimiz yoxdur. Əlimizdə vacib iş var. Mitinqə hazırlaşırıq. Ancaq bu qeydləri yazıram ki, müxalifətdaxili intriqalardan bizim birtərəfli qaydada imtinamızı bəzi adamlar fürsət bilib, öz yalanları ilə adamları çaşdırmasın. Mən bu yazımda bəzi vacib bildiyim məqamlara aydınlıq gətirəcəm, ancaq digər cəbhəçi dostlardan xahiş edirəm ki, bundan sonra ünvanımıza nə yazılmasından asılı olmayaraq onlar bu mövzuda yazmasınlar".

O yazır ki, Milli Şura da, Müsavat Partiyası da ayrı-ayrılıqda mitinq müraciətlərini davam etdirir. Ancaq bu zaman fərqli taktikadan istifadə olunur: "Milli Şura mitinqlərini təyin edən kimi mitinqlərin təbliğatına başlayıb ki, razılıq veriləcəyi təqdirdə mitinqlərin daha da izdihamlı olması təmin edilsin. Milli Şura həm də çalışıb ki, mitinqə razılıq verməmək üçün hökumətə heç bir bəhanə verməsin. Mitinqlər hər zaman hökumətin razılaşdığı "Məhsul" stadionuna və 6-cı günlərə təyin olunub. Müsavat Partiyası isə mitinq üçün başqa meydanlar tələb edib, hazırkı mərhələdə hökumətin yürüşlərə və bazar günü mitinqlərinə razı olmadığını hamımız bildiyimiz halda

Müsavat və Milli Şuranın virtual "mitinq müharibəsi"

Tərəflər sosial şəbəkədə bir-birinin ünvanına ən ağır ittihamlar, tənqidlər, hətta təhqirlər səsləndirir

məhz bazar günləri, məhz yürüş tələb olunub. Bununla da ictimaiyyətə əvvəlcədən məlum olub ki, elan olunmuş bu yürüş-mitinq faktiki keçirilməyəcək. Əlbəttə, bazar günləri, üstəlik də yürüşlər keçirmək Müsavat Partiyasının hüququdur. Hökumət bu hüququ təmin etməlidir. Ancaq təəssüf ki, hələlik toplumun gücü hökuməti buna məcbur edə bilmir. Odur ki, Müsavat Partiyasının həftənin bazar günlərində, üstəlik, yürüşlü mitinq istəməsi yal-

nız o baxımdan əhəmiyyətlidir ki, ölkədə bu hüququn olmadığını sübut etsin. Beləliklə, həftənin bazar günlərinə yürüş-mitinqləri təyin etmək istənilən siyasi partiyanın hüququ olsa da, baş tutmayacağı əvvəlcədən məlum olan mitinq müraciətinə görə bütün həftəni məşğul etmək, başqalarının və həm də real mitinq keçirmək məqsədilə etdiyi mitinq təşəbbüslərinə qısqançlıqla yanaşmaq, üstəlik, müxalifətdaxili münasibətləri gərginləşdirmək

üçün ardıcıl təşəbbüslər göstərmək, yumşaq desək, heç də yaxşı hərəkətlər deyil".

Statusun altında N.Ədilovla Müsavat Partiyasının mətbuat xidmətinin rəhbəri, "basta.info" saytının redaktoru, Müsavat başqanı Arif Hacılinin qardaşı Mustafa Hacıbəyli bir-birini ittiham ediblər.

M.Hacıbəyli MŞ-ni mitinqləri toqquşdurmaqda ittiham edib. N.Ədilov isə öz növbəsində Müsavatın mitinqlə bağlı təbliğatdan daha çox əks-təbliğata üstünlük

verdiyini qeyd edib. Müsavat funksionerinin ona cavabı gecikməyib və M.Hacıbəyli MŞ-nin əks-təbliğat apardığını bildirib.

Statusun altında virtual savaşa AXCP Nizami rayon şöbəsinin sədri Paşa Umudov və Müsavat Partiyası Səbəyel rayon şöbəsinin sədri Zakir İsmayıl da qoşulub.

P.Umudov Müsavat funksionerinin qaşınmayan yerdən qan çıxardığını bildirərək, əslində mitinqlə bağlı rəqiblərini qabaqlamaq ənənəsini Müsavatın gətirdiyini söyləyib. Z.İsmayıl rəyə cavabında şöbə sədrini yalan danışmaqda suçlayıb. P.Umudov onu təhqir etdiyi üçün Z.İsmayılı mədəniyyətsiz adlandırıb. Bundan sonra tərəflər bir-birilərini tənqid, təhqir etməyə davam ediblər.

Müsavat Partiyası Salvan rayon şöbəsinin sədri Nizami Osmanuşağının MŞ-nin mitinq qərarı ilə bağlı statusu belədir: "Vallah ayıbdır. Heç olmasa adınızdan, elmi dərəcəyinizdən, keçmiş mübarizənizdən utanın. Görünən odur ki, bunlarla iqtidar arasında heç bir fərq yoxdur. Xalq birlik tələb edir, bunlar birliyə badalaq atır. Nüfuz qazanmaqdisa, bu,

olanı da itirmək deməkdir. Ana müxalifət söhbətidirsə, saxta seçki olan yerdə müxalifət söhbəti ola bilməz. Əvvəl demokratik seçki keçirilməsinə nail olacağıq, biləyin ki, kim iqtidardır, kim ana müxalifət.

Maraqlı olan odur ki, sırası cəbhəçilər bu badalağa necə baxırlar? Hələ də fəxr edirlər ki..?"

Müsavat Partiyasının başqan müavini Fərc Kərimlinin atası Raqif Kərimlinin statusu isə daha sərtidir: "Gecə hakimiyyətlə bir yorğanın altında yatıb, gündüz müxalifət olmaq belə olur. Hələ bir gecələr yat, a Qurban deyirik".

Həm Müsavatın Divan, həm də Milli Şuranın üzvü olan Tofiq Yaqublu 6-7 aprel mitinqləri ilə bağlı paylaşdığı geniş statusda MŞ-nin qəra-

nının əvvəldən olduğunu söyləyib. Bu da müsavatçıların ciddi etirazlarına səbəb olub. Hətta T.Yaqublunun ya Müsavatı, ya da MŞ-ni seçməsi ilə bağlı qarşısına tələb qoyulub. AXCP Suraxanı rayon şöbəsinin sədri Bəhruz Həsəni bu rəyi yazıb: "Xalqımız Milli Şuradan kənarında təyin olunan mitinqlərə ciddi dəstək verməyəcək! Yol birgə mübarizədən keçir".

Müsavat Partiyasının Məclis üzvü Valeh Hümme-toğlu statusun altından bunu yazıb: "Tofiq bəy bir onu demədi ki, MŞ bu gün cəmiyyətdə hava və su kimi lazım olan və hakimiyyəti narahat edən müxalifətin birliyinə zərbə vurur və birgə mitinqlərdən imtinana edir. 1998-ci və 2003-cü ilin taktikası".

Rəylər bununla bitmir. 300-ə yaxın gələn şərhlərdə iki cəbhə açılıb. AXCP Gənclər Komitəsinin üzvü Elturan Rüstəmli (hazırda Polşada yaşayır), Müsavat Partiyasının üzvü Sərdar Ağayev (hazırda İsveçdə yaşayır), Müsavat Partiyası Masallı rayon təşkilatının üzvü Yasər Səfəroğlu və digər müsavatçılar və cəbhəçilər ən ağır formada bir-birilərini təhqir, tənqid ediblər. Əsas suallar isə heç şübhəsiz ki, statusun müəllifi Tofiq Yaqubluya ünvanlanıb.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Gürcüstanda azərbaycanlılarla bağlı sular durulmur, sanki süni gərginlik yaratmaq istəyən "sehrli öllər" prosesləri körükləyirlər. Axalkalakidə Xocalıda qanlar tökmüş erməni terrorçusuna abidə qoyulması ilə azərbaycanlıları ayığa qaldıran, Gürcüstan hökumətinə qarşı qoyan gizli qüvvələr indi də qarşısını yeni fəzaya keçirmək üçün cəhd edirlər.

"Yeni Məsvat" xəbər verir ki, aprelin 1-də Tsalka rayonu-

xa azərbaycanlıların torpağının bağışlanması, azərbaycanlı əsgərin döyülməsi təsadüfə oxşamır, Moskvadan uzaqlaşmaqda olan rəsmi Tiflisə qarşı siyasət kimi dəyərləndirilir.

Azərbaycanlı və yerli svanlardan ibarət iki qrup arasında qarşıdurmaya səbəb iki ay qabaq dini zəmində baş vermiş mübahisə göstərilir.

Versiyalara görə, qarşıdurmaya səbəb iki ay qabaq dini zəmində baş vermiş mübahisə göstərilir.

Amma bəzi kənd sakinləri bu-

Azərbaycanlılarla gürcülər arasında gərginliyi kimlər körükləyir?

Asim Mollazadə: "Gürcüstanda erməni icması var və onların təxribat xarakterli planları ola bilər"

nun Baretı kəndində azərbaycanlılar və gürcülər arasında kütləvi dava bu prosesin davamı kimi görünməkdədir. Rusiyada restoranda azərbaycanlılarla çexlər arasında olan əlbəyaxanın ardınca Gürcüstanda kütləvi toqquşma olmasa Qafqaz xalqları içində nifaq toxumları səpilməsinə cəhd göstərdiyi mənzərəsi yaradıb.

Bəzi təhlilçilər bu hadisələri Gürcüstanın Rusiyadan siyasi mütəfiqlik və strateji əməkdaşlıq baxımından qopması ərfəsinə təsadüf etməsini, Kreml'dəki bəzi dairələrin ssenarisi kimi analiz edirlər.

Bu qızıqdırıcı siyasətin tərkib hissəsi 2018-ci ildə azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Bolnisi rayonunda 12 328 kvadratmetr torpaq sahəsinin Gürcüstan Patriarxlığına bağışlanmasıdır.

Düzdür, ermənilərin sıx yaşadığı Axalkalaki rayonunda Patriarxlığa bağışlanmış torpaq sahələrinin ümumi sahəsi 12 516 kvadratmetr təşkil edib, lakin gürcü

Asim Mollazadə

cü hökuməti Patriarxlığa torpaq sahələrinin hansı məqsədlə həvayı təqdim edildiyini bir qayda olaraq açıqlamır.

Lakin bu da son deyil. Ötən ay Krtsanisi hərbi hissəsində xidmət edən əsgər Kazım Qəhrəmanovun döyülməsi və ondan pulun tələb olunması faktı üzrə 2 hərbi istintaqa cəlb olunub.

Maraqlıdır ki, dünənə qədər Gürcüstanda azərbaycanlılarla bağlı ardıcıl belə hadisələr yaşanmırdı, soydaşlarımız əsasən təhsil, ana dili, aqrar sahədə olan problemlərdən vaxtaşırı şikayətləndirilirdi.

Amma son aylarda erməni qatili abidə qoyulması, gürcü-azərbaycanlı davası, Patriar-

xı sığaretin səbəb olduğunu bildirirlər. Polis bir neçə gündür Baretı kəndində 24 saat rejimində ictimai asayışı qoruyur.

Deputat Asim Mollazadə "Yeni Məsvat"a bildirdi ki, hər bir hadisə ayrıca araşdırılmalıdır: "Əgər azərbaycanlıların hüquqları pozulursa, insan hüquqları təşkilatları bu prosesə cəlb edilməli və qarşısı alınmalıdır. Amma Gürcüstan dövləti tərəfindən sistemli şəkildə azərbaycanlıların hüquqlarının pozulması halları müşahidə olunmur".

A.Mollazadənin fikrincə, Gürcüstanda erməni icması var və onların təxribat xarakterli planları ola bilər ki, azərbaycanlılarla gürcülərin münasibətlerini pozsunlar: "Məqsəd bizim ortaqlara qarşı problem yaratılmasıdır. Lakin inanmıram ki, buna nail olsunlar. Bizi birləşdirən amillər var, hər iki xalq arasında yüksək dostluq və qonşuluq əlaqələri qurulub".

Emil SALAMOĞLU, "Yeni Məsvat"

İqtidar deputatı əfv düşən gəncin həbsindən danışdı - "Bu adamlar sanki öhdəlik götürüblər"

Bəxtiyar Sadıqov: "Azadlığa çıxdıqdan sonra niyə bu adamlara elə gəlir ki, çöldə onlar üçün cəzasızlıq mühiti yaradılmalıdır?"

"Görünür, azadlıq Bayram üçün qiymətli deyilmiş. Niyə elə addım atır ki, ora qayıdır? Biz çətinədə düşəndə polisi haraya çağırıraq, ömlakımızı oğurlananda qarətçinin tapılacağına polisdən gözləyirik.

Elə ki, bir adam özünə demokratam söyləyir, sonra ictimai asayışı pozur, polis intizama dəvət edəndə, müqavimət göstərir, polisi aşağılayan hərəkətlər edir. Amerika polisi müqavimət göstərəndə atəş açır, Fransa "sarı jiletli" aksiyalarında birinin gözünü çıxardı, neçəsini şikəst etdi".

Bu sözləri "Yeni Məsvat"a deputat Bəxtiyar Sadıqov prezidentin əfv fərmanı ilə azadlığa çıxmış keçmiş siyasi məhbus Bayram Məmmədovun polisə müqavimət ittihamı ilə saxlanılıb, 30 sutka inzibati həbs cəzası alması haqda danışarkən bildirdi.

Onun sözlərinə görə, Qərbi ölkələrinin polisinə haqq qazandıran-

ıq: "Amma bizdə kimsə özünə azadlıq mücahidi söyləyir, qanunu pozanda dərhal çalışırlar ki, onun tərəfində dursunlar.

Prezident humanistlik etdi, Bayrama azadlıq bəxş elədi, getdi ailəsi ilə bayramını keçirdi. İndi təzədən niyə belə addım atırsan,

polislə münasibətdə korrekt davranmırsan?"

O, həbsdə intizamı poza bilməzdi, bilir ki, cəzası üstündədir. Azadlığa çıxdıqdan sonra niyə bu adamlara elə gəlir ki, çöldə onlar üçün cəzasızlıq mühiti yaradılmalıdır?"

Deputatın fikrincə, demokratiya qanunlarla tənzimlənir: "Qanuna hörmət etmək lazımdır. Niyə özünüze imtiyaz tələb edirsiniz? Əgər Bayram bundan sonra yenə həbsə getmə, onun özünü qınayacam.

Axı niyə valideynini özünə həsrət qoyursan?! Sanki kiminsə qarşısında öhdəlikləri var və bu hərəkətləri edirlər".

DİN-dən Bayram Məmmədovun həbsi ilə bağlı açıqlama

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) mətbuat xidmətindən məsvat.com-a bildirilib ki, əfv fərmanı ilə azadlığa çıxan hər bir məhbusun qanunvericiliyə əsasən bərə-

sində yığım işi açılır:

"Bu, təkəzə Bayram Məmmədova aid deyil, əfv edilən hər bir şəxsin borcudur ki, azadlığa çıxdandan sonra ərazi polis orqanında qeydiyyatdan keçsin, müəyyən sənədləşmələr aparılsın.

Bayram Məmmədov dəfələrlə çağırış və dəvətə baxmayaraq, polis bölməsinə getməkdən imtina edib. Belə olan halda, polis özü Bayram Məmmədovu götürərək yolda və sonra növbətçi hissədə əməkdaşların ünvanına ağır təhqirlər yağdırıb, polisə təbəzül və müqavimət göstərmiş, polis xidmətinə maneçilik yaradıb. Onun bu hərəkətləri sənədləşdirilib və hüquqi qiymət verilməsi üçün məhkəməyə göndərilib".

Emil SALAMOĞLU, "Yeni Məsvat"

Bizə dəyməyən əfinin əfvi, bizə dəyənin məhvi

Samir SARI

Bu əhvalatı 3-4 il öncə türkiyəli jurnalist Yılmaz Özdiş yazmışdı, mən də ondan götürüb bir yazımda istifadə etmişdim. İndi yenə yeri gəlib.

Demək, Türkiyədə ölüm hökmü, ağır cəzalar, bağışlama-filan kimi mövzular növbəti dəfə qızıqanda telekanalların biri talk-show təşkil edir və studiyaya bir liberal yazar da dəvət edir. Həmin liberal yazar dünyaya gələn hər bir şəxsin yaşamaq hüququ olduğunu deyir, qatillərin, hətta qadınları zorlayıb öldürənlərin də edam olunmasını vacib sayır, bu mövqeyini, türkün sözü, şiddətlə savundur. Üstündən 15-20 gün keçir, məlum olur ki, kitab piratları həmin yazarın yaxşı satılan bir kitabını qaçaq yolla nəşr ediblər, sataraq çoxlu pul qazanıblar və yazara maddi ziyan vurublar. Telejurnalistlər yazardan açıqlama istəyirlər. O da çox hiddətli şəkildə kameralar qarşısında deyir ki, belə korsanları (pirat) infaz (edam) etmək gərəkdir...

Adamda ədalətə baxın, xalqın qızını, gəlinini zorlayıb öldürənlərə verilən ağır cəzaya qarşı çıxır, amma özünə 5-10 min lirə zərər dəyib deyər edam hökmü tələb edir.

Biz də o gündəyik. Ədalətimiz o qədərdir - nə az, nə çox.

İndi ortaya xeyli müdafiəçilər çıxıb, "Kazbek"ə şey basım zırranım" deyər mahni yazaraq, açıq şəkildə narkotik maddə təbliğatı aparınların, eləcə də 3 gənc qızı içirdib, soyundurub, oxudub, videoya çəkərək ölkədə rüsvay edənlərin cəzalandırılmasına qarşı çıxırlar. Ay, nə bilim, insan haqları, pis prezident olacaq-filan.

İndi baxaq, görək, o adamları müdafiə edənlər həmişə belə müdafiəçilər olardılar. Məsələn, səhər bir başqası da gedib həmin şəxsin bacısını, qızını içirdib, soyundurub, kamera qarşısında oxudub, videosunu çəkib, Vanuatudən Kanadaya, Yaponiyadan Çiliyə qədər 7 milyard insanın seyr edəcəyi bir məkanda yaysaydılar, onları sözlən bərbəşə mənəsində rüsvay-ıcahan etsəydilər, bu insan haqları müdafiəçiləri yenə də həmin dillə danışardılar?

Əsla danışmazdılar. Onların bir az qoçağı və cürətlisi cibinə döner bıçağı qoyub gedərdi həmin o videonu çəkənin qarşısına, yortub girərdi türməyə. Daha ağıllısı isə hüququ yollara baş vurardı, əlaqədar orqanlara şikayət edərdi, videoların silinməsinə, onları rüsvay edənlərin ağır şəkildə cəzalandırılmasını tələb edərdi. Başına bu cür iş gələn və heç bir tədbir görülməsinə tələb etməyən zəiflərin adını isə el arasında cayıllar çoxdan müəyyən ediblər. Bu, insanın baş nahiyəsi ilə aşağı ətrafını birləşdirən, onurğa sütununun başlanğıc nöqtəsi sayılan, bir adı da "ənsə" olan əzayla bağlı sözdür.

Hansısa ilan bizə dəymirsə, başqalarını çala-çala gedirsə, ona dözümlü oluruq, əfv edirik, elə ki ilan başını qaldırıb öz üstümüzə "fiss" elədi, deyirik, ordan çomaq götürün, əfinin başını ezək.

Bir dəstə adam da var, TV-lərdə, sosial şəbəkələrdə baş alıb gedən müxtəlif əxlaqsızlıq təzahürlərini, özünü ortaya qoyanları tənqid edənlərin adlarını "əxlaq polisi" qoyurlar, onları susdurmağa çalışırlar.

Yaxşı, bəs necə olsun? Gündən-günə zayı çıxan, düzəni pozulan cəmiyyətdə bir qoruq-qaytaq olmasın? Xalqın əxlaqını pozan, şüuruna pis şeylər yeridən, murdarlıqlar, iyrəncliklər yayan adamlar ictimai qınağa tuş gəlməsinmi?

Siz ictimai qınağı xəfifə almayın. Onun olduğu və olmadığı durumlara dair çoxlu misal çəkə bilərsiniz.

Təyinat yerində işlədiyim rayonda iki kənd vardı - biri dağın əyində, biri çayın vadisində yerləşirdi. Aralarında 6-7 km məsafə vardı. Çayqırağı kəndin camaatı it oyanadan, hər şeyə bir söz qoşan, xırda bir qələti olanı kəndin içində biabır-dəsgah edənlərdən ibarət idi. Sırf dila-dişə düşməməyən dərdindən o kəndin adamları özlərini ciddi aparmağa, nəfslərini boğmağa məcbur idilər. Ancaq dəğətəyi kənd təxminən Bombay kimi bir yer idi. Camaat ailə-məişət zəminindəki söz-söhbətlərə belə təmkinli yanaşırdı, heç kim bir-birini işinə qarışmaz, bir-birini qınamazdı. Nəticədə dəğətəyi kəndin cavanlarının bir çoxu əsgərlikdən qayıdanda yanbalalı gəlirdi, bəzi kişilər başqasının evindən gecə öyilə-öyilə çıxanda tutulurdu, subay qızların hamilə qaldığı vəqiflər olurdu... və s. və i.a. Kəndin adı pis çıxmışdı, amma bu, onların vəcinə deyildi.

Özünü də görürsünüz ki, ölkəni o kəndə döndərmək istəyənlər var. Hər kəs ağına gələni eləsə, əndazə, hədd tanımasa, biabırçılıq olar, küçəyə çıxmaq, normal uşaq böyütmək mümkün olmaz. Deməli, hər kəs öncə öz əxlaqına, davranışlarına, sonra da başqalarının hərəkətlərinə diqqət etməlidir ki, papiroso anaşa doldurub çəkməyi reklam edənlər, lüt soyunub mahni oxuyanlar hərəkətlərinin normal, hətta nümunəvi olduğunu düşünməsin.

Pis şeylər yoluxucudur, sirayət edə-edə gedir. Sonra cəmiyyət təpə başından yellənmiş K-700 traktoru kimi olar, tormoz tutmaz, dəryəyə dığırılıb darmadağın olar.

Azərbaycan ordusunun 3 il öncəki möhtəşəm abliis-hərb zəfərinin ildönümü günlərini yaşayırıq. Məhz aprel şəhidlərinin qanı hesabına cəmiyyətimizdə “uğursuzluq kompleksi” aradan qalxmış oldu, millətimizin qaməti xeyli dərəcədə düzəldi, özünəinamı gücləndi, işğalçı erməni ordusunun “məğlubedilməzlik” mifi isə darmadağın edildi. Azərbaycan xalqı böyük hərbi zəfərinə uzaqda olmadığını hiss elədi və atəşkəs dönmündə ilk dəfə onun “dadını” duydu.

Dünən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin rəsmi facebook səhifəsində aprel qələbəsinin ildönümü münasibətilə videoçarx paylaşılıb. Dövlət başçısı “Qəhrəmanlarımızla fəxr edirik! APREL 2016” sözlərini qeyd edib. Təbii ki, bütün xalq onlarla fəxr edir.

Yada salaq ki, “4 günlük” aprel döyüşlərində Azərbaycan ordusu şəhidlər versə də, düşmənin itkiləri bundan qat-qat çox olub (320 ölü, yüzlərlə yaralı)...

*****

Əlamətdardır ki, dünən - ildönüm günündə İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsində olub. Hərbi geyimdə hərbiçilər qarşısında çıxış

Əliyevin qələbə videoçarxı, Paşinyanın Putinə müti hesabı

Azərbaycan müharibə hazırlığını bitirib; erməni nəşri Vyanadan dərhal sonra Putinə zəng vurub məruzə edən erməni baş naziri yıxıb sürüdü; rusiyalı tanınmış ekspert: “Qarabağ konfliktini müharibəsiz çözmək mümkün olmayacaq...”

edib. Bu da işğalçı tərəfə özünəməxsus mesaj sayıla bilər. Çünki aprel hərbi zəfərində mühüm rol oynamış ən elit hərbi birləşmələr kimi Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin hissəsinə baş çəkməklə dövlət başçısı düşməne Azərbaycanın istənilən an aprel zəfərinə qat-qat böyük miqyasda təkrarlamağa hazır olduğunu mesajını verib.

Prezident çıxışında qeyd edib ki, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı haqlı olaraq Azərbaycan ordusu ilə fəxr edə bilər, Azərbaycan ordusu dövlətimizin ərazi bütövlüyünün qorunması işində rol oynayan əsas amildir. “O ki qaldı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə, burada bizim mövqeyimizdə heç bir dəyişiklik yoxdur. Bu münaqişə yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Dağlıq Qarabağ bizim əzəli, tarixi tor-

pağımızdır. Əsrlər boyu xalqımız bu torpaqlarda yaşayıb, qurub, yaradıb. Bu gün bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır. Bütün mötəbər beynəlxalq təşkilatlar müvafiq qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Heç bir ölkə qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”ni tanımayıb, əminəm ki, tanımayacaq”, - ölkə rəhbər vurğulayıb. “Danışqların davam etdirilməsinin məqsədi işğal edilmiş torpaqların azad olunmasıdır. Haqq-ədalət, tarixi haqq-qətiyyət bizim tərəfimizdədir. İqtisadi güc də, hərbi güc də bizim tərəfimizdədir. Son illərdə görülmüş işlər, hərbi sahədə aparılan islahatlar, hərbi gücümüzün artırılması, həm siyasi meydanlarda, həm də döyüş meydanlarında qələbələr bizi daha da ruhlandırır, daha da gücləndirir” - prezident bildirib.

*****

Niyə də olmasın. Bu gün dünya ordularının reyting siyahısında 52-ci yerdə qərarlaşan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Cənubi Qafqazın ən güclü ordusu sayılır. İşğalçı ölkə isə 96-cı yerdədir. Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın çərən-ləməsinə, ölkəmizi yeni ərazi işğalı ilə hədələməsinə rəğmən, aradakı fərq özünü göstərən deyir. Azərbaycan müharibə hazırlığını bitirib.

Yeri gəlmişkən, “4 günlük” aprel müharibəsi zamanı Tonoyanın müdafiə nazirinin müavini olub. Görünür, Azərbaycan əsgərinin verdiyi dərsdən yaxşı nəticə çıxarmayıb və onu daha böyük miqyasda təkrarlamaq lazım gələcək. Məlumatlara görə, Tonoyanın heç hərbi təhsili də yoxdur.

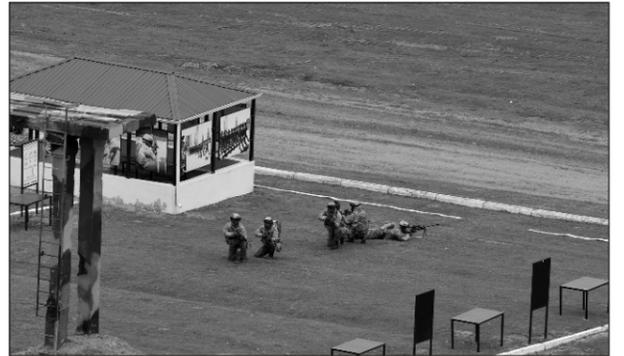
Əfsus ki, özünü dünyaya, Qərbdə demokrat, sülh çarçısı kim sınağa çalan baş nazir Nikol Paşinyan Tonoyanın Vyana görüşündən dərhal sonra verdiyi bu sərəmsə bəyanatına dəstək verib. “Əgər Tonoyanın bəyanatı ətrafında yaranan ajitaj mənasızdır. O deyib ki, əgər müharibə başlayarsa, biz qələbə qazanmağa cəhd edəcəyik. Tonoyanın bəyanatı həll prosesinə heç bir halda kölgə salmır”, - deyir o iddia edib. Paşinyan Tonoyanın onun nəzarəti altında hərəkət etdiyini də bildirib.

*****

Doğrudur, Tonoyanın onun nəzarətindədir. Bəs “qərbçi” Paşinyanın özü kimin nəzarətindədir? Nədən Vyana görüşü bitir-bitməz o, Kremlin üstü zəng elədi? Suallara erməni siyasi şərhçinin dili ilə cavab verəcəyik.

“Bu gün Ermənistan Qərbdən əvvəlki rejimlərdəki tək uzaqdır. Üstəlik, Paşinyan öz sələfləri kimi Putinlə istənilən məsələ ilə bağlı məsləhətləşməyə tələsir. İlham Əliyevlə növbəti danışıqlar apararaq Paşinyan Vyanadan qayıtmağa macal tapmamış dərhal Rusiya prezidentinə zəng vurdu ki, danışıqların gedişi və nəticələri barədə ona hesabat verin”. “Yeni Müsavat” xəbər verir ki, bu barədə Armenian-report.com saytındakı dünənki baş məqalədə deyilir.

Məqalənin davamında bildirilir: “Sual olunur: bu halda Paşinyan Kremlin oyuncaqları olmuş Serj Sərkisyan və Robert Köçeryandan nə ilə fərqlənir? Onlar da eyni cür hərəkət edirdilər. Belə çıxır, Paşinyan da Ermənistanın əvvəlki rejimlərinin başçıları tək Putinə yal-

taqlanmaqdan qurtula bilməyib. Maraqlıdır ki, Əliyev belə şey eləmədi. Moskvağa zəng vurub Paşinyanla görüşün nəticələri haqda hesabat vermədi. Bizimki isə verdi”.

Müəllif bunun ardınca ki-nayətli şəkildə Moskvanın artıq Paşinyan sarıdan arxayın olmalı olduğunu qeyd edir: “Kreml və onun analitikləri arxayın ola bilərlər: Ermənistan Rusiyadan uzağa getməyib və belə görünür, yaxın zamanlarda heç yere də getməyəcək. Müxalifətçi Nikol Paşinyan Ermənistanı Qərbe yaxınlaşdıracağını vəd eləmişdi. Ancaq onun timsalında bu, o demək deyil ki, baş nazir Paşinyan da eyni cür hərəkət edəcək. Odur ki, Moskvada rahat nəfəs ala bilərlər - Ermənistan KP MK-nın 1-ci katibi, yoldaş Nikol Vovayevič Paşinyan Sov. İKP MK-nın baş katibi yoldaş Vladimir Vladimiroviç Putinin

müdrük kursuna və göstərişlərinə bundan sonra da əməl etməyə hazırdır”.

*****

Paşinyanın Kremlin sədaqəti şübhə yox ki, şəxsi hisslərlə yox, ən əvvəl Qarabağ konfliktinin həllinə Rusiyanın hələ də qalmaqda olan güclü təsir imkanı ilə bağlıdır. Erməni baş nazir Kremlin susqunluğu fonunda Azərbaycanın aprel müharibəsinə daha geniş miqyasda təkrarlayacağından ehtiyatlanır.

Məsələ də ondadır ki, Vyana görüşünün kövrək nəticəsinə sifirleyen Paşinyan son müdafiə nazirinin son davranışları, baş nazirin öz sələfləri kimi absurd və davakar ritorika sərgiləməsi sülh anlaşmasına şans qoymur.

“Qarabağ münaqişəsinin müharibəsiz nizamlamaq mümkün deyil”. “Yeni Müsavat”ın məlumatına görə, bunu rusiyalı tanınmış siyasi-hərbi analitik Aleksandr Xramçixin “168 jam” nəşrinə müsahibəsində deyib.

“Vyana hər hansı müsbət nəticə əldə etmək üçün əsaslar yox idi. Əgər ritorika bu qədər sərtləşsə, demək, Vyanada liderlər bircə məsələni belə razılaşıra bilməyiblər və bu da təbiidir. Dəfələrlə dediyim kimi, bir-birinə diametral zidd mövqedə olan Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri

nə barədə anlaşa bilərdilər ki? Qarabağ münaqişəsinin müharibəsiz nizamlamaq mümkün deyil. Mən bundan necə qaçacağımı anlamıram. Sadəcə, müharibənin konkret nə vaxt olacağını söyləməkdə çətinlik çəkirməm”, - deyir o qeyd edib.

Rusiyalı analitikə görə, belə vəziyyətdə həll yalnız tərəflərdən birinin tam kapitulyasiyası nəticəsində mümkündür. “Mən bilmirəm hansı tərəf müharibəsiz kapitulyasiya etməlidir və niyə etməlidir. Kapitulyasiya daha bir müharibənin nəticəsində mümkündür” - Xramçixin əlavə edib.

O da Ermənistan olacaq. Təkcə fərqli hərbi və iqtisad göstəricilərə görə yox. Həm də o səbəbə ki, tarixdə heç bir işğalçı yiyələndiyi yad torpaqları uzun müddət əlində saxlaya bilməyib...

□ **“Yeni Müsavat”ın analitik xidməti**

“POSAT” bağ-tikinti kooperativinin 28 üzvü sabiq deputat Hacı Qalib Salahzadənin onlara aid 4 hektar torpaq sahəsini zəbt etməsindən şikayətçidirlər. Şikayətçilər deyirlər ki, həmin torpaq sahəsinin qanunsuz olaraq zəbt olunması ilə bağlı qalaq-qalaq məhkəmə qətnamələri, qərarları var. Amma Azərbaycan dövləti adından verilən qərarlar icra olunmur, 10 ildən çoxdur ki, kooperativ üzvləri torpaq sahələrinə yaxın düşə bilmirlər:

“Qalib Salahzadə heç bir əsası, kötüyü olmayan bir kağızı əlinə alıb. Həmin kağızı özü Bilgəh bələdiyyəsinin sədri olaraq yazıb. Bələdiyyə sədri kimi kooperativə məxsus 4 hektar torpaq sahəsini vəfat etmiş nənesi Kübra Camalovanın adına həyətəni sahə kimi verir. Respublikanın hansı bir yerində qoca arvada həyətəni sahə olaraq 4 hektar torpaq verirlər? Bu qədər göz önündə olan saxta karlılığı dövlət qurumları görmək istəmir. Bizə məxsus 4 hektar torpaq sahəsini və əlavə olaraq 1,3 hektar qonşu torpaq sahəsini həyətəni torpaq sahəsi kimi nənesi Kübra Camalovanın adına özəlləşdirib. Bu, absurd və qanuna töpürməkdir. Çünki bələdiyyə sədrinin verdiyi sənədlərin saxtılığına və qanunsuzluğuna əmin olmaq üçün nə ekspert lazımdır, nə də məhkəmə hakimi.

Vaxtilə Bilgəh bələdiyyəsinin sədri olan Fazil Rüstəmovun imzası var. Vəfat etmiş adamın adına torpaq sahəsində kadastr almamış BTİ çıxarıb. Üzvləri olduğumuz “POSAT” bağ-tikinti kooperativinə 4 hektar torpaq sahəsi 1989-cu ildə ayrılışdı. Kooperativ o zaman ki Tikinti Nazirliyinin nəzdində yaradılmışdı. Sovet dövründə bu

Hacı Qalibin adı yenə torpaq qalmaqalında

28 nəfər zəbt olunmuş torpaq sahələrinin onlara qaytarılmasını tələb edir

sahədə 49 nəfərin torpaq payı olub. Lakin müstəqillikdən sonra ölkədən köçənlər oldu, başqa ölkələrdə yaşamağa gedənlər oldu. Müstəqillik dövründə isə vəziyyət dəyişdi. Beləliklə, 4 hektar torpaq sahəsində İdarə Heyətindən 28 nəfər payçı qaldı. Biz də müstəqillik dövründə bu sahəni təkrar qeydiyyatdan keçirdik. Bütün sənədlərimiz yerli-yerində var. Vergilər Nazirliyində təkrar qeydiyyatdan keçmişik,

Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsindən kadastr almışıq.

Sonradan bizə məlum olub ki, DƏDRX-nin Bakı şəhər Ərazi İdarəsi tərəfindən qeyri-qanuni olaraq, həmin torpaq sahəsinə 2010-cu ildə vəfat etmiş, mərhum Camalova Kübra Mirəbdül Hüseyn qızının adına xüsusi mülkiyyətdə olmasına dair 02.10.2013-eü il tarixdə RX seriyalı 0272020 sayılı çıxarış verilib. Qalib Salahzadə nənesinin adı-

na olan torpağı vərəsəlik qaydasında oğlu Əliabbas Salahzadənin adına keçirib”.

Şikayətçilər deyirlər ki, bundan sonra Qalib Salahzadə onların torpağa aid sənədlərini ləğv etmək üçün məhkəməyə müraciət edib. Lakin ilkin, apelyasiya və Ali Məhkəmə iddianın qanunsuz və əsassız olduğunu nəzərə almaqla rədd edib: “Bunu gören Qalib Salahzadə öz imkanlarından istifadə edərək, 2016-cı ildə yenidən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti vasitəsilə Bakı şəhər Xalq Deputatları Soveti İcraiyyə Komitəsinin 15.02.1989-cu il tarixli qərarının etibarsızlığına dair ikinci dəfə sərəncam qəbul etdirdi və biz yenidən həmin sərəncamı mübahisələndirmək məcburiyyətində qaldıq. Bu dəfə də məhkəmələrimiz ədalətli mövqə nümayiş etdirdi. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin sərəncamının ləğv edilməsinə dair iddiamız təmin olundu. Həmin qərar qanuni qüvvəsini aldıqdan sonra Bilgəh bələdiyyəsinə qarşı digər mübahisəmiz üzrə icraat tələnlənərək, iş davam etdirildi.

Məhkəmə icraatı tələnləndikdə, iş materiallarına əlavə edilmiş sənədlərdən müəyyən edildi ki, Qalib Salahzadə bizim başımızı digər məhkəmə çəkişmələrinə qatdığı müddətdə, bizə ayrılmış torpaq sahəsinin bir hissəsini digər qohum-əqrəbasının adına rəsmiləşdirib. Məhkəmə araşdırması zamanı alınmış sorğulardan da mübahisələndirdiyimiz qərarın nə bələdiyyənin arxivində, nə də ki, Milli Arxiv İdarəsində olmadığı müəyyən olundu. Yeni cinayət faktı aşkar edildi.

2 sayılı Bakı İnzibati İqtisadi Məhkəməsi 2018-ci ildə Bilgəh bələdiyyəsinin “vətəndaş Camalova Kübra Mirəbdül Hüseyn qızına fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün 5,3 ha torpaq sahəsi ayrılması barədə” 22.11.2005-ci il tarixli, 041 sayılı qərarının bizə ayrılmış 4,0 ha torpaq sahəsinin hüdudları daxilində etibarsızlığının tanınmasına və həmin qərarın hüquqi nəticələrinin qanunsuz sayılmasına dair qərar qəbul edib.

Bundan sonra Qalib Salahzadə artıq çıxılmaz vəziyyətdə

olduğunu gördüyündən, yenidən özünün və qanunvericiliyin yol verdiyi prosessual imkanlardan istifadə edir, bu dəfə artıq torpaq sahələrini adlarına rəsmiləşdirdiyi qohumlarının və onun təsiri altında olan Bilgəh bələdiyyəsinin adından müxtəlif əsassız şikayətlər, ərizələr və sairə xahişlər verərək, məhkəmə baxışını, məhkəmə qərarlarının qanuni qüvvəyə minməsinə yubatmağa çalışır”.

Şikayətçilər deyirlər ki, Bilgəh bələdiyyəsi Qalib Salahzadənin təsiri altındadır: “Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsi korrupsiya hallarına qarşı mübarizə apararı ixtisaslaşdırılmış qurum olduğundan Qalib Salahzadənin təsiri altında olan Bilgəh bələdiyyəsinin qanunsuzluqları ilə bağlı müvafiq araşdırma aparılmasını istəyirlər”.

Şikayətçilər redaksiyamıza 28 nəfərin imzaladığı prezident və vitse-prezidentə ünvanlanmış müraciəti də təqdim ediblər.

□ E.HÜSEYNOV,
“Yeni Məsavət”

Azərbaycanda müflisləşməyə nə mane olur?

Hüquqşünas: “İndi əsas diqqət müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyə yönəlməlidir”

Azərbaycanda fiziki şəxslərin problemli kreditləri ilə bağlı məsələnin həllindən sonra əsas iş müflisləşmə haqqında qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi olmalıdır.

Hüquqşünas, bank sahəsi üzrə mütəxəssis Əkrəm Həsənovun “Yeni Məsavət”ə dediyinə görə, Azərbaycanda müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericilik zəifdir. Hüquqşünas bildirir ki, Azərbaycanda hüquqi şəxslərin müflis elan olunmasına dair qanunvericilikdə müddəalar var: “Lakin bu gün o müddəaların real tətbiqi sahəsində ciddi çətinliklər mövcuddur. Təsəvvür edin ki, şirkət müraciət edir məhkəməyə ki, iflas olmuşam, borclarımı ödəmək imkanımı itirmişəm, məni müflis elan edin. Amma məhkəmələr bunu etmirlər, bəhanə də bu olur ki, birdən şirkətin vəsaitləri qəsdən mənimlənməmiş olar, müflisləşmə ilə ödənişlərdən yayınmağa çalışsalar. Qanunvericilikdə qəsdən müflis elan

edilməyə görə cəza nəzərdə tutulur. Lakin bu cəzanı mən yüngül hesab edirəm, onu ağırlaşdırmaq lazımdır”.

Ə.Həsənovun sözlərinə görə, qanunvericiliyin işləməməsi ona gətirib çıxarır ki, bir şirkət müflis olur, onun borclu olduğu 2 nəfərdən biri qabağa düşərək müxtəlif yollarla pulunu alır, digəri qalır kənardadır: “Halbuki qanunvericilik təkmil olarsa və tətbiq olunarsa, iflas olan şirkətin qalan əmlakı bütün kreditör arasında borc məbləğinə uyğun bölünər. Müflisləşmə nə deməkdir - o deməkdir ki, hansısa hüquqi və ya fiziki şəxsin öz borclarını ödəmək imkanı yoxdur. Belə hallarda bütün dünyada həmin şəxs müflis elan edilir, əmlakı qiymətləndirilərək satılır və əldə olunan vəsait kreditör arasında proporsional şəkildə bölüşdürülür. Bizdə bu sahədə banklarla bağlı vəziyyət lap pisdir. Müflis olan şirkətdə ləğvedici mütləq və mütləq kreditör tərəfindən müəyyənləşdirilməlidir. Bu, bütün

dünyada belədir. Azərbaycanda isə banklarla bağlı bu hüquq verilib Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna. Fond kreditörə sayı salmır, heç bir məlumat açıqlamır. Mən “StandardBank”ın Kreditör Komitəsinin sədriyəm, Fond hər il bu banka görə 4 milyon manat xərcləyir, amma nə işlər gördüyü heç kimə açıqlanmır”.

Hüquqşünas onu da qeyd edir ki, Azərbaycanda fiziki şəxslərin müflisləşməsinə dair qanunvericilikdə xüsusilə təkmilləşməyə ehtiyac böyükdür: “Əksər vətəndaşların dollar krediti probleminin həlli birmənalı olaraq ölkə iqtisadiyyatına yeni nəfəs verməkdir. Lakin bu nəfəs tam deyil. Kredit bazarının daha global probleminin - müflisləşmə institutunun işləməməsi. Buna görə də bu sahədə qanunvericilik təcili yenilənməlidir. Nə etmək lazımdır? Əvvəla, bütövlükdə “Müflisləşmə və iflas haqqında” Qanun kökündən təkmilləşdirilməli, müflisləşmə proseduru həm fiziki, həm də hü-

quqi şəxslərə münasibətdə sadələşdirilməli və dəqiq təsbit edilməlidir. İkincisi, fiziki şəxslərin özünü müflis elan etməsi hüququ qanunda birmənalı tanınmalıdır. Deyim ki, əslində, mövcud qanun bu hüququ nəzərdə tutur, sadəcə, qanunvericilikdəki bəzi ziddiyyətləri bəhanə edərək məhkəmələr onu tanımır, ötan il Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayət də etmişəm bu barədə, amma hələ də cavab verməyib. Gəliri yaşayış minimumundan az olan, borclarını tam ödəyə bilməyən hər kəs müraciəti əsasında müflis elan olunmalıdır və onun ödənilməsi mümkün olmayan borcları silinməlidir. İnsan ömrü boyu borca görə təhdid altında yaşamamalı və aktiv iqtisadi fəaliyyətə qorxusuz başlamalıdır”.

Ə.Həsənovun fikrincə, müflis olmuş fiziki şəxslərin reyestri ictimaiyyət üçün açıq olmalı, həmin şəxslərə münasibətdə müəyyən müddət ərzində bəzi fəaliyyət növləri və vəzifələrə dair qadağalar nəzərdə tutulmalıdır:

“Yeni kreditör kimin müflis olduğunu bilməli və borc verərkən nəzərə almalıdır.

Əmlakı borclarını ödəməyə kifayət etməyən hər bir hüquqi şəxs özünü müflis elan etməlidir. Yeni bu, indiki kimi hüquq deyil, vəzifə olmalıdır. Həmin hüquqi şəxsin kreditörünün maraqlarının müdafiəsi baxımdan. Hazırda isə hüquqi şəxslər istədikdə belə, məhkəmələr, bir qayda olaraq, onları müflis elan etmir. Hüquqi savadsızlıq hökm sürür: belə bir yanlış təsəvvür var ki, guya müflisləşmə hüquqi şəxsin əmlakını mənimləmiş şəxslərin məsuliyyətdən yayınmasına səbəb olur. Əslində isə qəsdən və ya saxta müflisləşmə Cinayət Məcəlləsinin 211-212-ci maddələrinə əsasən cinayətdir. Yeni məhkəmə hər bir halda fiziki və ya hüquqi şəxsi müflis hesab etməlidir. Amma müflisləşmə talan, mənimləmə və yayınma nəticə-

sində baş veribse, təbii, günahkarlar cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalıdır. Məsələn, hazırda bəziləri əmlakı kreditora çatmasın deyərək onu guya başqasına bağışlayır və ya fiktiv olaraq “satır”, yaxud da başqa cür özgeninkiləşdirir, bəziləri qəsdən miras əmlakı qəbul etmir və s. və i.a. Bütün bu hallara qarşı kəskin mübarizə aparılmalıdır. Təəssüf ki, hazırda sözügedən cinayətlərə görə maksimal cəza 2 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etməkdir”.

Hüquqşünas bildirir ki, müflis hüquqi şəxsin (o cümlədən bankların) ləğvi və müflis fiziki şəxsin əmlakının satılması prosesinde onun kreditörünün rolu və səlahiyyətləri genişləndirilməli və qanunda dəqiq təsbit edilməlidir. Çünki müflis şəxsin əmlakı faktiki olaraq onun kreditörünə məxsusdur.

□ Dünya SAKIT,
“Yeni Məsavət”

2016-cı ilin bu günlərində 4 günlük aprel müharibəsi çərçivəsində baş verən Lələtəpə əməliyyatından 3 il ötür. Bu əməliyyatdan sonra Lələtəpə kimi strateji yüksəkliyi Azərbaycan ordusu düşməndən geri almaqla 1994-cü ildə azad edilən Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin təhlükəsizliyini təmin etdi.

Lələtəpə əməliyyatının Azərbaycan önemi hər zaman yüksək dəyərləndirilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli daha geniş əməliyyata ehtiyacın olduğunu söylədi: "Üç il öncəki Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun bir gecədə asanlıqla düşmənin mövqələrinə keçdiyini göstərdi. Ermənilərin bəh-bəhlə danışdığı müdafiə redutunu asanlıqla keçdik. Çox az da olsa işğal olunmuş ərazilərimizin bir hissəsini qaytarıdıq. Aprel müharibəsi tarixə Azərbaycan ordusunun uğuru kimi düşdü. Əsas müsbət nəticələr bunlar oldu. Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun və Azərbaycan xalqının ruhunun ən yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Vəziyyətin dəyişməsi üçün gərək düşməndən ən azı 1-2 rayon qaytaraq. Belə bir əməliyyatdan daha geniş əməliyyata hava-su kimi ehtiyac var. Mən şəxsən bu il buna oxşar, amma daha böyük miqyasda əməliyyat gözləyirəm. Əlbəttə aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır. Bu il Qarabağ münaqişəsinin sınıma ili ola bilər, hər şey Azərbaycanın xeyrinə olmalıdır".

Hərbi-siyasi icmalçı Ramil Məmmədli Lələtəpə əməliyyatının üzə çıxardığı həqiqətlərdən söz açdı: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 23 il ərzində Ermənistanın gücləndirdiyi müdafiə xəttini qısa vaxtda məhv edərək irəliləyə bildi. Bu çox vacib məqamdır. Yeni ermənilərin keçmiş müdafiə naziri olan Seyran Ohanyanın adı ilə məşurlaşdırdıqları "Ohanyan xətti" adlandırılan mü-

3 il öncəki Lələtəpə əməliyyatı hansı həqiqətləri üzə çıxardı?

Əhəd Məmmədli: "Aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır"
Ramil Məmmədli: "Qələbə bizə daha yaxındır"

həndis-istehkam səddi bir neçə saatda cəbhənin bir neçə istiqamətində darmadağın edilib. Əminəm ki, bu həmin istiqamətdə sonrakı uğurlarımızın başlanğıcı olacaq. Çünki 2016-cı ilin aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində Cəbrayıl rayonu istiqamətində Lələtəpə yüksəkliyinin ordumuz tərəfindən işğaldan azad edilməsi bir neçə km ərazini nəzarətdə saxlamağa imkan yaradı. Bu yüksəklik uğrunda 1994-cü ildə ağır döyüşlər gedib. Lakin Ermənistan hərbi birləşmələri Lələtəpəni özlərində saxlaya bilməyib. Ancaq ordumuz Lə-

lətəpə yüksəkliyini geri qaytarmaqla Cəbrayıl Mehdi, Horadiz və Qazaxlar kəndi istiqamətində hərbi üstünlüyü artırdı. Həmin istiqamətdə yaşayış məntəqələrimizin davamlı atəşə məruz qalmasının qarşısı alındı. Bu sonrakı hərbi əməliyyatlarda manevr imkanlarımızı da genişləndirəcək. Unutmayaq ki, 1994-cü ildə ordumuzun Arazboyu irəliləməsinin qarşısını alan məqamlardan biri də Lələtəpənin ermənilərin əlində olması olub. Əsas məqamlardan biri də Ermənistan ordusunun əks-hücum imkanları və bunu dəstəkləyən texnikası zəifdir. Elə buna

görə də bir neçə saat ərzində Azərbaycan Ordusunun geri aldığı mövqələri ermənilər 3 gün dayanmadan əks-hücum həyata keçirsələr də geri qaytara bilmədilər. Apreldə ordumuzun qazandığı qələbə Ermənistanın daxili siyasi çəkişmənin alovlanmasına da təkan verdi. Bu məğlubiyyətə görə, qısa müddətdə Ermənistan Ordusunun hərbi rəhbərliyi işdən qovuldu. Azərbaycan hərbi gücünü və mövqeyini açıq şəkildə göstərdi, qələbə ümidimizi artırdı, Azərbaycanı məğlub durumdan çıxartdı. Bu tipli əməliyyatların olması istisna olunmur. Proseslər və Ermənis-

tanın danışıqlardakı mövqeyi, daha doğrusu yayınması bunu deməyə əsas verir. Azərbaycan

□ Cavansir ABBASLI,
Musavat.com

Hüseyin Abdullayevə görə həbs edilən üç nəfər ev dustaqlığına buraxıldı

Sabiq deputatın məhkəməsi aprelin 9-na təyin edilib

Aprel 2-də Bakı Hərbi Məhkəməsinə sabiq deputat Hüseyin Abdullayev, onun anası Zeynəb Abdullayeva, Həbib İbrahimov, Xalid Əliyev, Namiq Babayev, İntiqam Süleymanov, Pərviz Kazimov, Zaur Quliyev və Nazim Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb.

"Report"un xəbərinə görə, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Daha sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşları, iş üzrə təqsirləndirilən H.İbrahimov, Z.Quliyev və P.Kazimovun vəkilləri vəsatət qaldıraraq onların barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz edilməsini istəyib.

Vəsatətlər təmin olunub, hər üç şəxs ev dustaqlığına buraxılıb.

Məhkəmənin baxış iclası aprelin 9-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, rəsmi məlumata görə, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən, müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında Cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək, ümumilikdə, 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin Cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib.

Təqsirləndirilən şəxslərdən bəziləri Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşlarıdır. Bu səbəbdən cinayət işi Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

İş üzrə zərərçəkmiş şəxs qismində 28 nəfər tanınır.

"Gəncə işi": Elmar Vəliyevə sui-qəsdə bağlı məhkəmə yubanır

Hadisələrlə bağlı digər tutulanlar məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsinə davam edir

Gəncə hadisələri - istər 3 iyul 2018-ci ildə şəhərin icra başçısı Elmar Vəliyevə sui-qəsd, istərsə də iyulun 10-da 2 polis əməkdaşının ölümü ilə müşayiət olunan hadisələrə görə tutulanların məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsinə davam edir.

Hazırda Sabunçu məhkəməsinə aparılan 4 cinayət işlərindən heç biri bərbəşə Elmar Vəliyevə sui-qəsdə əlaqəli deyil. Sabiq icra başçısına qarşı olayla bağlı prosesin nə vaxt başlayacağı da ictimaiyyətə açıqlanmışdır. Martın 30-da Siyasi Məhbusların Monitorinq Mərkəzi Müsavat Partiyasının qərargahında "Gəncə işi" ilə bağlı ictimai dinləmələr təşkil edib. Dinləmələrdə övladlarının, qohumlarının işgəncələrə məruz qaldığı iddia edən onlarla insan iştirak edib.

Bu il fevralın 7-də Baş Prokurorluqda Mərkəzi Aparatın, Respublika Hərbi, Naxçıvan Muxtar Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikası Hər-

bi və Bakı şəhər prokurorluqlarının rəhbər heyətinin, rayon (şəhər) və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə prokurorluq orqanlarının 2018-ci ildə görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib. Həmin iclasda baş prokuror Zakir Qaralov deyib ki, Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində respublikada böyük

ictimai rezonansa səbəb olan bir sıra cinayət işinin istintaqı müvəffəqiyyətlə aparılıb. Bu işlər sırasında Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına qarşı törədilmiş terror aktı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, terrorçuluq və sair xüsusilə ağır cinayət əməlləri törətdiklərinə görə istintaq edilən iş üzrə ümumilikdə 29 nəfərin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olu-

naraq barələrində həbs qətimkan tədbirlərinin seçilməsi təmin edilmiş, həmin şəxslərdən 11-i barəsində beynəlxalq axtarış elan olunmaqla hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Bundan başqa, radikal diniyönlü bir qrup şəxs tərəfindən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısında zorakılıq aktları, hakimiyyət nümayəndələrinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişah törədilməsi, 2 polis əməkdaşının qəsdən öldürülməsi və sair faktlar üzrə ibtidai istintaq aparılan cinayət işi üzrə 59 nəfər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunmaqla barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş, 1 nəfər barəsində isə həbsli axtarış elan olunub. Həmin cinayət işinin materiallarından 51 şəxs barəsində 6 cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq aidiyyəti üzrə baxılmaları üçün Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Məhkəmənin Gəncədə deyil, Bakıda keçirilməsi də proseslərə az adamın gəlməsi məqsədilə düşünüldüyü iddiaların ortaya çıxmasına yol açıb. İş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin hamısı dövlət hesablı vəkillə təmin olunub. Həmin vəkillər ictimaiyyətin, jurnalistlərin dəstəyindən yararlanmır, mediaya danışmağa üstünlük verirlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər regionda baş verən siyasi proseslər, Qarabağ məsələsi ilə bağlı yaranmış mövcud durum, Azərbaycanın hazırkı situasiyada mövqeyinin necə olması və digər aktual mövzularla bağlı "Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandırır.

- Sülhəddin bəy, Azərbaycanın da yerləşdiyi regionda hazırkı geopolitik durumu necə təsvir etmək mümkündür?

- Xatırlayırsınızsa, sizin qəzetə müsahibəmdə bildirmişdim ki, 2014-cü ilin Ukrayna böhranından sonra geopolitik qarşıdurma həm global, həm də regional miqyasda həlledici mərhələyə daxil olub. Bu baxımdan bizim regionumuz da daxil olmaqla dünyada və qonşu regionda gedən proseslərə bu kontekstdən baxmaq lazımdır. Çünki proseslər təhlil olunarkən faktorlar iki qrupa bölünür. Üst səviyyəli və alt səviyyəli faktorlar. Üst səviyyəli faktorlar geopolitik, geostrateji, geoeconomik, geokültürəldir. Alt səviyyəli faktorlar siyasi, iqtisadi, hərbi və mədəni faktorlardır. Yeni üst səviyyəli faktorları nəzərə almadan nə global, nə regional, nə də lokal-yerli səviyyədə gedən prosesləri tam qiymətləndirmək mümkün deyil.

Dünyada global regional miqyasda geopolitik qarşıdurma Ukrayna böhranından sonra həlledici mərhələyə daxil olub. Azərbaycan da kritik subregionlardan birində yerləşdiyinə görə həm Avroatlantik məkanın bir parçasıdır, yeni Avropa təhlükəsizlik sisteminin bir parçasıdır, postsovet məkanının bir parçasıdır, GUAM-in bir parçasıdır, Qafqaz və Mərkəzi Asiyanın bir parçasıdır. Müəyyən mərkəzlərin baxımına görə isə yaxın Şərqi bir parçasıdır. Hansı mərkəzdən baxmağından asılı olaraq Azərbaycana regional yanaşma da deyilir. Bu baxımdan Azərbaycanın, onun yerləşdiyi subregionun durumuna qiymət verərək haradan baxmağımıza bağlıdır. Ümumi yanaşsaq, təbii ki, Azərbaycanın yerləşdiyi Cənubi Qafqaz Xəzər regionunda geopolitik qarşıdurma kəskinləşib. Bu kəskinləşmə özünü həm bu ölkələrin xarici siyasi vektorunda göstərir, eyni zamanda onların ərazisində olan münafişələrə yanaşmada göstərir. Yeni eger bir regiona və ya ölkəyə xarici təzyiq artırsa, ilk növbədə bu, özünü harada göstərəcək? Ölkə daxilindəki və ya ölkələr arasındakı sınıma xətlərində. Bizim ölkənin də daxil olduğu subregionda əsas sınıma xətləri Gürcüstan və Azərbaycan ərazisində olan konflikt zonalarıdır. Ona görə də xarici təzyiq artdıqca həm Gürcüstanda, həm də Azərbaycanda vəziyyət də dəyişir. Buraya əlavə etsək ötən il Ermənistanda baş verən siyasi dəyişiklikləri, o zaman vəziyyət bir qədər dəyişir. İndi Azərbaycanın da cəlb olunduğu münafişə ətrafında vəziyyətin bu qədər gərginləşməsinin başlıca səbəbi global və regional geopolitik inkişafı bağlıdır. Artıq tərəflərdən öz seçimini etmələri, tərəf seçmələri tələb olunur. Yeri gəlmişkən, ötən həftə bir qrup Azərbaycan deputatının ABŞ-a səfər etməsi və orada açıq şəkildə Azərbaycana geopolitik xarici təzyiq olduğunu bəyan edib dəstək istəmələri də dediyim bu yaranmış vəziyyətin nəticəsidir.

- Gürcüstanda Qara dənizə NATO gəmilərinin gəlməsi ilə eyni vaxtda Rusiya Xəzərdə təlimlərə başladı. Proseslərin

"Azərbaycanın yerləşdiyi regionunda geopolitik qarşıdurma kəskinləşib"

Sülhəddin Əkbər: "Ötən həftə bir qrup deputatın ABŞ-a səfər etməsi və orada Azərbaycana geopolitik xarici təzyiq olduğunu bəyan edib dəstək istəmələri yaranmış vəziyyətin nəticəsidir"

bu cür gedişatı Azərbaycanın iki nəhəng güc arasında sıxılması təhlükəsini yarada bilər?

- Azərbaycan həm geopolitik, həm geostrateji, həm geoeconomik, həm geokültürəlx baxımdan sərhəd zonasında yerləşir. Ölkəmiz Avropa ilə Asiyanın, Rusiya ilə İranın, Qara dənizlə Xəzər dənizinin arasında, xristian dünyası ilə islam dünyasının sərhədində yerləşir. Bunu nəzərə almaq lazımdır. O baxımdan Azərbaycan geopolitik mövqeyinə görə çox həssas, xarici təsirlərə açıq bir mövqedədir. Buraya əlavə etsək Azərbaycanın müstəqilliyini nisbətən yeni qazanmasını, ərazinin bir hissəsində suverenliyini itirməsini o zaman görürük ki, ölkəmizin xarici təsirlərə həssaslığı daha da artır. Belə həssas regionlarda yerləşən dövlətlər ümumiyyətlə, daxili gücünü durmadan artırmalıdır və beynəlxalq münasibətlər sistemində etibarlı layiqli yer tutmalıdır. Əks halda belə mürəkkəb coğrafiyaya ayaq üstə qalma mümkün olmaz. Bu da onu göstərir ki, Azərbaycan gec də olsa yubanmadan demokratiyaya keçid etməlidir. Demokratik seçkilər keçirilməlidir. Xarici təsirlərə müqavimət hərəkətinə xalq cəlb etmək lazımdır. Hakimiyyətin təkəvünə bütünlükdə münasibətlər sistemində etibarlı layiqli yer tutması. Bu da etibarlı müttəfiqlər qazanmaqla, güclü koalisiyalar yaratmaqla, mövcud bloklara qoşulmaqla

mümkündür. Ona görə də diqqət edirsinizsə, artıq rəsmi Bakı da bu gerçəkliyi qəbul etmiş görünür. Məncə artıq seçim etmək məcburiyyətində qaldığımızı əmin olmağa başlayıblar. İlk növbədə Azərbaycan strateji seçimini etməlidir.

Rusiyanın isə Xəzərdə rəqibi yoxdur. İndi Rusiyanı əsas narahat edən proseslər Qara dəniz və Azov akvatoriyasında baş verir. NATO-nun burada aktivliyinin artması da təsadüfi deyil.

- Azərbaycan hərbi bloklara,

yəndə və regiondan çəkilmək zərurətində qalanda onun digər hamiləri ortaya çıxacaq. Amerika kimi, Fransa kimi dövlətlər... Azərbaycan öz müstəqilliyini elan etdiyinə, rus qoşunlarını öz ərazisindən çıxardığına görə Qarabağ müharibəsi Rusiyanın Azərbaycana qarşı Ermənistanın əli ilə apardığı vəkəlet müharibəsidir. Problemin adını düzgün qoymaq lazımdır. Əks halda o problemi həll edə bilməzən. Azərbaycan qeyd etdiyim böyük gücə qarşı ancaq hərbi müttəfiqləri ilə birlikdə, bloklara

ciddi şəkildə qoymalı, bu məsələdən bir santimetr belə kənara çəkilməməlidir. Gec də olsa Azərbaycan konseptual olaraq öz yanaşmasını dəyişməlidir və ortaya BMT TŞ-nin qəbul etdiyi 822 sayılı qətnamədəki yanaşmanı qoymalıdır. Danışıqların əsas predmeti bu olmalıdır-Ermənistan işğalçı qüvvələrinin qeyd-şərtsiz Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi məsələsi. Bu məsələ həll olunmayınca, başqa heç bir danışığa gedilməməlidir. Azərbaycan BMT-nin

nistan hakimiyyəti çox gözəl bilir. Ona görə də David Tonoyan o cür bəyanat verir. Tonoyanın o bəyanatı məhz Vaşinqtondan səsləndirməsi isə "biz Vaşinqtondan razılıq almışıq" məsajıdır. Ermənilər Azərbaycana bu yolla təzyiq edirlər və demək istəyirlər ki, Azərbaycan danışıqlarda ortaya qoyulan hansısa variantı razılıq verməyə yeni müharibə başlaya bilər.

- **Bəs, Qərbi Azərbaycan Rusiyanın hərbi iştirakına razı olar?**

- Qərb onsuz da regionda mövqeyi güclü olan Rusiyanın bundan da daha artıq güclənməsini istəmir. Ona görə də çalışır ki, heç olmasa danışıqlar prosesi davam eləsin və Rusiyanın istəyi baş tutmasın. Qərb indiki halda maraqlıdır ki, danışıqlarda imitasiya prosesi davam eləsin.

- **AMİP lideri Etibar Məmmədov deyib ki, lokal əməliyyatlarla düşməni dincik verməmək lazımdır. Düşməni bu ərazilərdə məskunlaşmağa, rahat yaşamağa imkan vermək olmaz. Siz necə hesab edirsiniz?**

- Müharibə qərarı vermək hər bir dövlət üçün ən çətin müəkkəb qərardır. Nəzərə almaq lazımdır ki, müasir dövrdə artıq müharibələr strateji xarakter alıb. Müharibələr əvvəlki klassik müharibələr deyil. Müharibələr indi uzun müddətli gedir, hərəfəlidir və dərinir. Ona görə də Azərbaycan strateji seçim etməlidir və müharibə ilə bağlı strateji qərarını verməlidir. Azərbaycan bu müharibəyə strateji müharibə kimi baxmalıdır. Həm geopolitik, həm geostrateji, həm geoeconomik, həm geokültürəlx üst səviyyədə hazırlaşmalıdır. Alt səviyyədə də siyasi diplomatik, iqtisadi, hərbi, sosial mədəni hazırlığı olmalıdır.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Hökm deyil indidən elan edilsin ki, Azərbaycan Avropa İttifaqına və NATO-ya üzv olacaq"

xüsusən də də KTMT-yə qoşulmaq niyyətində olmadığını bu yaxınlarda ortaya qoydu. Amma Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq sazişi imzalamaq üçün hazırlıqlar gedir. Bu, Azərbaycanın üzünü daha çox Avropaya tutması hesab edilməlidir?

- Bu yaxınlarda prezident İlham Əliyev müsahibəsində dedi ki, Azərbaycanın xarici siyasətinə balans siyasəti demək düzgün deyil, rəsmi Bakı Azərbaycan xalqının milli maraqlarına əsaslanan siyasət aparır. İndiki vaxtda isə Azərbaycanın milli maraqlarını onu tələb edir ki, Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində öz layiqli etibarlı yerini tutsun. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına qoşulmaqla, orada aktivlik göstərməklə beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yer tuta bilməz. Xüsusən ona görə ki, ölkəmiz xarici təsirlərə çox həssas və açıq olan geopolitik mövqedə yerləşir, yeni müstəqillik əldə edib, ərazisinin müəyyən hissəsi işğal altındadır. Azərbaycan Rusiya kimi böyük hərbi gücün qarşısında duruş gətirmək üçün öz seçimini etməlidir. Bu gün Ermənistanın hamisi Rusiyadırsa, sabah Rusiya zəiflə-

qoşulmaqla dura bilər. Ona görə də Azərbaycan öz strateji seçimini etməlidir, demokratik inkişaf yolu tutmalıdır və Avropa İttifaqına, NATO-ya üzvlük yolunu seçməlidir. Hökm deyil indidən elan edilsin ki, Azərbaycan Avropa İttifaqına və NATO-ya üzv olacaq. Ən azı GUAM ölkələrinin gətirdiyi yol gedilməlidir.

- **Ötən həftə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə, Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyan arasında Vyanada ilk rəsmi görüş oldu. Bu danışıqlardan cəmi bir neçə saat sonra Ermənistan müdafiə naziri David Tonoyan Amerikada çıxışında faktiki olaraq Azərbaycanı yeni əraziləri işğalla hədələdi. Bu gün isə Nikol Paşinyan müdafiə nazirinin düzgün hərəkət etdiyini bildirdi. Bütün bunlar bundan sonra Ermənistanla sülh danışıqlarının aparılmasının mənasız olduğunu, müharibədən başqa yol qalmadığını ortaya çıxarıb?**

- Danışıqlar prosesinə konseptual yanaşma yanlışdır. Elçibəy hakimiyyəti dövründə Azərbaycan danışıqlar prosesinə böyük üstünlük əldə etmişdi. Kəl-

bəcərin işğalından sonra hakimiyyət beynəlxalq birlikdən birmənalı dəstək qazanmışdı. Rusiyanın regionda güclənməsini istəməyən, regionda yeni müstəqil dövlətlərin daxili işlərinə qarışmasını istəməyən güclərin dəstəyini Azərbaycan o dövrdə qazana bilmişdi. Elçibəy hakimiyyəti konkret olaraq ABŞ-ın dəstəyini əldə edə bilmişdi və nəticədə 822 sayılı qətnamənin BMT Təhlükəsizlik Şurasında qəbul olunmasına nail olunmuşdu. Həmin qətnamədə birmənalı şəkildə erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılması qoyuldu. Azərbaycan hakimiyyəti indi danışıqlar prosesində bu tezisdən tutmalı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsi məsələsini çox

tiq etibarlı deyil. Ona görə də Rusiya bölgədə hərbi iştirakını gücləndirmək istəyir. Ermənistanda onun legitim hərbi iştirakı olsa da Azərbaycanda legitim hərbi iştirakı yoxdur. Odur ki, "rus ayısının" min bir oyunu Azərbaycanda legitim hərbi iştirakı nail olmaqdır. Bunu da iki yolla edə bilərlər. Ya Azərbaycan və Ermənistan hər hansı bir aralıq sülh sazişinə razı olmalıdır və sülhməramlı qüvvələr adı altında Rusiya sülhməramlı qüvvələri bölgəyə gəlməlidir, ya da cəbhədə bir təxribat olmalıdır və vəziyyət gərginləşdirilməlidir. Beləliklə də Rusiya humanitar böhranın qarşısını almaq adı ilə-necə ki, Rusiya bunu Gürcüstanda eləmişdi-regiona hərbi müdaxilə etmək istəyini reallaşdırmağa cəhd edə bilər. Bunu da Ermə-

Qan Turalı müasir dövrün "tikanlı və iynəli" yazarlarından biridir. **Kulis.az**-dan gedəndən sonra mediada da az-az görünür. Son günlərdə meyxanaçılar və Mirzə Cəlil barəsində müzakirələrə qoşulanlardan biri də odur. Onunla ədəbiyyat, meyxana və digər mövzularda söhbətləşdik:

"Klassikləri tənqid və təhlil etmək olar, amma inkar etmək gülüncüdür"

- **Turalı haraldasan, nə işə məşğulsan?**

- Pedaqoji fəaliyyət, oxu.az saytı üçün məqalələr, ədəbiyyatla məşğulam. Yeni kitabım olan "Ayna"yı nəşriyyata göndərdim. Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə istehsal etdiyim filmi təhvil verdik. İş çoxdur...

- **Hansı kitabın çapa gedəcək?**

- "Ayna"dır adı, iki povest və yeddi hekayədən ibarətdir. "Prokurorun üç günü" povest yazmışam. Bu da yeni bir prokuror hekayəsidir. Adı "Casusların xəfiyyəsi"dür, burada II Dünya müharibəsi, Stalin və Rəsulzadə, Mehdi Hüseynzadə arasında baş verən alternativ tarix üslubunda bir hekayədir.

Digər povestim isə "Samir və Samiri"dür. Müəyyən mənada Fellininin "Şirin həyat" filmi, Quranda və Tövratda olan Samiri əhvalatının müasir varyasiyasıdır.

- **Sənca, teatrın atan Samir "Dantenin yubileyi"ndəki obrazın əksi deyil?**

- Feyzulla istedadsızdır, onun faciəsi daha çox fərdi faciədir. Samirinin Samiriyə çevrilməsi isə müasir dünyada incəsənətin qarşısında duran sınaqlardan bəhs edir. İncəsənət şouya uduza bilməz, incəsənət əbədidir, şou ötürdür. Amma incəsənət adamları uduza bilərlər.

- **Doğrudanmı, incəsənət əbədidir?**

- Biz eger 60-cı illərin mahınlığını, misal üçün Mirzə Babayevin "Liman" mahınısını bu gün də dinləyiriksə, o illərin artıq əfsanəyə çevrilmiş kinolarına baxırıqsa və 3 il qabaq "Bozbaş"ın çəkdiyi filmləri xatırladıırıqsa, deməli, sənət əbədidir. Onlar 2-3 saatlıq "sənət"dür. Eləcə də meyxanaları da bura qatıram. Bunlar birdəfəlik istifadə üçün hazırlanmış məhsullardır.

- **Belə başa düşdüm, sən üçün daha siyasətdən yazmaq dövrü bitib.**

- Maraqsız gəlir. Misal üçün günlərdə "Apple"ın "Apple TV Plus" layihəsi ilə maraqlanıram. Bu platforma həm verilişlər, serial və filmlər istehsal edəcək. Başqa bu cür platformalar da vardı. İndi artıq "Apple" bu bazara girir. Artıq kinoteatr, televiziya öz dövrünü başa çatdırır, hər şey internete transformasiya edir. Mənə bu proseslər daha maraqlıdır, nəinki isgəndər Həmidovun yaratdığı təşkilat... Nə idi o təşkilatın adı?

- **Azərbaycan Xalq Hərəkəti...**

-Hə... Onu deyirəm. Sizcə bu hərəkət kimin üçün maraqlıdır?!

- **Meyxanadan yazmaq daha maraqlıdır, nəinki siyasətdən?**

- Məhz elədir. Meyxana

müzakirələri mədəniyyət hadisəsidir. Azərbaycan ziyalisinin Axundovdan, Mirzə Cəlildən gələn maarifçilik missiyası var. Qərbdə Kant, Russo, Volter kimi filosoflar bununla məşğul olublar. Bir ziyalı bunlarla məşğul olmalıdır. Meyxanaya gələndə isə... Hər zaman ucuz mədəniyyətin alıcısı çox olur, çünki onu istehlak etmək asandır.

Meyxana dinləmək zövq

ilk dövründə poeziyamıza yəsənir. Azərbaycan ziyalisinin Axundovdan, Mirzə Cəlildən gələn maarifçilik missiyası var. Qərbdə Kant, Russo, Volter kimi filosoflar bununla məşğul olublar. Bir ziyalı bunlarla məşğul olmalıdır. Meyxanaya gələndə isə... Hər zaman ucuz mədəniyyətin alıcısı çox olur, çünki onu istehlak etmək asandır.

Əzizim Şəhriyarla polemikaya girmək fikrim də yoxdur. Birce onu deyim ki, Mirzə Cəlil haqda hər cür məntiqdən, intellektdən kənar silsilə yazılar yazan Şəhriyar Del Gerani bir meyxanaçını dahi söz ustası hesab edir, belə hesab edirik ki, bu haqda dərin mülahi-

necə bərabər qoyula bilər? Dünyada sözün meyarı bədhətən demək olmayıb. Bədhətən söz demək nə zaman estetik bir kateqoriya olub? Meyxana ölü doğulan bir sənətdir.

- **Turalı, bir məqalədə oxudum ki, Herodot "Tarix" əsərində meyxanadan yazıb, deyib ki, bu coğrafiyadakı massagetlər çoxsaylı və igid tayfadır. Nə dərəcədə doğrudur?**

- Mən başqalarının yerinə cavab verməyi etik saymıram. Özüm üçün vacib bildiklərimi. Elə bu müsahibədə də dediyim kimi. Məsələ bundadır ki, media da bizə, yazıçılara, ziyalılara hazır rəy məşini kimi baxır. Hansısa bir sosial ədalətsizlik varsa, mütləq bir yazıçı kütlənin təkidli tələbi ilə ona münasibət bildirməlidir. Yazıçılıq bu deyil, ziyalılıq bir deyil. Yazıçı

- **Niyə görə?**

- İnkişaf etmiş ölkələrə baxın - Almaniya, Fransa, İngiltərə, Yaponiya, Çin... Hamısının yüksək mədəniyyəti var. Mədəniyyət bir xalqın varlığını müəyyən edir. Onu təyin edir və ucaldır.

Almaniya II Dünya Müharibəsində darmadağın olmuşdu. Ərazisində ikinci bir alman dövləti yaradılmışdı. Sənaye məhv edilmişdi, inflyasiya pik

"Mirzə Cəlili Rəsulzadəyə qoşulmadığına görə təftiş etmək hansı insafdandır?"

Qan Turalı: "Sabir öləndə demişdi ki, ətimi bu millət yolunda qurban etdim, ömür vəfa etsəydi, sümüklərimi də bu xalqın yolunda qoyardım. Bizə miras qalan dəyər budur..."

tələb eləmir. Küçədən keçəndən Kafkanı versək o heç nə anlamayacaq. Amma alışdıqca, oxuduqca sevecək. Baxın, hamımız ölkədəki o kriminal verilişlərdən şikayət edirik. O qatillərdən, oğrulardan. Bu mühiti nə yaradır? Kitabızsızlıq... Maarifsizlik... Şərqdə ilk operanı biz yaratmışıq, ilk fəlsəfi traktatı biz yazmışıq, Nizami, Füzuli kimi bəşəri şairlərimiz var. Belə mədəniyyətə malik xalqın meyxanadan danışması faciəvidir. Nizami yetişdirən xalq meyxanaçığı şair deyirsə, bu, Nizamidən Səttar Bəhlulzadəyə, Qara Qarayevə qədər mədəniyyətimizə təhqirdir. Meyxana səbəb deyil, o yalnız nəticədir. O nədanlıqdan, bisavaddlıqdan törəyir. Meyxanaları yaradan səbəb də ölkədəki təhsil, savad və maarif problemlidir. Əvvəl bu ancaq bir bölgədə vardı, ANS bu virusu bütün ölkəyə yaydı.

- **Şəhriyar Del Gerani yazır ki, Aydın Xırdalanlı şifahi ədəbiyyatın fədaisi oldu, Azərbaycan yazılı poeziyasına özünü dürtüşdürən şeir yazanların 90 faizindən yuxarıdadır onun poetik məqamı. Məsələn, Fikrət Qocadan, Rasim Qaracadan min yol, yüz köymək daha yaxındır gerçək şeirə, həqiqi poeziyaya.**

- Vəfat etmiş şəxs haqda danışmağı etik saymıram, bu insafdan deyil. Çünki onun ən azı cavab vermək imkanı yoxdur. Mən prinsiplər üzərindən danışmıram, nəzəriyyəni deyirəm. Fikrət Qoca yaradıcılığının

zə yürütmək də mənasızdır. O ki, qaldı pişünas Həmidə... Yaxşı olar ki, yaradıcılığına fikir versin. Onunla gündəmə gəlsin. Kiminsə fikri Mirzə Cəlili verilişlərdən şikayət edirik. O qatillərdən, oğrulardan. Bu mühiti nə yaradır? Kitabızsızlıq... Maarifsizlik... Şərqdə ilk operanı biz yaratmışıq, ilk fəlsəfi traktatı biz yazmışıq, Nizami, Füzuli kimi bəşəri şairlərimiz var.

- **Sənca, meyxanaçılar istedadlı deyil?**

- İstedadlıdırlar. Kimsə də ağızdan od çıxardır, bu da istedaddır. Amma incəsənət deyil.

- **Amerikanın da meyxanası repdir, küçə sənətidir də, sözlərində söyüş var. Amerikada milyonlarla insan Hüqonu, Molyeri oxumur, amma Eminem, 2 Pac kimi reperləri dinləyir...**

- İndi 2 Pacla bizim bu "sənətkar"ları yanaşı qoyursansa... (gülür) Bu çox uzun bir söhbətdir.

- **Amma şairlər ilhamlanıb şeirlər yazanda, meyxanaçılar bu sözləri bədhətən söyləmək qabiliyyətinə malikdirlər...**

- Mikayıl Müşfiq bədhətən şeirlər deyirdi, Mirzə Ələkbər Sabir yatanda yuxuda şeir sayıqlayırmış. Amma onlar buna görə tarixdə qalmayıblar ki... Məsələnin bədhətən deyilməsi əhəmiyyətli deyil, önəmli bədi estetik olmasıdır. Lətifə pəhrəmanları da sözü dərhal deyirlər. Məgər onları da klassik adlandırmalıyıq? Onlar Füzulini demirəm, Əliğa Vahidlə

-Meyxana əruz üzərində deyilir. Əruz da bizə ərəblərdən sonra gəlib, Herodot isə ərəblərin bir neçə əsr əvvəl yaşayıb. Bütün bu müqayisələr bisavaddlıqdan, nədanlıqdan irəli gəlir.

- **Yəni, hamı Mayakovskini, yaxud Nazim Hikməti oxumalıdır?**

- Bəli... Biz bunun üçün çalışmalıyıq. Hamı Nazim Hikmət poeziyasından zövq alsın deyəcəyəm... İnsan nədanlığından qürur duymamalıdır. Mən istədim ki, hər evdə klassik musiqi sədası gəlsin, hər evdə Tolstoy oxunsun, Çexovdan söhbət getsin. Bunlar insanlar üçündür. İnsanlara ali hisslər yaşatmaq üçündür.

Sizcə, həyatında cəmi bir dəfə Çexovun bir hekayəsini oxuması insan o Aytacı o cür qəddarlıqla öldürə bilərdimi?

Cəmiyyət bir "vor zakon"un

namus və ləyaqətlə onu narahət edən məsələlərə münasibət bildirməlidir. Lakin yazıçı kütlənin arxasınca qoşulub gedə bilməz. Vəziyyət o qədər dramatik həll alıb ki, Mirzə Cəlilə qarşı başqa bir cəbhə açılib. Sən demə, Mirzə Cəlil ADR hökumətində iştirak etməli imiş. Halbuki bu o Mirzədir ki, 1917-ci ildə öz görkəmli "Azərbaycan" məqaləsini belə tamamlayırdı: "Gəlin, gəlin, ey unudulmuş Vətənin cırıq-mırıq qardaşları!"

Gəlin görək beşikdə yad millətlərin sūdünü əmmiş, Vətənimizdən yadırgamış və millətimizin ruhundan xəbərsiz bir para millət başçılarımız sizə nə gün ağılayacaqlar. Niyə sakitləş, ey mənim lüt-üryan Vətən qardaşlarımız?!"

O günlərdə Azərbaycan müstəqil də deyildi. Rəsulzadə

həddə idi. Amma almanlar 60-cı illərdə heç üzərindən 20 il keçməmiş Avropanın ən güclüsü olmağı bacardılar. Küllərdən doğuldular. Nəyin sayəsində? Tində oturub meyxana dedilər? Oturub Balabəyə qulaq asdılar?

Almaniyanın ən böyük sərvəti kömür mədənləri deyildi, Almaniyanın ən böyük sərvəti almanlar idi. O alman ki, bəşəriyyətə Bethoven kimi, Hegel kimi, Höte kimi dahilər bəxş etmişdi. O almanı yaradan da Fixte idi, Hesse idi.

Bir rus romanı vardı, "Qələbə" adında. Sovet jurnalisti Potsdam sülh konfransını izləmək üçün Berlində gedir. Orda maşınqayırma fabrikində çalışan almanın evində qalır. Fabrik dağılıb, rus görür ki, alman hər gün işə gedir. Alman onun suallarına həvəssiz cavab ve-

dəfninə yığılan milyonlara baxıb dəhşətə gəlir, bunun səbəbini anlamır. O qızların videosa baxıb dəhşətə gəlir, səbəbini anlamır. Bunun səbəbi cəhalətdir, nədanlıqdır, kitabızsızlıqdır. Sabir öləndə demişdi ki, ətimi bu millət yolunda qurban etdim, ömür vəfa etsəydi sümüklərimi də bu xalqın yolunda qoyardım. Bizə miras qalan dəyər budur.

- **Sizə elə gəlmir ki, bizdə yazıçılar, şairlər, xüsusən yeni ədəbi nəsil meyxana, saz kimi daha təhlükəsiz mövzulara belə böyük reaksiya verir, harada ki, kütləni qəzəbləndirən haqsızlıq olur, onun yanından ötüb keçirlər?**

bütün enerjisi, millət sevdası və entuziazmı ilə möhtəşəm bir şəxsiyyət və liderdir. Lakin Mirzə Cəlili Məmməd Əminə qoşulmadığına görə təftiş etmək hansı insafdandır? Bu elə Məmməd Əminin ruhuna hörmətsizlik deyilmə? O Məmməd Əmin ki, hətta kommunist Səməd Vurğuna belə yüksək qiymət verirdi. Çünki o xalqın inkişafında mədəniyyətin rolunu düzgün qavramışdı. Bu gün biz o qavrayışdan, o düşüncədən uzağıq və bu cür diletant fikirlərimizə əli qələm tutan, iki pyes yazan o kişini şahid tuturuq. İncəsənət adamlarını cari polemikalardan uzaq tutmaq lazımdır.

rir. Axırda rus bir gün almanı izləyir. Görür ki, o və fəhlə yoldaşları zavodun içindən dəzgahları çıxarıb təmir edir, ətrafı təmizləyirlər. Yenidən böyük Almaniya qurmaq üçün. Təsəvvür edirsiniz, bu necə möhtəşəm bir xarakter deməkdir. Bu xarakter alman ədəbiyyatı yaratmayıbsa, bəs kim yaradıb. Ya da yaponları yada salın. İki atom bombası atmışdılar başlarına. Amma yaponlar da qısa müddətdə böyük sıçrayışa nail oldular. Nəyin sayəsində? Yaponun sayəsində... Daha gedib Xoşqədəmin verilişində "Sony" axtarmadılar ki...

Emil SALAMOĞLU
"Yeni Məsəvat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 69 (7239) 3 aprel 2019

Bir məktəbdə eyni vaxtda 7 müəllimə hamilə qalıb

Amerikanın Kanzas ştatında yerləşən Oak Street Elementary School ibtidai məktəbində eyni vaxtda yeddi müəllimə hamilə qalıb. Bu barədə informasiya saytı KHQ xəbər verib. Məktəb direktoru Ešli Millerin sözlərinə görə, qısa zaman kəsiyində hamilik barədə 15 müəllimədən 7-si məlumat verib. Qadın iddia edir ki, belə halla bütün təcrübəsi boyunca ilk dəfədir rast gəlib. Miller analıq məzuniyyətinə çıxan bütün müəllimələri əvəzləyəcək şəxslər tapıb. O, hətta zərərət edib ki, mümkündür ki, məktəb binasının yanında bir uşaq bağçası da tikmək olar. Müəllimlərdən ikisi bir sutka fasilə ilə mart ayının sonunda ana olublar. Digərləri isə oktyabr ayına qədər müxtəlif zaman kəsirlərində doğum evlərinə gedəcəklər.

"Bu, artıq ağılsızlıq səviyyəsində gülməlidir. Mən düşündüm ki, məktəbdəki hamilələrin sayı üç nəfərdir. Hətta mən bu sayın çox olduğunu düşündüm. Amma daha sonra bizim sayımız dörd nəfər oldu, ardınca beş nəfər, indi isə yeddi nəfər. Hazırda isə komediyadır" - bunu da hamilə müəllimələrdən olan Tara Conson bildirib. Qadınlar bu durumla bağlı bir-birilə zərərət etsələr də, ümumilikdə yaranmış situasiyadan olduqca şad idilər. Belə ki, bir-birlərinə dəstək verə, hamilikləri ilə bağlı yenilikləri paylaşa bilərlər.

Səhvə yol verib, lotereya qazandı

Amerika sakini lotereya biletində səhvə yol verib və 13.6 min dollar qazanıb. Bu barədə UPI informasiya agentliyi xəbər verib. Rik Forman Amerikanın Kanzas ştatının Uicito şəhərindəndir və etiraf edib ki, ilk dəfədir ki, Racetrax virtual at yarışlarında iştirak edir: "Amma mən səhvə yol verdim və on qaçışı seçdim".

Bu sayaq oyunların həvəskarı olan şəxs qərar verib ki, oyuna hər hansı dəyişiklik etməsin və iştiraka 40 dollar pul qoyub. Son nəticədə Forman böyük cek-pot udub. "Dördüncü qaçış mənim üçün xoşbəxtlik gətirib. Mən səhvə yol verməsəydim, heç qalib

olmayacaqdım", -kişi belə izah edib.

Forman borclarını qapatmağı, pulun qalan hissəsini isə gələcək üçün saxlama-

ğa qərar verib. Uğur qazanan amerikalı eyni zamanda əlavə edib ki, bundan sonra da mütləq virtual oyunlarda iştirak edəcək.

95 yaşa çatıb və öz həyat sirrini açıb

Avstraliyadan olan uzunömürlü fermer öz həyat formulunu açıqlayıb. 95 yaşlı kişi etiraf edib ki, bu illər ərzində bir dəfə də olsun işini atmağı düşünməyib. Rik Pisaturo 1922-ci ildə İtaliyada dünyaya gəlib. İkinci Dünya Müharibəsi zamanı onu antihitler koalisiyasının nümayəndələri əsir götürüblər, ardınca da Avstraliyaya sürgün ediblər. Orada kişi fermada işə düzəlib və həftənin 7 günü səhər gün açıldandan axşama qədər çalışıb. Həmin vaxtdan etibarən onun iş qrafiki dəyişməyib.

50 il ərzində Pisaturo fermalarından birini qurub. Avstraliyanın ən iri donuz "Bəzən mən gecə saat

11-ə qədər çalışıram" deyən fermer bildirib ki, təqaüdə çıxmağı planlaşdırmır və ölənin atasını nümunə götürərək yaşamına davam etmək istəyir. Pisaturonun atası da 101 il yaşayıb və ömrünün son gününə qədər işini dayandırmayıb. "Bütün gün boyu hərəkətsiz uzanmaq və heç nə etməmək doğru deyil. Bu halda adamın üreyi dayana bilər" deyən qoca kişinin sözlərinə görə, uzunömürlülü-yünü və sağlamlığını iş fəaliyyətinə borcludur. Yaşının çoxluğuna baxmayaraq, yaşlı kişi mobil telefonla rahatlıqla istifadə etməyi və email ünvanına gələn məktubları bir neçə dəqiqə ərzində cavablandırıb, iş münasibətlərini tənzimləməyi bacarıb.

QOÇ - Yorulmaq bilmədən çalışın ki, digər işləriniz də sürətlənsin. Fəaliyyətlə bahəm, münasibətlər sisteminə də fikir verməlisiniz. Əmin olmadığınız hansısa məsələ barədə riskə getməyin.

BUGA - Hər məsələdə müəmma axtarmayın. Bütün addımlarınızı reallığa uyğun tərzdə atın. Gün ərzində sağlamlığınıza diqqət artırın. Belə olmadığınız heç bir işə qol qoymayın.

ƏKİZLƏR - Davranışlarınızı elə tənzimləyin ki, kiminsə gözündə kiçilməyəsiz. Əgər kimlərsə ürəyinizdən keçən müsbət fikirləri demək istəyirsinizsə, qətiyyətlə tərəddüd etməyin. Qidanıza fikir verin.

XƏRÇƏNG - Astroloji göstəricilər maraqlı bir mənzərə yaşayacağınızı proqnozlaşdırır. Həm hadisələr, həm də görüşdüyünüz adamlar sizin üçün əhəmiyyətli ola bilər. Amma sağlamlığınızı qorunmalısınız.

ŞİR - İş müstəvisində yeni layihələrə imza atmaq istəyirsinizsə, bu gündən yaxşısını tapmayacaqsınız. Oudur ki, bütün gücünüzü ortalığa qoymalı, boşuna vaxt itirməməlisiniz. Uzaq səfərə çıxmayın.

QIZ - Ətrafınızda baş verən proseslərdən sizə heç bir zərər gəlməyəcək, əksinə bəzi mövqələrinizə bir az da yaxınlaşacaqsınız. Bugünkü danışıqlardan imtina etməyin, çox pul xərcləməyin.

TƏRƏZİ - Naharaqədərk vaxtı səbrlə başa vursanız, hər hansı konfliktdə gəlməyəniz, qarşınızda duran bu tarix sizi xeyli məmnun edəcək. Fəaliyyətinizdə müsbət dönüşlər də mümkündür.

ƏQRƏB - Bəzi gərginliklərdən keçməli olsanız da, risk etməməklə hər hansı zərərle üz-üzə qalmayacaqsınız. İnsanlarla, xüsusən də müdiriyyətlə ehtiyatlı davranın, kimlərsə özəl həyatına qarışmayın.

OXATAN - Qarşınızda təzadlı bir gün durur. İştirakçısı olduğunuz proseslər ən müxtəlif istiqamətlərdə cərəyan edəcək. Situasiyaya uyğun davranmaqla uğurları cəlb edə bilərsiniz.

OĞLAQ - Daxili tərəddüdləriniz bu təqvimdən etibarən arımaya başlayacaq. Sizi narahat edən əksər müşküllərə işıq düşəcək. Bu səbəbdən də hər bir şansa hazır olmalısınız. Sevgi hissələrinizi gizlətməyin.

SUTÖKƏN - Bu gün üzünüzdə düşən başlıca vəzifə qarşılıqlı münasibətləri qaydasına salmaqdır. Ünsiyyətdə olduğunuz hər kəslə anlaşılıqlı davranın. Günün ikinci yarısı qazanmaq ehtimalınız da var.

BALİQLAR - Hər mənada uğurlu gündür. Göy qübbəsi müdafiəinizdə durduğu üçün ovqatınız xoş olacaq. Günün ikinci yarısında şəxsi büdcənizi artırmaq üçün şans qazanaçaqsınız. Vaxt tapıb ziyarətə baş çəkin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

79 yaşlı kişini təsadüfən intihardan xilas etdilər

Nyu-Yorkda yoldan keçən sürücülər bir kişini intihardan xilas ediblər. Baş vermiş hadisənin videosuna "Fox News" diqqət edib. İnsident 31 mart, bazar günü Verrasano-Narrows körpüsünün yaxınlığında baş verib. Sürücülər 79 yaşlı amerikalı körpünün yaxınlığında görüblər və polis çağırblar. Təsadüfən orada hüquq-mühafizə orqanları nümayəndələri olub. Sonuncular və daha bir şahid təqaüdcüyə yaxınlaşaraq, onu xilas ediblər. Təqaüdcü artıq körpünü aşmaq üzrə olarkən saxlanıb. Rolikdən açıq-aydın görünür ki, polislərdən biri əl yelləyərək yardım istəyir. Onlara tərəf daha bir nəfər qaçaraq gəlir və qocanı saxlamağa kömək edir. Tez bir zamanda hadisə yerinə polis də gəlir. Son nəticədə yeddi nəfər həmin şəxsi yaxalayır və onu körpüdən yerə düşürürlər. Xəbərdə qeyd olunur ki, yaşlı kişini yaxınlıqdakı xəstəxanaya yerləşdiriblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2016-cı ilin bu günlərində 4 günlük aprel müharibəsi çərçivəsində baş verən Lələtəpə əməliyyatından 3 il ötür. Bu əməliyyatdan sonra Lələtəpə kimi strateji yüksəkliyi Azərbaycan ordusu düşməndən geri almaqla 1994-cü ildə azad edilən Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin təhlükəsizliyini təmin etdi.

Lələtəpə əməliyyatının Azərbaycan önemi hər zaman yüksək dəyərləndirilir.

Politoloq Əhəd Məmmədli daha geniş əməliyyata ehtiyacın olduğunu söylədi: "Üç il öncəki Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun bir gecədə asanlıqla düşmənin mövqelərinə keçdiyini göstərdi. Ermənilərin bəh-bəhlə danışdığı müdafiə redutunu asanlıqla keçdik. Çox az da olsa işğal olunmuş ərazilərimizin bir hissəsini qaytardıq. Aprel müharibəsi tarixə Azərbaycan ordusunun uğuru kimi düşdü. Əsas müsbət nəticələr bunlar oldu. Lələtəpə əməliyyatı Azərbaycan ordusunun və Azərbaycan xalqının ruhunun ən yüksək səviyyədə olduğunu göstərdi. Vəziyyətin dəyişməsi üçün gərək düşməndən ən azı 1-2 rayon qaytaraq. Belə bir əməliyyatdan daha geniş əməliyyata hava-su kimi ehtiyac var. Mən şəxsən bu il buna oxşar, amma daha böyük miqyasda əməliyyat gözləyirəm. Əlbəttə aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır. Bu il Qarabağ münaqişəsinin sınıma ili ola bilər, hər şey Azərbaycanın xeyrinə olmalıdır".

Hərbi-siyasi icmalçı Ramil Məmmədli Lələtəpə əməliyyatının üzə çıxardığı həqiqətlərdən söz açdı: "Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 23 il ərzində Ermənistanın gücləndirdiyi müdafiə xəttini qısa vaxtda məhv edərək irəliləyə bildi. Bu çox vacib məqamdır. Yeni ermənilərin keçmiş müdafiə naziri olan Seyran Ohanyanın adı ilə məşhurlaşdırdıqları "Ohanyan xətti" adlandırılan mü-

3 il öncəki Lələtəpə əməliyyatı hansı həqiqətləri üzə çıxardı?

Əhəd Məmmədli: "Aprel əməliyyatının ən azından təkrarı olmalıdır"
Ramil Məmmədli: "Qələbə bizə daha yaxındır"

həndis-istehkam səddi bir neçə saatda cəbhənin bir neçə istiqamətində darmadağın edilib. Əminəm ki, bu həmin istiqamətdə sonrakı uğurlarımızın başlanğıcı olacaq. Çünki 2016-cı ilin aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə həyata keçirilən əməliyyat nəticəsində Cəbrayıl rayonu istiqamətində Lələtəpə yüksəkliyinin ordumuz tərəfindən işğaldan azad edilməsi bir neçə km ərazini nəzarətdə saxlamağa imkan yaradı. Bu yüksəklik uğrunda 1994-cü ildə ağır döyüşlər gedib. Lakin Ermənistan hərbi birləşmələri Lələtəpəni özlərində saxlaya bilməyib. Ancaq ordumuz Lə-

lətəpə yüksəkliyini geri qaytarmaqla Cəbrayıl Mehdi, Horadiz və Qazaxlar kəndi istiqamətində hərbi üstünlüyü artırdı. Həmin istiqamətdə yaşayış məntəqələrimizin davamlı atəşə məruz qalmasının qarşısı alındı. Bu sonrakı hərbi əməliyyatlarda manevr imkanlarımızı da genişləndirəcək. Unutmayaq ki, 1994-cü ildə ordumuzun Arazboyu irəliləməsinin qarşısını alan məqamlardan biri də Lələtəpənin ermənilərin əlində olması olub. Əsas məqamlardan biri də Ermənistan ordusunun əks-hücum imkanları və bunu dəstəkləyən texnikası zəifdir. Elə buna

görə də bir neçə saat ərzində Azərbaycan Ordusunun geri aldığı mövqeləri ermənilər 3 gün dayanmadan əks-hücum həyata keçirənlər də geri qaytara bilmədilər. Apreldə ordumuzun qazandığı qələbə Ermənistanın daxili siyasi çəkişmənin alovlanmasına da təkən verdi. Bu məğlubiyyətə görə, qısa müddətdə Ermənistan Ordusunun hərbi rəhbərliyi işdən qovuldu. Azərbaycan hərbi gücünü və mövqeyini açıq şəkildə göstərdi, qələbə ümidimizi artırdı, Azərbaycanı məğlub durumdən çıxartdı. Bu tipli əməliyyatların olması istisna olunmur. Proseslər və Ermənis-

tanın danışıqlardakı mövqeyi, daha doğrusu yayınması bunu deməyə əsas verir. Azərbaycan

□ Cavansir ABBASLI,
Musavat.com

Hüseyin Abdullayevə görə həbs edilən üç nəfər ev dustaqlığına buraxıldı

Sabiq deputatın məhkəməsi aprelin 9-na təyin edilib

Aprelin 2-də Bakı Hərbi Məhkəməsində sabiq deputat Hüseyin Abdullayev, onun anası Zeynəb Abdullayeva, Həbib İbrahimov, Xalid Əliyev, Namiq Babayev, İntiqam Süleymanov, Pərviz Kazimov, Zaur Quliyev və Nazim Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başlayıb.

"Report"un xəbərinə görə, hakim Həbib Həsənovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslərin anket məlumatları dəqiqləşdirilib.

Daha sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin sabiq əməkdaşları, iş üzrə təqsirləndirilən H.İbrahimov, Z.Quliyev və P.Kazimovun vəkilləri vəsatət qaldıraraq onların barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin ev dustaqlığı ilə əvəz edilməsini istəyib.

Vəsatətlər təmin olunub, hər üç şəxs ev dustaqlığına buraxılıb.

Məhkəmənin baxış iclası aprelin 9-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, rəsmi məlumata görə, ayrı-ayrı vətəndaşların Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə daxil olmuş müraciətləri əsasında 14 fevral 2018-ci il tarixdə başlanmış cinayət işi üzrə H.Abdullayevin 2006-cı ildən 2018-ci ilədək olan müddət ərzində faktiki nəzarət etdiyi "Araz-İnşaat" ASC-də onun tapşırığına əsasən, müəssisənin idarə olunmasını həyata keçirən Babayev Namiq İsmixan oğlu və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında Cəmiyyətə məxsus obyektləri müxtəlif vaxtlarda ayrı-ayrı şirkətlərə icarəyə verərək, ümumilikdə, 1 milyon 374 min manat məbləğində gəlirlərin Cəmiyyətin kommunal xidmət və sair xərclərinin ödənilməsinə sərf olunmasına dair digər səhmdarlara yalan məlumat verməklə 13 min 373 manat məbləğində dividendləri vahid qəsdlə ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda maddi ziyan vurmaqla dələduzluq etməsinə şübhələr müəyyən edilib.

Təqsirləndirilən şəxslərdən bəziləri Dövlət Sərhəd Xidmətinin əməkdaşlarıdır. Bu səbəbdən cinayət işi Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

İş üzrə zərərçəkmiş şəxs qismində 28 nəfər tanınır.

"Gəncə işi": Elmar Vəliyevə sui-qəsdə bağlı məhkəmə yubanır

Hadisələrlə bağlı digər tutulanlar məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir

Gəncə hadisələri - istər 3 iyul 2018-ci ildə şəhərin icra başçısı Elmar Vəliyevə sui-qəsd, istərsə də iyulun 10-da 2 polis əməkdaşının ölümü ilə müşayiət olunan hadisələrə görə tutulanların məhkəmə prosesi Bakının Sabunçu Rayon Məhkəməsində davam edir.

Hazırda Sabunçu məhkəməsində aparılan 4 cinayət işlərindən heç biri bərbəşə Elmar Vəliyevə sui-qəsdə əlaqəli deyil. Sabiq icra başçısına qarşı olayla bağlı prosesin nə vaxt başlayacağı da ictimaiyyətə açıqlanmışdır. Martın 30-da Siyasi Məhbusların Monitorinq Mərkəzi Müsavat Partiyasının qərargahında "Gəncə işi" ilə bağlı ictimai dinləmələr təşkil edib. Dinləmələrdə övladlarının, qohumlarının işgəncələrə məruz qaldığını iddia edən onlarla insan iştirak edib.

Bu il fevralın 7-də Baş Prokurorluqda Mərkəzi Aparatın, Respublika Hərbi, Naxçıvan Muxtar Respublikası, Naxçıvan Muxtar Respublikası Hər-

bi və Bakı şəhər prokurorluqlarının rəhbər heyətinin, rayon (şəhər) və ərazi hərbi prokurorlarının iştirakı ilə prokurorluq orqanlarının 2018-ci ildə görülmüş işlərin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib. Həmin iclasda baş prokuror Zakir Qaralov deyib ki, Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində respublikada böyük

ictimai rezonansa səbəb olan bir sıra cinayət işinin istintaqı müvəffəqiyyətlə aparılıb. Bu işlər sırasında Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına qarşı törədilmiş terror aktı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, terrorçuluq və sair xüsusilə ağır cinayət əməlləri törətdiklərinə görə istintaq edilən iş üzrə ümumilikdə 29 nəfərin təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olu-

naraq barələrində həbs qətimkan tədbirlərinin seçilməsi təmin edilmiş, həmin şəxslərdən 11-i barəsində beynəlxalq axtarış elan olunmaqla hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Bundan başqa, radikal diniyönlü bir qrup şəxs tərəfindən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısında zorakılıq aktları, hakimiyyət nümayəndələrinə silahlı müqavimət göstərilməsi ilə müşayiət olunan kütləvi iğtişas törədilməsi, 2 polis əməkdaşının qəsdən öldürülməsi və sair faktlar üzrə ibtidai istintaqı aparılan cinayət işi üzrə 59 nəfər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunmaqla barələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş, 1 nəfər barəsində isə həbsli axtarış elan olunub. Həmin cinayət işinin materiallarından 51 şəxs barəsində 6 cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq aidiyyəti üzrə baxılmaları üçün Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Məhkəmənin Gəncədə deyil, Bakıda keçirilməsi də proseslərə az adamın gəlməsi məqsədilə düşünüldüyü iddiaların ortaya çıxmasına yol açıb. İş üzrə təqsirləndirilən şəxslərin hamısı dövlət hesablı vəkillə təmin olunub. Həmin vəkillər ictimaiyyətin, jurnalistlərin dəstəyindən yararlanmır, mediaya danışmağa üstünlük verirlər.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Fiziki şəxslərin problemlə kreditləri ilə bağlı tədbirlərə dair prezidentin fevralın 28-də imzaladığı fərmanın icrası istiqamətində daha bir addım atılıb. "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası fiziki şəxslərin xarici valyutada olan kreditlərinin əsas məbləğinin devalvasiya nəticəsində manatla artmış hissəsinin ödənilməsi mexanizmini və həmin məbləğə hesablanmış faiz və dəbbə pulu (cərimə, penya) üzrə tətbiq ediləcək güzəştləri müəyyən edən qaydaları açıqlayıb.

Dollar kreditlərinə görə kompensasiya belə ödənəcək-təfərrüat

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası qaydaları açıqladı

izindən çox - kompensasiya əsas kredit borcunun qalığının 30 faizindən az olduqda -kompensasiyanın əsas kredit borcuna nisbətindən az olmaqla.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

Qaydalara əsasən, devalvasiya nəticəsində fiziki şəxsin xarici valyutada olan əsas kredit borcunun artım hissəsi üzrə yaranmış fərq (artan məzənnə fərqi) kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı tərəfindən qarşılandığı hallarda, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödəniləcək kompensasiya məbləği kredit təşkilatının və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatının qarşıladığı hissə qədər azaldılır. Həmin fiziki şəxslərin siyahısı, habelə kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı tərəfindən qarşılanan məbləğ müvafiq kredit təşkilatı, ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatlarına münasibətdə isə ləğvedici funksiyalarının həvalə olunduğu şəxs tərəfindən Palataya təqdim edilir.

Kompensasiyanın ödənilməsi qaydası

Kompensasiyanın ödənilməsinə təmin etmək məqsədilə Palata fərmanın 3.2-ci bəndinə uyğun olaraq, ödənişin ümumi məbləğini, ödəniş ediləcək fiziki şəxslərin siyahısını və hər bir fiziki şəxsə ödəniləcək vəsaitin məbləğini müəyyən edir və hər bir kredit təşkilatı və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatı üzrə ayrılacaq vəsaitin məbləği barədə məlumatı Maliyyə Nazirliyinə və Mərkəzi Banka təqdim edir.

Maliyyə Nazirliyi bu qaydanın 4.1-ci bəndinə uyğun olaraq, məlumatı aldıqdan sonra həmin vəsaiti müvafiq kredit təşkilatlarının (bank olmayan kredit təşkilatları istisna olmaqla) və poçt rabitəsinin milli operatorunun Mərkəzi Bankdakı hesablarına, habelə ləğvətmə prosesində olan bankların Mərkəzi Bankdakı ləğvətmə hesablarına köçürür. Bank olmayan kredit təşkilatlarına, habelə ləğvətmə prosesində olan bank olmayan kredit təşkilatlarına ödəniş müddəti keçmiş kreditlərin ödənilməsinə yönəldilən kompensasiya onların poçt rabitəsinin milli operatorunda olan hesablarına köçürülür.

Palatanın bu qaydanın

4.1-ci bəndinə əsasən müəyyənləşdirilmiş siyahı üzrə, fərmanın 2-ci hissəsinə uyğun olaraq, kompensasiyanın ödənilməsi aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilir:

- kompensasiya, ilk növbədə, proporsional qaydada fiziki şəxsin bütün kredit təşkilatları və ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatları qarşısında ödəniş müddəti keçmiş əsas kredit borclarının ödənilməsinə yönəldilir;

- bu qaydanın 4.3.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan kredit borcları ödənildikdən sonra, qalan məbləğ fiziki şəxsin sərəncamına verilir.

Bu qaydanın 4.3.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan kredit borclarının fiziki şəxs tərəfindən 2019-cu il martın 1-dən sonra (2019-cu il martın 1-i daxil olmaqla) ödənilməsi müəyyən olduqda, kredit təşkilatı kompensasiyanın ödəniş müddəti keçmiş əsas kredit borcunun ödənilməsinə yönəldilən hissəsinin 5 (beş) iş günü müddətində həmin fiziki şəxsə qaytarılmasına (onun sərəncamına verilməsinə) dair fərmana və bu qaydaya uyğun tədbir görülür.

Bankın müştərisi olan fiziki şəxslərə kompensasiyanın ödənilməsi həmin kompensasiya hesablanmış kreditin verildiyi müvafiq bank vasitəsilə həyata keçirilir.

Bank olmayan kredit təşkilatının və ya ləğvətmə prosesində olan kredit təşkilatının müştərisi olan fiziki şəxslərə kompensasiyanın ödənilməsi poçt rabitəsinin milli operatoru vasitəsilə hə-

yata keçirilir.

Banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru 500 manatdan yuxarı məbləğdə kompensasiyanın verilməsini onlar tərəfindən emissiya edilmiş və kompensasiya veriləcək şəxsin adına olan ödəniş kartlarına köçürməklə həyata keçirirlər. Banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən 500 manat və ondan aşağı məbləğdə kompensasiyalar banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən pul köçürməsi (fiziki şəxsin adına bank hesabı açılmadan nağd pulun onun xeyrinə köçürülməsi əməliyyatı) yolu ilə verilir.

Kompensasiyanın verilməsini həyata keçirən bank və ya poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən həmin ödəniş kartının verilməsinə və həmin ödəniş kartı ilə həyata keçirilən əməliyyatlara, habelə pul köçürməsinə görə komissiyon haqların tutulmasına yol verilmir.

Ödəniş kartları banklar və poçt rabitəsinin milli operatoru tərəfindən 1 il müddətə emissiya olunur. Ondən sonra kompensasiya əldə etmək üçün müraciət edən fiziki şəxslərə həmin kompensasiyanın ödənilməsi üçün ödəniş kartları bankların və poçt rabitəsinin milli operatorunun müraciət tarixinə qüvvədə olan xidmət haqlarının müqabilində verilir.

Faiz və dəbbə pulu necə silinəcək?

Qaydaların 5-ci bəndinə əsasən kredit təşkilatı fiziki

şəxsin kompensasiya hesablanan əsas kredit borcları üzrə 2019-cu il martın 1-nə hesablanmış faiz və dəbbə pulunun məbləğini müəyyən edir və bu barədə Palataya məlumat verir.

Kredit təşkilatı fiziki şəxsin xarici valyutada olan əsas kredit borcları üzrə bu qaydanın 5.1-ci bəndində nəzərdə tutulan faiz və dəbbə puluna dair kredit təşkilatının tələblərindən aşağıdakı həcmdə imtina edilməsi haqqında qərar qəbul edir:

Fərmana əsasən restrukturizasiya olunacaq vaxtı keçmiş əsas kredit borclarına münasibətdə - hesablanmış faizlər və dəbbə pulları tam şəkildə silinir;

Əsas kredit borcu kompensasiya hesabına ödənilən, lakin fərmana əsasən restrukturizasiya olunmalı kredit borclarının əhatə dairəsinə düşməyən fiziki şəxslərin kredit təşkilatının balansında olan əsas kredit borclarına münasibətdə - faiz borcları kompensasiyanın əsas kredit borcu nisbətində müvafiq olaraq, dəbbə pulları isə tam məbləğdə silinir;

Əsas kredit borcu kompensasiya hesabına ödənilən, lakin fərmana əsasən restrukturizasiya olunmalı kredit borclarının əhatə dairəsinə düşməyən fiziki şəxslərin kredit təşkilatının balansdanke-nar hesablarında olan əsas kredit borclarına münasibətdə - faiz və dəbbə pulları aşağıdakı qaydada silinir:

- kompensasiya əsas kredit borcunun qalığının 30 fa-

Azərbaycan-Avropa İttifaqı müzakirəsi keçiriləcək

2019-cu ilin 4 aprel tarixində Belçika Krallığının paytaxtı Brüssel şəhərində Azərbaycan-Avropa İttifaqı (Aİ) Əməkdaşlıq Şurasının 16-cı iclası keçiriləcək. İclasda Azərbaycan tərəfindən xarici işlər naziri Elmar Məmmədov, Aİ tərəfindən isə xarici siyasət və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndə Federika Moqerini və Avropa qonşuluq siyasəti və genişlənmə danışıqları üzrə komissar Yohannes Han iştirak edəcəklər.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib ki, iclasda Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli, Aİ-Azərbaycan tərəfdaşlıq gündəliyinə daxil olan məsələlər, yeni ikitərəfli saziş layihəsi üzrə davam edən danışıqlar, Tərəfdaşlıq Prioritetləri, Şərq Tərəfdaşlığı və digər məsələlər ətrafında müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Rusiya üzərindən neft nəqlini dayandırdı

2019-cu ilin mart ayından Azərbaycan Rusiya vasitəsilə neft tranzitini dayandırdı.

Virtualaz.org xəbər verir ki, bu barədə məlumatı Yanaçq-Energetika Kompleksinin (YEK) Mərkəzi dispetçer idarəsi verib.

YEK-in məlumatlarına əsasən, yanvar-fevral aylarında Azərbaycan neftinin tranzitinin həcmi 249,5 min ton təşkil edib, martda isə tranzit həcmi olmayıb.

Daha öncə "Reuters" agentliyi "SOCAR Trading" şirkətinin başçısı Adnan Əhmədovə istinadən xəbər vermişdi ki, Azərbaycan müvəqqəti olaraq Rusiya vasitəsilə neft olunan neft həcmi Bakı-Tiflis-Ceyhan boru kəmərinə keçirməyi planlaşdırır.

2019-cu ilin ilk 3 ayı ərzində Rusiya ərazisi üzrə neft tranzitinin ümumi həcmi 3,3% artaraq 4,883 milyon ton təşkil edib. Eyni zamanda Qazaxıstan neftinin tranziti 0,9% artıb və 4,035 milyon ton təşkil edib. Türkmənistan neftinin tranzit həcmi isə 189,8 min ton olub.

Rusiya mənbələri xəbər verir ki, Azərbaycan neftinin Bakı-Novorossiysk kəməri ilə nəqlinin dayandırılmasının səbəbi "Transneft" şirkətinin qərarıdır. Belə ki, Rusiyanın tranzit neft kəmərləri inhisarçısı SOCAR-a Azərbaycan neftinin bu ilin aprelindən başlayaraq ilin sonuna qədər Mahaçqala limanı üzərindən ötürülməsinin dayandırılacağı haqda xəbərdarlıq edib. Baxmayaraq ki, Azərbaycan neftinin Rusiya ərazisindən nəqlinə dair müqavilə qüvvədədir. "Transneft" bunun səbəbini göstərmir.

Ancaq neft sahəsindəki mənbələr hesab edirlər ki, ola bilsin səbəb Mahaçqala limanının texniki imkanlarının məhdudluğudur. Çünki "Transneft" Qazaxıstan və Türkmənistan neftinin nəqlinin artması səbəbindən Mahaçqala limanından neft ötürülməsinin öhdəsindən gələ bilmir.

Mənbələr deyiblər ki, Bakı-Tixoretsk magistral neft kəmərləri sisteminin buraxılış imkanları Mahaçqala-Novorossiysk hissəsində tam istifadə olunub. Nəticədə Mahaçqalada əlavə həcmdə neftin qəbulu mümkün deyil.

Xəbər verildiyi kimi, Müsavat Partiyası 7 aprelə, AXCP-dən ibarət olan Milli Şura isə 6 aprelə aksiyaya təyin edib. İlk qərar Müsavatdan gəlib və bundan dərhal sonra MŞ bir gün öncəyə mitinq qərarı verib. Bu da hər iki düşərgəni üz-üzə qoyub.

Tərəflər bir-birinin ünvanına ən ağır ittihamlar, tənqidlər, hətta təhqirlər belə səsləndirirlər. Müsavat MŞ-ni prosesləri ələ almaq üçün tələm-tələsik aksiyaya təyin etməkdə və mitinqlərinə kölgə salmaqda ittiham edir. Əks tərəf isə bunların hər birini təkzib edir və mitinq qərarlarının yarım ay öncədən olduğunu deyir. Təkcə sırası üzvlər səviyyəsində qarşıdurmalar yaşanmır, artıq hər iki müxalif qurumun funksionerləri məsələ ilə bağlı sosial şəbəkələrdə statuslar paylaşmaq yarışına çıxıblar. Hər bir status isə özü ilə bərabər qalmaqla yarıdır. MŞ-nin əsas arqumenti budur ki, hökumət icazə verəndə bazar gününə deyil, şənbə günü mitinqlərinə icazə verir. Müsavat tərəfin isə bu, ciddi etirazına səbəb olur.

Fransada mühacir həyatı yaşayan AXCP-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Ədilovun paylaşdığı status gərginliyi daha da artırır. O yazır: "Müsavat funksionerləri ilə mübahisə etmək fikrimiz yoxdur. Əlimizdə vacib iş var. Mitinqə hazırlaşırıq. Ancaq bu qeydləri yazıram ki, müxalifətdaxili intriqalardan bizim birtərəfli qaydada imtinamızı bəzi adamlar fürsət bilib, öz yalanları ilə adamları çaşdırmasın. Mən bu yazımda bəzi vacib bildiyim məqamlara aydınlıq gətirəcəm, ancaq digər cəbhəçi dostlardan xahiş edirəm ki, bundan sonra ünvanımıza nə yazılmasından asılı olmayaraq onlar bu mövzuda yazmasınlar".

O yazır ki, Milli Şura da, Müsavat Partiyası da ayrı-ayrılıqda mitinq müraciətlərini davam etdirir. Ancaq bu zaman fərqli taktikadan istifadə olunur: "Milli Şura mitinqlərini təyin edən kimi mitinqlərin təbliğatına başlayıb ki, razılıq veriləcəyi təqdirdə mitinqlərin daha da izdihamlı olması təmin edilsin. Milli Şura həm də çalışıb ki, mitinqə razılıq verməmək üçün hökumətə heç bir bəhanə verməsin. Mitinqlər hər zaman hökumətin razılışdığı "Məhsul" stadionuna və 6-cı günlərə təyin olunub. Müsavat Partiyası isə mitinq üçün başqa meydanlar tələb edib, hazırkı mərhələdə hökumətin yürüşlərə və bazar günü mitinqlərinə razı olmadığını hamımız bildiyimiz halda

Müsavat və Milli Şuranın virtual "mitinq müharibəsi"

Tərəflər sosial şəbəkədə bir-birinin ünvanına ən ağır ittihamlar, tənqidlər, hətta təhqirlər səsləndirir

məhz bazar günləri, məhz yürüş tələb olunub. Bununla da ictimaiyyətə əvvəlcədən məlum olub ki, elan olunmuş bu yürüş-mitinq faktiki keçirilməyəcək. Əlbəttə, bazar günləri, üstəlik də yürüşlər keçirmək Müsavat Partiyasının hüququdur. Hökumət bu hüququ təmin etməlidir. Ancaq təəssüf ki, hələlik toplumun gücü hökuməti buna məcbur edə bilmir. Odur ki, Müsavat Partiyasının həftənin bazar günlərində, üstəlik, yürüşlü mitinq istəməsi yal-

nız o baxımdan əhəmiyyətlidir ki, ölkədə bu hüququn olmadığını sübut etsin. Beləliklə, həftənin bazar günlərinə yürüş-mitinqləri təyin etmək istənilən siyasi partiyanın hüququ olsa da, baş tutmayacağı əvvəlcədən məlum olan mitinq müraciətinə görə bütün həftəni məşğul etmək, başqalarının və həm də real mitinq keçirmək məqsədilə etdiyi mitinq təşəbbüslərinə qısqançlıqla yanaşmaq, üstəlik, müxalifətdaxili münasibətləri gərginləşdirmək

üçün ardıcıl təşəbbüslər göstərmək, yumşaq desək, heç də yaxşı hərəkətlər deyil".

Statusun altında N.Ədilovla Müsavat Partiyasının mətbuat xidmətinin rəhbəri, "basta.info" saytının redaktoru, Müsavat başqanı Arif Hacılinın qardaşı Mustafa Hacıbəyli bir-birini ittiham ediblər.

M.Hacıbəyli MŞ-ni mitinqləri toqquşdurmaqda ittiham edib. N.Ədilov isə öz növbəsində Müsavatın mitinqlə bağlı təbliğatdan daha çox əks-təbliğata üstünlük

verdiyini qeyd edib. Müsavat funksionerinin ona cavabı gecikməyib və M.Hacıbəyli MŞ-nin əks-təbliğat apardığını bildirib.

Statusun altında virtual savaşa AXCP Nizami rayon şöbəsinin sədri Paşa Umudov və Müsavat Partiyası Səbəyel rayon şöbəsinin sədri Zakir İsmayıl da qoşulub.

P.Umudov Müsavat funksionerinin qaşınmayan yerdən qan çıxardığını bildirərək, əslində mitinqlə bağlı rəqiblərini qabaqlamaq ənənəsini Müsavatın gətirdiyini söyləyib. Z.İsmayıl rəyə cavabında şöbə sədrini yalan danışmaqda suçlayıb. P.Umudov onu təhqir etdiyi üçün Z.İsmayılı mədəniyyətsiz adlandırıb. Bundan sonra tərəflər bir-birilərini tənqid, təhqir etməyə davam ediblər.

Müsavat Partiyası Salvan rayon şöbəsinin sədri Nizami Osmanuşağının MŞ-nin mitinq qərarı ilə bağlı statusu belədir: "Vallah ayıbdır. Heç olmasa adınızdan, elmi dərəcəyinizdən, keçmiş mübarizənizdən utanın. Görünən odur ki, bunlarla iqtidar arasında heç bir fərq yoxdur. Xalq birlik tələb edir, bunlar birliyə badalaq atır. Nüfuz qazanmaqdisa, bu,

olanı da itirmək deməkdir. Ana müxalifət söhbətidirsə, saxta seçki olan yerdə müxalifət söhbəti ola bilməz. Əvvəl demokratik seçki keçirilməsinə nail olacağıq, biləyin ki, kim iqtidardır, kim ana müxalifət.

Maraqlı olan odur ki, sırası cəbhəçilər bu badalağa necə baxırlar? Hələ də fəxr edirlər ki..?"

Müsavat Partiyasının başqan müavini Fərc Kərimlinin atası Raqif Kərimlinin statusu isə daha sərtidir: "Gecə hakimiyyətlə bir yorğanın altında yatıb, gündüz müxalifət olmaq belə olur. Hələ bir gecələr yat, a Qurban deyirik".

Həm Müsavatın Divan, həm də Milli Şuranın üzvü olan Tofiq Yaqublu 6-7 aprel mitinqləri ilə bağlı paylaşdığı geniş statusda MŞ-nin qəra-

nının əvvəldən olduğunu söyləyib. Bu da müsavatçıların ciddi etirazlarına səbəb olub. Hətta T.Yaqublunun ya Müsavatı, ya da MŞ-ni seçməsi ilə bağlı qarşısına tələb qoyulub. AXCP Suraxanı rayon şöbəsinin sədri Bəhruz Həsənlili bu rəyi yazıb: "Xalqımız Milli Şuradan kənarında təyin olunan mitinqlərə ciddi dəstək verməyəcək! Yol birgə mübarizədən keçir".

Müsavat Partiyasının Məclis üzvü Valeh Hümme-toğlu statusun altından bunu yazıb: "Tofiq bəy bir onu demədi ki, MŞ bu gün cəmiyyətdə hava və su kimi lazım olan və hakimiyyəti narahat edən müxalifətin birliyinə zərbə vurur və birgə mitinqlərdən imtinana edir. 1998-ci və 2003-cü ilin taktikası".

Rəylər bununla bitmir. 300-ə yaxın gələn şərhlərdə iki cəbhə açılıb. AXCP Gənclər Komitəsinin üzvü Elturan Rüstəmli (hazırda Polşada yaşayır), Müsavat Partiyasının üzvü Sərdar Ağayev (hazırda İsveçdə yaşayır), Müsavat Partiyası Masallı rayon təşkilatının üzvü Yasər Səfəroğlu və digər müsavatçılar və cəbhəçilər ən ağır formada bir-birilərini təhqir, tənqid ediblər. Əsas suallar isə heç şübhəsiz ki, statusun müəllifi Tofiq Yaqubluya ünvanlanıb.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Gürcüstanda azərbaycanlılarla bağlı sular durulmur, sanki süni gərginlik yaratmaq istəyən "sehrli əllər" prosesləri körükləyirlər. Axalkalakidə Xocalıda qanlar tökmüş erməni terrorçusuna abidə qoyulması ilə azərbaycanlıları ayağa qaldıran, Gürcüstan hökumətinə qarşı qoyan gizli qüvvələr indi də qarşısını yeni fəzaya keçirmək üçün cəhd edirlər.

"Yeni Məsvat" xəbər verir ki, aprelin 1-də Tsalka rayonu-

xa azərbaycanlıların torpağının bağışlanması, azərbaycanlı əsgərin döyülməsi təsadüfə oxşamır, Moskvadan uzaqlaşmaqda olan rəsmi Tiflisə qarşı siyasət kimi dəyərləndirilir.

Azərbaycanlı və yerli svanlardan ibarət iki qrup arasında qarşıdurmaya səbəb iki ay qabaq dini zəmində baş vermiş mübahisə göstərilir.

Versiyalara görə, qarşıdurmaya səbəb iki ay qabaq dini zəmində baş vermiş mübahisə göstərilir.

Amma bəzi kənd sakinləri bu-

Azərbaycanlılarla gürcülər arasında gərginliyi kimlər körükləyir?

Asim Mollazadə: "Gürcüstanda erməni icması var və onların təxribat xarakterli planları ola bilər"

nun Bareti kəndində azərbaycanlılar və gürcülər arasında kütləvi dava bu prosesin davamı kimi görünməkdədir. Rusiyada restoranda azərbaycanlılarla çexenlər arasında olan əlbəyaxanın ardınca Gürcüstanda kütləvi toqquşma olması Qafqaz xalqları içində nifaq toxumları səpilməsinə cəhd göstərdiyi mənzərəsi yaratdı.

Bəzi təhlilçilər bu hadisələri Gürcüstanın Rusiyadan siyasi mütəfiqlik və strateji əməkdaşlıq baxımından qopması ərfəsinə təsadüf etməsini, Kremldeki bəzi dairələrin ssenarisi kimi analiz edirlər.

Bu qızıqıcı siyasətin tərkib hissəsi 2018-ci ildə azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Bolnisi rayonunda 12 328 kvadratmetr torpaq sahəsinin Gürcüstan Patriarxlığına bağışlanmasıdır.

Düzdür, ermənilərin sıx yaşadıqları Axalkalaki rayonunda Patriarxlığa bağışlanmış torpaq sahələrinin ümumi sahəsi 12 516 kvadratmetr təşkil edib, lakin gürcü

Asim Mollazadə

cü hökuməti Patriarxlığa torpaq sahələrinin hansı məqsədlə həvayı təqdim edildiyini bir qayda olaraq açıqlamır.

Lakin bu da son deyil. Ötən ay Krtsanisi hərbi hissəsində xidmət edən əsgər Kazım Qəhrəmanovun döyülməsi və ondan pulun tələb olunması faktı üzrə 2 hərbi istintaqa cəlb olunub.

Maraqlıdır ki, dünənə qədər Gürcüstanda azərbaycanlılarla bağlı ardıcıl belə hadisələr yaşanmırdı, soydaşlarımız əsasən təhsil, ana dili, aqrar sahədə olan problemlərdən vaxtaşırı şikayətləndirilirdi.

Amma son aylarda erməni qatillə abidə qoyulması, gürcü-azərbaycanlı davası, Patriar-

xı siqaretin səbəb olduğunu bildirirlər. Polis bir neçə gündür Bareti kəndində 24 saat rejimdə ictimai asayışı qoruyur.

Deputat Asim Mollazadə "Yeni Məsvat"a bildirdi ki, hər bir hadisə ayrıca araşdırılmalıdır: "Əgər azərbaycanlıların hüquqları pozulursa, insan hüquqları təşkilatları bu prosesə cəlb edilməli və qarşısı alınmalıdır. Amma Gürcüstan dövləti tərəfindən sistemli şəkildə azərbaycanlıların hüquqlarının pozulması halları müşahidə olunmur".

A.Mollazadənin fikrincə, Gürcüstanda erməni icması var və onların təxribat xarakterli planları ola bilər ki, azərbaycanlılarla gürcülərin münasibətlerini pozsunlar: "Məqsəd bizim orda işlərə problem yaradılmasıdır. Lakin inanmıram ki, buna nail olsunlar. Bizi birləşdirən amillər var, hər iki xalq arasında yüksək dostluq və qonşuluq əlaqələri qurulub".

□ **Emil SALAMOĞLU, "Yeni Məsvat"**

İqtidar deputatı əfv düşən gəncin həbsindən danışdı - "Bu adamlar sanki öhdəlik götürüblər"

Bəxtiyar Sadıqov: "Azadlığa çıxdıqdan sonra niyə bu adamlara elə gəlir ki, çöldə onlar üçün cəzasızlıq mühiti yaradılmalıdır?"

"Görünür, azadlıq Bayram üçün qiymətli deyilmiş. Niyə elə addım atır ki, ora qayıdır? Biz çətinə düşəndə polisi haraya çağırıraq, ömlakımız oğurlananda qarətçinin tapılacağına polisəndən gözləyirik.

Elə ki, bir adam özünə demokratam söyləyir, sonra ictimai asayışı pozur, polis intizama dəvət edəndə, müqavimət göstərir, polisi aşağılayan hərəkətlər edir. Amerika polisi müqavimət göstərəndə atəş açır, Fransa "sarı jiletli" aksiyalarında birinin gözünü çıxardı, neçəsini şikəst etdi".

Bu sözləri "Yeni Məsvat"a deputat Bəxtiyar Sadıqov prezidentin əfv fərmanı ilə azadlığa çıxmış keçmiş siyasi məhbus Bayram Məmmədovun polisə müqavimət ittihamı ilə saxlanılıb, 30 sutka inzibati həbs cəzası alması haqda danışarkən bildirdi.

Onun sözlərinə görə, Qərbi ölkələrinin polisində haqq qazandıran-

nıq: "Amma bizdə kimsə özünə azadlıq mücahidi söyləyir, qanunu pozanda dərhal çalışırlar ki, onun tərəfində dursunlar.

Prezident humanistlik etdi, Bayrama azadlıq bəxş elədi, getdi ailəsi ilə bayramını keçirdi. İndi tənəzdən niyə belə addım atırsan,

polislə münasibətdə korrekt davranmırsan?"

O, həbsdə intizamı poza bilməzdi, bilir ki, cəzası üstündədir. Azadlığa çıxdıqdan sonra niyə bu adamlara elə gəlir ki, çöldə onlar üçün cəzasızlıq mühiti yaradılmalıdır?"

Deputatın fikrincə, demokratiya qanunlarla tənzimlənir: "Qanuna hörmət etmək lazımdır. Niyə özünüza imtiyaz tələb edirsiniz? Əgər Bayram bundan sonra yenə həbsə getsə, onun özünü qınayacam.

Axı niyə valideynini özünə həsrət qoyursan?! Sanki kimsə qarşısında öhdəlikləri var və bu hərəkətləri edirlər".

DİN-dən Bayram Məmmədovun həbsi ilə bağlı açıqlama

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) mətbuat xidmətindən məsvat.com-a bildirilib ki, əfv fərmanı ilə azadlığa çıxan hər bir məhbusun qanunvericiliyə əsasən bəre-

sində yığım işi açılır:

"Bu, təkəzə Bayram Məmmədova aid deyil, əfv edilən hər bir şəxsin borcudur ki, azadlığa çıxdandan sonra ərazi polis orqanında qeydiyyatdan keçsin, müəyyən sənədləşmələr aparılsın.

Bayram Məmmədov dəfələrlə çağırış və dəvətə baxmayaraq, polis bölməsinə getməkdən imtina edib. Belə olan halda, polis özü Bayram Məmmədovu gətirərək yolda və sonra növbətçi hissədə əməkdaşların ünvanına ağır təhqirlər yağdırıb, polisə təbəzül və müqavimət göstərərək, polis xidmətinə maneçilik yaradıb. Onun bu hərəkətləri sənədləşdirilib və hüquqi qiymət verilməsi üçün məhkəməyə göndərilib".

□ **Emil SALAMOĞLU, "Yeni Məsvat"**

Bizə dəyməyən əfinin əfvi, bizə dəyənin məhvi

Samir SARI

Bu əhvalatı 3-4 il öncə türkiyəli jurnalist Yılmaz Özdil yazmışdı, mən də ondan götürüb bir yazımda istifadə etmişdim. İndi yenə yeri gəlib.

Demək, Türkiyədə ölüm hökmü, ağır cəzalar, bağışlama-filan kimi mövzular növbəti dəfə qızıqanda telekanalların biri talk-show təşkil edir və studiyaya bir liberal yazar da dəvət edir. Həmin liberal yazar dünyaya gələn hər bir şəxsin yaşamaq hüququ olduğunu deyir, qatillərin, hətta qadınları zorlayıb öldürənlərin də edam olunmamasını vacib sayır, bu mövqeyini, türkün sözü, şiddətlə savunur. Üstündən 15-20 gün keçir, məlum olur ki, kitab piratları həmin yazarın yaxşı satılan bir kitabını qaçaq yolla nəşr ediblər, sataraq çoxlu pul qazanıblar və yazara maddi ziyan vurublar. Telejurnalistlər yazardan açıqlama istəyirlər. O da çox hiddətli şəkildə kameralar qarşısında deyir ki, belə korsanları (pirat) infaz (edam) etmək gərəkdir...

Adamda ədalətə baxın, xalqın qızını, gəlinini zorlayıb öldürənlərə verilən ağır cəzaya qarşı çıxır, amma özünə 5-10 min lirə zərərlə deyib deyər edam hökmü tələb edir.

Biz də o gündəyik. Ədalətimiz o qədərdir - nə az, nə çox.

İndi ortaya xeyli müdafiəçilər çıxıb, "Kazbek"ə şey basım zırranı" deyər mahni yazaraq, açıq şəkildə narkotik maddə təbliğatı apararların, eləcə də 3 gənc qızı içirdib, soyundurub, oxudub, videoya çəkərək ölkədə rüsvay edənlərin cəzalandırılmasına qarşı çıxırlar. Ay, nə bilim, insan haqları, pis prezident olacaq-filan.

İndi baxaq, görək, o adamları müdafiə edənlər həmişə belə müdafiəçilər olardı. Məsələn, səhər bir başqası da gedib həmin şəxsin bacısını, qızını içirdib, soyundurub, kamera qarşısında oxudub, videosunu çəkib, Vanuatudan Kanadaya, Yaponiyadan Çiliyə qədər 7 milyard insanın seyr edəcəyi bir məkanda yaysayıdılar, onları sözlən bərbəzə mənasında rüsvay-cahan etsəydilər, bu insan haqları müdafiəçiləri yenə də həmin dilə danışardılar?

Əsla danışmazdılar. Onların bir az qoçağı və cürətlisi cibinə döner bıçağı qoyub gedərdi həmin o videonu çəkənin qarşısına, yortub girərdi türməyə. Daha ağıllısı isə hüququ yollara baş vurardı, əlaqədar orqanlara şikayət edərdi, videoların silinməsinə, onları rüsvay edənlərin ağır şəkildə cəzalandırılmasını tələb edərdi. Başına bu cür iş gələn və həç bir tədbir görməsinə tələb etməyən zəiflərin adını isə el arasında cayıllar çoxdan müəyyən ediblər. Bu, insanın baş nahiyəsi ilə aşağı ətrafını birləşdirən, onurğa sütununun başlanğıc nöqtəsi sayılan, bir adı da "ənsə" olan əzayla bağlı sözdür.

Hansısa ilan bizə dəymirsə, başqalarını çala-çala gedirsə, ona dözümlü oluruq, əfv edirik, elə ki ilan başını qaldırıb öz üstümüzə "fiss" elədi, deyirik, ordan çomaq götürün, əfinin başını ezək.

Bir dəstə adam da var, TV-lərdə, sosial şəbəkələrdə baş alıb gedən müxtəlif əxlaqsızlıq təzahürlərini, özünü ortaya qoyanları tənqid edənlərin adlarını "əxlaq polisi" qoyurlar, onları susdurmağa çalışırlar.

Yaxşı, bəs necə olsun? Gündən-günə zayı çıxan, düzəni pozulan cəmiyyətdə bir qoruq-qaytaq olmasın? Xalqın əxlaqını pozan, şüuruna pis şeylər yeridən, qanlıqlar, iyrəncliklər yayan adamlar ictimai qınağa tuş gəlməsinmi?

Siz ictimai qınağı xəfifə almayın. Onun olduğu və olmadığı durumlara dair çoxlu misal çəke bilərəm.

Təyinat yerində işlədiyim rayonda iki kənd vardı - biri dağın etiyində, biri çayın vadisində yerləşirdi. Aralarında 6-7 km məsafə vardı. Çayqırağı kəndin camaatı it oyanadan, hər şeyə bir söz qoşan, xırda bir qələti olanı kəndin içində biabır-dəsgah edənlərdən ibarət idi. Sırf dila-dişə düşməməyən dərdindən o kəndin adamları özlərini ciddi aparmağa, nəfslərini boğmağa məcbur idilər. Ancaq dəğətəyi kənd tənminən Bombay kimi bir yer idi. Camaat ailə-məişət zəminindəki söz-söhbətlərə belə təmkinli yanaşırdı, həç kim bir-birini işinə qarışmaz, bir-birini qınamazdı. Nəticədə dəğətəyi kəndin cavanlarının bir çoxu əsgərlikdən qayıdanda yambalalı gəlirdi, bəzi kişilər başqasının evindən gecə əylə-əylə çıxanda tutulurdu, subay qızların hamılə qaldığı vaqələr olurdu... və s. və i.a. Kəndin adı pis çıxmışdı, amma bu, onların vecinə deyildi.

Özünü də görürsünüz ki, ölkəni o kəndə döndərmək istəyənlər var. Hər kəs ağına gələnə eləcə, əndazə, hədd tanımasa, biabırçılıq olar, küçəyə çıxmaq, normal uşaq böyütmək mümkün olmaz. Deməli, hər kəs öncə öz əxlaqına, davranışlarına, sonra da başqalarının hərəkətlərinə diqqət etməlidir ki, papirosa anaşa doldurub çəkməyi reklam edənlər, lüt soyunub mahni oxuyanlar hərəkətlərinin normal, hətta nümunəvi olduğunu düşünməsin.

Pis şeylər yoluxucudur, sirayət edə-edə gedir. Sonra cəmiyyət təpə başından yellənmiş K-700 traktoru kimi olar, torozu tutmaz, dəryəyə dığırılıb darmadağın olar.

Azərbaycan ordusunun 3 il öncəki möhtəşəm blits-hərb zəfərinin ildönümü günlərini yaşayırıq. Məhz aprel şəhidlərinin qanı hesabına cəmiyyətimizdə “uğursuzluq kompleksi” aradan qalxmış oldu, millətimizin qaməti xeyli dərəcədə düzəldi, özünəinamı gücləndi, işğalçı erməni ordusunun “məğlubedilməzlik” mifi isə darmadağın edildi. Azərbaycan xalqı böyük hərbi zəfərinə uzaqda olmadığını hiss elədi və atəşkəs dönmündə ilk dəfə onun “dadını” duydu.

Dünən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin rəsmi facebook səhifəsində aprel qələbəsinin ildönümü münasibətilə videoçarx paylaşılıb. Dövlət başçısı “Qəhrəmanlarımızla fəxr edirik! APREL 2016” sözlərini qeyd edib. Təbii ki, bütün xalq onlarla fəxr edir.

Yada salaq ki, “4 günlük” aprel döyüşlərində Azərbaycan ordusu şəhidlər versə də, düşmənin itkiləri bundan qat-qat çox olub (320 ölü, yüzlərlə yaralı)...

*****

Əlamətdardır ki, dünən - ildönüm günündə İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N saylı hərbi hissəsində olub. Hərbi geyimdə hərbiçilər qarşısında çıxış

Əliyevin qələbə videoçarxı, Paşinyanın Putinə müti hesabı

Azərbaycan müharibə hazırlığını bitirib; erməni nəşri Vyanadan dərhal sonra Putinə zəng vurub məruzə edən erməni baş nazir yıxıb sürüdü; **rusiyalı tanınmış ekspert: “Qarabağ konfliktini müharibəsiz çözmək mümkün olmayacaq...”**

edib. Bu da işğalçı tərəfə özünəməxsus mesaj sayıla bilər. Çünki aprel hərbi zəfərində mühüm rol oynamış ən elit hərbi birləşmələr kimi Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin hissəsinə baş çəkməklə dövlət başçısı düşməne Azərbaycanın istənilən an aprel zəfərini qat-qat böyük miqyasda təkrarlamağa hazır olduğunu mesajını verib.

Prezident çıxışında qeyd edib ki, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı haqlı olaraq Azərbaycan ordusu ilə fəxr edə bilər, Azərbaycan ordusu dövlətimizin ərazi bütövlüyünün qorunması işində rol oynayan əsas amildir. “O ki qaldı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə, burada bizim mövqeyimizdə heç bir dəyişiklik yoxdur. Bu münaqişə yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Dağlıq Qarabağ bizim əzəli, tarixi tor-

pağımızdır. Əsrlər boyu xalqımız bu torpaqlarda yaşayıb, qurub, yaradıb. Bu gün bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır. Bütün mötəbər beynəlxalq təşkilatlar müvafiq qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Heç bir ölkə qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”ni tanımayıb, əminəm ki, tanımayacaq”, - ölkə rəhbər vurğulayıb.

“Danışqların davam etdirilməsinin məqsədi işğal edilmiş torpaqların azad olunmasıdır. Haqq-ədalət, tarixi haqq-qətiyyət bizim tərəfimizdədir. İqtisadi güc də, hərbi güc də bizim tərəfimizdədir. Son illərdə görülmüş işlər, hərbi sahədə aparılan islahatlar, hərbi gücümüzün artırılması, həm siyasi meydanlarda, həm də döyüş meydanlarında qələbələr bizi daha da ruhlandırır, daha da gücləndirir” - prezident bildirib.

*****

Niyə də olmasın. Bu gün dünya ordularının reyting siyahısında 52-ci yerdə qərarlaşan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Cənubi Qafqazın ən güclü ordusu sayılır. İşğalçı ölkə isə 96-cı yerdədir. Ermənistanın müdafiə naziri David Tonoyanın çərən-ləməsinə, ölkəmizi yeni ərazi işğalı ilə hədələməsinə rəğmən, aradakı fərq özünü göstərən deyir. Azərbaycan müharibə hazırlığını bitirib.

Yeri gəlmişkən, “4 günlük” aprel müharibəsi zamanı Tonoyanın müdafiə nazirinin müavini olub. Görünür, Azərbaycan əsgərinin verdiyi dərsdən yaxşı nəticə çıxarmayıb və onu daha böyük miqyasda təkrarlamaq lazım gələcək. Məlumatlara görə, Tonoyanın heç hərbi təhsili də yoxdur.

Əfsus ki, özünü dünyaya, Qərbdə demokrat, sülh çarçısı kim sınağa çıxan baş nazir Nikol Paşinyan Tonoyanın Vyana görüşündən dərhal sonra verdiyi bu sersəm bəyanatına dəstək verib. “Əgər Tonoyanın bəyanatı ətrafında yaranan ajitaj mənasızdır. O deyib ki, əgər müharibə başlayarsa, biz qələbə qazanmağa cəhd edəcəyik. Tonoya-

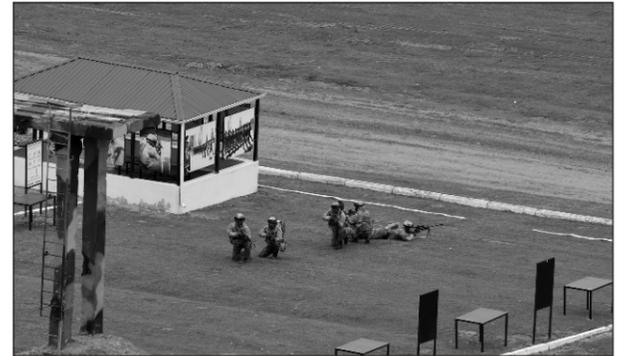
nın bəyanatı həll prosesinə heç bir halda kölgə salmır”, - deyərək iddia edib. Paşinyan Tonoyanın onun nəzarəti altında hərəkət etdiyini də bildirib.

*****

Doğrudur, Tonoyanın onun nəzarətindədir. Bəs “qərbçi” Paşinyanın özü kimin nəzarətindədir? Nədən Vyana görüşü bitir-bitməz o, Kremlin üstü zəng elədi? Suallara erməni siyasi şərhçinin dili ilə cavab verəcəyik.

“Bu gün Ermənistan Qərbdən əvvəlki rejimlərdəki tək uzaqdır. Üstəlik, Paşinyan öz sələfləri kimi Putinlə istənilən məsələ ilə bağlı məsləhətləşməyə tələsir. İlham Əliyevlə növbəti danışıqlar apararaq Paşinyan Vyanadan qayıtmağa macal tapmamış dərhal Rusiya prezidentinə zəng vurdu ki, danışıqların gedişi və nəticələri barədə ona hesabat versin”. “Yeni Müsavat” xəbər verir ki, bu barədə Armenian-report.com saytıdakı dünənki baş məqalədə deyilir.

Məqalənin davamında bildirilir: “Sual olunur: bu halda Paşinyan Kremlin oyuncaqları olmuş Serj Sarkisyan və Robert Köçeryandan nə ilə fərqlənir? Onlar da eyni cür hərəkət edirdilər. Belə çıxır, Paşinyan da Ermənistanın əvvəlki rejimlərinin başçıları tək Putinə yal-

taqlanmaqdan qurtula bilməyib. Maraqlıdır ki, Əliyev belə şey eləmədi. Moskva zəng vurub Paşinyanla görüşün nəticələri haqda hesabat vermədi. Bizimki isə verdi”.

Müəllif bunun ardınca ki-nayətli şəkildə Moskvanın artıq Paşinyan sarıdan arxayın olmalı olduğunu qeyd edir: “Kreml və onun analitikləri arxayın ola bilərlər: Ermənistan Rusiyadan uzağa getməyib və belə görünür, yaxın zamanlarda heç yere də getməyəcək. Muxalifətçi Nikol Paşinyan Ermənistanı Qərbe yaxınlaşdıracağını vəd eləmişdi. Ancaq onun timsalında bu, o demək deyil ki, baş nazir Paşinyan da eyni cür hərəkət edəcək. Odur ki, Moskvada rahat nəfəs ala bilərlər - Ermənistan KP MK-nın 1-ci katibi, yoldaş Nikol Vovayevič Paşinyan Sov. İKP MK-nın baş katibi yoldaş Vladimir Vladimiroviç Putinin

müdrük kursuna və göstərişlərinə bundan sonra da əməl etməyə hazırdır”.

*****

Paşinyanın Kremlin sədaqəti şübhə yox ki, şəxsi hisslərlə yox, ən əvvəl Qarabağ konfliktinin həllinə Rusiyanın hələ də qalmaqda olan güclü təsir imkanı ilə bağlıdır. Erməni baş nazir Kremlin susqunluğu fonunda Azərbaycanın aprel müharibəsinə daha geniş miqyasda təkrarlayacağından ehtiyatlanır.

Məsələ də ondadır ki, Vyana görüşünün kövrək nəticəsinə sifirleyen Paşinyan son müdafiə nazirinin son davranışları, baş nazirin öz sələfləri kimi absurd və davakar ritorika sərgiləməsi sülh anlaşmasına şans qoymur.

“Qarabağ münaqişəsinin müharibəsiz nizamlamaq mümkün deyil”. “Yeni Müsavat”ın məlumatına görə, bunu rusiyalı tanınmış siyasi-hərbi analitik Aleksandr Xramçixin “168 jam” nəşrinə müsahibəsində deyib.

“Vyana hər hansı müsbət nəticə əldə etmək üçün əsaslar yox idi. Əgər ritorika bu qədər sərtləşsə, demək, Vyanada liderlər bircə məsələni belə razılaşıra bilməyiblər və bu da təbiidir. Dəfələrlə dediyim kimi, bir-birinə diametral zidd mövqedə olan Azərbaycan və Ermənistan rəhbərləri

nə barədə anlaşa bilərdilər ki? Qarabağ münaqişəsinin müharibəsiz nizamlamaq mümkün deyil. Mən bundan necə qaçacağımı anlamıram. Sadəcə, müharibənin konkret nə vaxt olacağını söyləməkdə çətinlik çəkirməm”, - deyərək qeyd edib.

Rusiyalı analitikə görə, belə vəziyyətdə həll yalnız tərəflərdən birinin tam kapitulyasiyası nəticəsində mümkündür. “Mən bilmirəm hansı tərəf müharibəsiz kapitulyasiya etməlidir və niyə etməlidir. Kapitulyasiya daha bir müharibənin nəticəsində mümkündür” - Xramçixin əlavə edib.

O da Ermənistan olacaq. Təkcə fərqli hərbi və iqtisad göstəricilərə görə yox. Həm də o səbəbə ki, tarixdə heç bir işğalçı yiyələndiyi yad torpaqları uzun müddət əlində saxlaya bilməyib...

□ **“Yeni Müsavat”ın analitik xidməti**

“POSAT” bağ-tikinti kooperativinin 28 üzvü sabiq deputat Hacı Qalib Salahzadənin onlara aid 4 hektar torpaq sahəsini zəbt etməsindən şikayətçidirlər. Şikayətçilər deyirlər ki, həmin torpaq sahəsinin qanunsuz olaraq zəbt olunması ilə bağlı qalaq-qalaq məhkəmə qətnamələri, qərarları var. Amma Azərbaycan dövləti adından verilən qərarlar icra olunmur, 10 ildən çoxdur ki, kooperativ üzvləri torpaq sahələrinə yaxın düşə bilmirlər:

“Qalib Salahzadə heç bir əsası, kötüyü olmayan bir kağızı əlinə alıb. Həmin kağızı özü Bilgəh bələdiyyəsinin sədri olaraq yazıb. Bələdiyyə sədri kimi kooperativə məxsus 4 hektar torpaq sahəsini vəfat etmiş nənesi Kübra Camalovanın adına həyətəni sahə kimi verir. Respublikanın hansı bir yerində qoca arvada həyətəni sahə olaraq 4 hektar torpaq verirlər? Bu qədər göz önündə olan saxta karlılığı dövlət qurumları görmək istəmir. Bizə məxsus 4 hektar torpaq sahəsini və əlavə olaraq 1,3 hektar qonşu torpaq sahəsini həyətəni torpaq sahəsi kimi nənesi Kübra Camalovanın adına özəlləşdirib. Bu, absurd və qanuna töpürməkdir. Çünki bələdiyyə sədrinin verdiyi sənədlərin saxtılığına və qanunsuzluğuna əmin olmaq üçün nə ekspert lazımdır, nə də məhkəmə hakimi.

Vaxtilə Bilgəh bələdiyyəsinin sədri olan Fazil Rüstəmovun imzası var. Vəfat etmiş adamın adına torpaq sahəsində kadastr almamış BTI çıxarıb. Üzvləri olduğumuz “POSAT” bağ-tikinti kooperativinə 4 hektar torpaq sahəsi 1989-cu ildə ayrılışdı. Kooperativ o zaman ki Tikinti Nazirliyinin nəzdində yaradılmışdı. Sovet dövründə bu

Hacı Qalibin adı yenə torpaq qalmaqalında

28 nəfər zəbt olunmuş torpaq sahələrinin onlara qaytarılmasını tələb edir

sahədə 49 nəfərin torpaq payı olub. Lakin müstəqillikdən sonra ölkədən köçənlər oldu, başqa ölkələrdə yaşamağa gedənlər oldu. Müstəqillik dövründə isə vəziyyət dəyişdi. Beləliklə, 4 hektar torpaq sahəsində İdarə Heyətindən 28 nəfər payçı qaldı. Biz də müstəqillik dövründə bu sahəni təkrar qeydiyyatdan keçirdik. Bütün sənədlərimiz yerli-yerində var. Vergilər Nazirliyində təkrar qeydiyyatdan keçmişik,

Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsindən kadastr almışıq.

Sonradan bizə məlum olub ki, DƏDRX-nin Bakı şəhər Ərazi İdarəsi tərəfindən qeyri-qanuni olaraq, həmin torpaq sahəsinə 2010-cu ildə vəfat etmiş, mərhum Camalova Kübra Mirəbdül Hüseyn qızının adına xüsusi mülkiyyətdə olmasına dair 02.10.2013-eü il tarixdə RX seriyalı 0272020 sayılı çıxarış verilib. Qalib Salahzadə nənesinin adı-

na olan torpağı vərəsəlik qaydasında oğlu Əliabbas Salahzadənin adına keçirib”.

Şikayətçilər deyirlər ki, bundan sonra Qalib Salahzadə onların torpağa aid sənədlərini ləğv etmək üçün məhkəməyə müraciət edib. Lakin ilkin, apelyasiya və Ali Məhkəmə iddianın qanunsuz və əsassız olduğunu nəzərə almaqla rədd edib: “Bunu gören Qalib Salahzadə öz imkanlarından istifadə edərək, 2016-cı ildə yenidən Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti vasitəsilə Bakı şəhər Xalq Deputatları Soveti İcraiyə Komitəsinin 15.02.1989-cu il tarixli qərarının etibarsızlığına dair ikinci dəfə sərəncam qəbul etdirdi və biz yenidən həmin sərəncamı mübahisələndirmək məcburiyyətində qaldıq. Bu dəfə də məhkəmələrimiz ədalətli mövqə nümayiş etdirdi. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin sərəncamının ləğv edilməsinə dair iddiamız təmin olundu. Həmin qərar qanuni qüvvəsini aldıqdan sonra Bilgəh bələdiyyəsinə qarşı digər mübahisəmiz üzrə icraat tələnlənərək, iş davam etdirildi.

Məhkəmə icraatı tələnləndikdə, iş materiallarına əlavə edilmiş sənədlərdən müəyyən edildi ki, Qalib Salahzadə bizim başımızı digər məhkəmə çəkişmələrinə qatdığı müddətdə, bizə ayrılmış torpaq sahəsinin bir hissəsini digər qohum-əqrəbasının adına rəsmiləşdirib. Məhkəmə araşdırması zamanı alınmış sorğulardan da mübahisələndirdiyimiz qərarın nə bələdiyyənin arxivində, nə də ki, Milli Arxiv İdarəsində olmadığı müəyyən olundu. Yeni cinayət faktı aşkar edildi.

2 sayılı Bakı İnzibati İqtisadi Məhkəməsi 2018-ci ildə Bilgəh bələdiyyəsinin “vətəndaş Camalova Kübra Mirəbdül Hüseyn qızına fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün 5,3 ha torpaq sahəsi ayrılması barədə” 22.11.2005-ci il tarixli, 041 sayılı qərarının bizə ayrılmış 4,0 ha torpaq sahəsinin hüdudları daxilində etibarsızlığının tanınmasına və həmin qərarın hüquqi nəticələrinin qanunsuz sayılmasına dair qərar qəbul edib.

Bundan sonra Qalib Salahzadə artıq çıxılmaz vəziyyətdə

olduğunu gördüyündən, yenidən özünün və qanunvericiliyin yol verdiyi prosessual imkanlardan istifadə edir, bu dəfə artıq torpaq sahələrinin adlarına rəsmiləşdirdiyi qohumlarının və onun təsiri altında olan Bilgəh bələdiyyəsinin adından müxtəlif əsassız şikayətlər, ərizələr və sairə xahişlər verərək, məhkəmə baxışını, məhkəmə qərarlarının qanuni qüvvəyə minməsinə yubatmağa çalışır”.

Şikayətçilər deyirlər ki, Bilgəh bələdiyyəsi Qalib Salahzadənin təsiri altındadır: “Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsi korrupsiya hallarına qarşı mübarizə apararı ixtisaslaşdırılmış qurum olduğundan Qalib Salahzadənin təsiri altında olan Bilgəh bələdiyyəsinin qanunsuzluqları ilə bağlı müvafiq araşdırma aparılmasını istəyirlər”.

Şikayətçilər redaksiyamıza 28 nəfərin imzaladığı prezident və vitse-prezidentə ünvanlanmış müraciəti də təqdim ediblər.

□ E.HÜSEYNOV,
“Yeni Məsavət”

Azərbaycanda müflisləşməyə nə mane olur?

Hüquqşünas: “İndi əsas diqqət müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyə yönəlməlidir”

Azərbaycanda fiziki şəxslərin problemlı kreditləri ilə bağlı məsələnin həllindən sonra əsas iş müflisləşmə haqqında qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi olmalıdır.

Hüquqşünas, bank sahəsi üzrə mütəxəssis Əkrəm Həsənovun “Yeni Məsavət”ə dediyinə görə, Azərbaycanda müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericilik zəifdir. Hüquqşünas bildirir ki, Azərbaycanda hüquqi şəxslərin müflis elan olunmasına dair qanunvericilikdə müddəalar var: “Lakin bu gün o müddəaların real tətbiqi sahəsində ciddi çətinliklər mövcuddur. Təsəvvür edin ki, şirkət müraciət edir məhkəməyə ki, iflas olmuşam, borclarımı ödəmək imkanımı itirmişəm, məni müflis elan edin. Amma məhkəmələr bunu etmirlər, bəhanə də bu olur ki, birdən şirkətin vəsaitləri qəsdən mənimlənməmiş olar, müflisləşmə ilə ödənişlərdən yayınmağa çalışsalar. Qanunvericilikdə qəsdən müflis elan

edilməyə görə cəza nəzərdə tutulur. Lakin bu cəzanı mən yüngül hesab edirəm, onu ağırlaşdırmaq lazımdır”.

Ə.Həsənovun sözlərinə görə, qanunvericiliyin işləməməsi ona gətirib çıxarır ki, bir şirkət müflis olur, onun borclu olduğu 2 nəfərdən biri qabağa düşərək müxtəlif yollarla pulunu alır, digəri qalır kənarda: “Halbuki qanunvericilik təkmil olarsa və tətbiq olunarsa, iflas olan şirkətin qalan əmlakı bütün kreditörler arasında borc məbləğinə uyğun bölünər. Müflisləşmə nə deməkdir - o deməkdir ki, hansısa hüquqi və ya fiziki şəxsin öz borclarını ödəmək imkanı yoxdur. Belə hallarda bütün dünyada həmin şəxs müflis elan edilir, əmlakı qiymətləndirilərək satılır və əldə olunan vəsait kreditörler arasında proporsional şəkildə bölüşdürülür. Bizdə bu sahədə banklarla bağlı vəziyyət lap pisdir. Müflis olan şirkətdə ləğvedici mütləq və mütləq kreditörler tərəfindən müəyyənləşdirilməlidir. Bu, bütün

dünyada belədir. Azərbaycanda isə banklarla bağlı bu hüquq verilib Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna. Fond kreditörə sayı salmır, heç bir məlumat açıqlamır. Mən “StandardBank”ın Kreditörler Komitəsinin sədriyəm, Fond hər il bu banka görə 4 milyon manat xərcləyir, amma nə işlər gördüyü heç kimə açıqlanmır”.

Hüquqşünas onu da qeyd edir ki, Azərbaycanda fiziki şəxslərin müflisləşməsinə dair qanunvericilikdə xüsusilə təkmilləşməyə ehtiyac böyükdür: “Əksər vətəndaşların dollar krediti probleminin həlli birmənalı olaraq ölkə iqtisadiyyatına yeni nəfəs verməkdir. Lakin bu nəfəs tam deyil. Kredit bazarının daha global probleminin - müflisləşmə institutunun işləməməsi. Buna görə də bu sahədə qanunvericilik təcili yenilənməlidir. Nə etmək lazımdır? Əvvəla, bütövlükdə “Müflisləşmə və iflas haqqında” Qanun kökündən təkmilləşdirilməli, müflisləşmə proseduru həm fiziki, həm də hü-

quqi şəxslərə münasibətdə sadələşdirilməli və dəqiq təsbit edilməlidir. İkincisi, fiziki şəxslərin özünü müflis elan etməsi hüququ qanunda birmənalı tanınmalıdır. Deyim ki, əslində, mövcud qanun bu hüququ nəzərdə tutur, sadəcə, qanunvericilikdəki bəzi ziddiyyətləri bəhanə edərək məhkəmələr onu tanımır, ötan il Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayət də etmişəm bu barədə, amma hələ də cavab verməyib. Gəliri yaşayış minimumundan az olan, borclarını tam ödəyə bilməyən hər kəs müraciəti əsasında müflis elan olunmalıdır və onun ödənilməsi mümkün olmayan borcları silinməlidir. İnsan ömrü boyu borca görə təhdid altında yaşamamalı və aktiv iqtisadi fəaliyyətə qorxusuz başlamalıdır”.

Ə.Həsənovun fikrincə, müflis olmuş fiziki şəxslərin reyestri ictimaiyyət üçün açıq olmalı, həmin şəxslərə münasibətdə müəyyən müddət ərzində bəzi fəaliyyət növləri və vəzifələrə dair qadağalar nəzərdə tutulmalıdır:

“Yeni kreditör kimin müflis olduğunu bilməli və borc verərkən nəzərə almalıdır.

Əmlakı borclarını ödəməyə kifayət etməyən hər bir hüquqi şəxs özünü müflis elan etməlidir. Yeni bu, indiki kimi hüquq deyil, vəzifə olmalıdır. Həmin hüquqi şəxsin kreditörünün maraqlarının müdafiəsi baxımdan. Hazırda isə hüquqi şəxslər istədikdə belə, məhkəmələr, bir qayda olaraq, onları müflis elan etmir. Hüquqi savadsızlıq hökm sürür: belə bir yanlış təsəvvür var ki, guya müflisləşmə hüquqi şəxsin əmlakını mənimləmiş şəxslərin məsuliyyətdən yayınmasına səbəb olur. Əslində isə qəsdən və ya saxta müflisləşmə Cinayət Məcəlləsinin 211-212-ci maddələrinə əsasən cinayətdir. Yeni məhkəmə hər bir halda fiziki və ya hüquqi şəxsi müflis hesab etməlidir. Amma müflisləşmə talan, mənimləmə və yayınma nəticə-

sində baş veribse, təbii, günahkarlar cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalıdır. Məsələn, hazırda bəziləri əmlakı kreditörə çatmasın deyərək onu guya başqasına bağışlayır və ya fiktiv olaraq “satır”, yaxud da başqa cür özgeninkiləşdirir, bəziləri qəsdən miras əmlakı qəbul etmir və s. və i.a. Bütün bu hallara qarşı kəskin mübarizə aparılmalıdır. Təəssüf ki, hazırda sözügedən cinayətlərə görə maksimal cəza 2 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmədir”.

Hüquqşünas bildirir ki, müflis hüquqi şəxsin (o cümlədən bankların) ləğvi və müflis fiziki şəxsin əmlakının satılması prosedurunda onun kreditörünün rolu və səlahiyyətləri genişləndirilməli və qanunda dəqiq təsbit edilməlidir. Çünki müflis şəxsin əmlakı faktiki olaraq onun kreditörünə məxsusdur.

□ Dünya SAKIT,
“Yeni Məsavət”